

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv03i28

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 3 Issue 28
July 1921

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 3, Iss. 28)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערעכטיגקייט

ארכיטעקט פון אלע
לענדער, מאראיי-
ניגט אייד, און די
וועלט וועט זיין
איינער!

בצדקתי החזקתי
ולא ארפח.
(איוב ב"ו, 6).
שן מיון גערעכטיג-
קייט האלט איד זיך
שטארק, און וועל
איהר נים אפלווען.

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידס נארמענט וואירקערס יוניאן

Vol. III. No. 28.

New York, Friday, July 8, 1921. 8טען דזשולאי, 1921.

PRICE 3 CENTS

וואהלען אין ליידס טיי-
לערס און סעמפלער מא-
כער יוניאן לאקאל 3

ווייס-פרעזידענט סעמפלער לעפאקאוויטש
נאמינירט פאר סעק-מענדזשער.

דעם שבת, 7טען דזשולאי, ווע-
לען זיין וויכטיגע וואהלען אין דער לייד-
ס טיילערס און סעמפלער מאכער יוניאן
לאקאל 3. די וואהלען וועלען זיין
פאר א סעק-מענדזשער, פאר אן עסן-
באגאר און פאר א קאמיטע וואס פאר-
וואלטעט דעם קאנסען בענעפיט פאנדר.
זיי אונזערע לעזער געדענקען אוראין,
איז דער איצטיגער לאקאל 3 א צוואמענ-
שטעלונג פון צוויי לאקאל יוניאנס, פון
דער געוועזענער „ליידס טיילערס און
אלטעררייזשן ארבייטער יוניאן, לאקאל
80", און פון „די שטיק שניידער און
סעמפלער מאכער יוניאן לאקאל 3". די
איצטיגע וואהלען אין דעם לאקאל זיינען
די ערשטע זינט פון די צוויי באזונדערע
לאקאלס אין געווארען איינער. עס איז
נאך נים אוועק גענוג צייט מען זאל אין
דער יוניאן שוין האבען פארנעמען, ווער
עס איז פון לאקאל 3 און ווער פון לאקאל 80;
ווער עס איז א ליידס טיילער און ווער
עס איז א סעמפלער מאכער. מען קאן
דעריבער ערווארטען „הייסע" וואהלען...
און ווענען דעם טאקע איז אפשר
כדאי צו זאגען א ווארט.

זאלען די מיטגלידער פון דעם איצ-
טיגען לאקאל 3 שוין אפמאכען די אל-
טע ליידע פון לאקאל 80 און לאקאל 3,
זאלען זיי נעהן שטימען אלס איבערנע-
בענע מיטגלידער פון דעם איצטיגן
לאקאל 3 און שטימען פאר די
בעסטע, פאר די פעהיגסטע מענשען,
צו זיי ווינען ליידס טיילערס, אדער
סעמפלער מאכער. זאל מען פארנעמען
צו וועלכען לאקאל דער אדער יענער
האט אמאל געהערט, — איצט זיינען
אלע מיטגלידער פון לאקאל 3 און
שטימען פאר די בעסטע און פעהיגסטע,
וועלכע זאלען דעם לאקאל אמבעסטען
פארוואלטען.

מיר גלויבען קוים, אויב עס איז נור
טיג צו זאגען א ווארט ווענען דעם קאנ-
דידאט אויפ'ן באלאט פאר סעק-מע-
נדזשער פון דעם לאקאל. ברודער סע-
מועל לעפאקאוויטש איז א מיטגליד נאך
פונ'ם אלטען לאקאל 3. איידער ער איז
ערוועהלט געווארען אלס וויס-פרעזי-
דענט פון אונזער אינטערנעשאנאל איז
ער פאר עסליכע יאהר צייט געווען
דער מענדזשער פון „אינדענדענדענט
דעמאנסטראציע" פון דזשיאנט באגאר פון
דער קלאקמאכער יוניאן. ער האט אויפ'
געגעבען יענעם אמט ווען ער איז גע-
(שלוס אויף זייט 15)

די וואהלען פאר ביזנעס איידזשענטס אין דער
קלאקמאכער יוניאן דערנענטערען זיך

די „עקזאמיניישאן און אברזשעקשאן קאמיטע" פון דזשיאנט באגאר
פאנגט אן מיטען דעם שבת.

די קאמיטע פאנגט אן צו מיטען דעם
שבת, 1 אויגוסט בייטאג, אין אפיס פון
דער ליידער מאכער יוניאן, לאקאל 17,
אין 144 צווייטע עוועניו.
יעדער אפליקאנט וועט באקומען א
בריו פון סעקרעטער פון דזשיאנט באגאר,
ווען ער, אדער זי, זאלען קומען פאר דעם
קאמיטע און די אפליקאנטען דארפנען
קומען צו דער באשטימטער צייט ווי
אין דעם בריו וועט אנגעצייגט ווערען.
די אפליקאנטען וואס וועלען נים פארקיר-
טען פאר דער קאמיטע וועלען נים ארויפ'
געשטעלט ווערען אויפ'ן באלאט.
די „עקזאמיניישאן קאמיטע" רינגט
אויך איר דערנענטערען צייט פלעט זיך
דזשעקשאן קאמיטע, וואס איז גרייט
אויפגענומען קאמפליינטס וועלכע זיי
(שלוס אויף זייט 15)

באנייען דעם אנרימענט אין יענער אינ-
דוסטריע. דער אפמאך צווישען די
וויסמאכער יוניאן, לאקאל 15, און די
וויסמאכער יוניאן, דעם מאנופעקטורערס
אסס'ן פון פילאדעלפיה איז געווען גיל-
טיג ביז דעם מאנאט דזשוליי און די בא-
ציהונגען צווישען ביידע צדדים דארפנען
וויידער איינגעשטעלט ווערען.
די וויסמאכער יוניאן דעם מאכער יוניאן
אין פילאדעלפיה איז גוט ארגאניזירט
און וועט מיט אלע מעגליכקייטען פאר-
טירינען די רעכטען פון איהרע מיטגלי-
דער.

און אזוי נעהט עס כסדר, — ווערט
מען פארטיג אין איין שטאדט, פאנגט
זיך עס אן אין א צווייטער שטאדט.
אונזערע בעאמטע זיינען ב"ה שטענדיג
פארנומען מיט אט דער ארבייט, סיי
ווינטער, סיי זומער. ווערט מען פאר-
טיג מיט א סכסוך דא, פאנגט זיך אן
א נייער סכסוך דארטען. דאס פילט אבער
אן אונזער יאגאן מיט קאמף, מיט לע-
כען און טעטיגקייט.

פרידליכער סעטעלמענט ביי די קלאק- מאכער אין שיקאגא

עס איז איבעריג צו זאגען, אז די
מיטגלידער פון דער קלאקמאכער יוניאן
אין שיקאגא זיינען צופרידען מיט'ן סע-
טעלמענט און זיינען אין דערוועלבער צייט
שטאלץ אויף זייער יוניאן, מיט וועלכער
די באלעבאטס מוזען זיך רעכענען. ווא-
רעם איהר ווייסט דאך, וואו די ארבייטער
האבען נים א פעסטע ארגאניזאציע, דאָרט
זיינען נישט קיינע פרידליכע סעטעל-
מענטס, דאָרט מוז מען זיך כסדר שלאָ-
נען, פאר יעדען טריט וואס מען מאכט.
אונזערע קלאקמאכער אין שיקאגא
מענען זיך גראטולירען מיט דעם פרידלי-
כען סעטעלמענט. זיי שטעהן אויפ'ן
איינ שורה מיט די ארבייטער פון די
גאנצ וועניגע ארגאניזאציעס, וואס הא-
בען באוויזען זיך נים אונטערצוגעבען;
וואס האבען באוויזען צו בלייבען ביי די
אלע עראבערונגען, וואס זיי האבען פרי-
הער אויסגעקעמפט פאר זיך, דורך דער
מאכט פון זייער יוניאן.

לעצטען שבת פארנאכט איז געשלאָ-
סען געווארען די ליסט פאר אפליקאנטען
פאר ביזנעס איידזשענטס פון דער
קלאקמאכער יוניאן, און דעם שבת, דעם
9טען דזשוליי פאנגט אן מיטען די „עק-
זאמיניישאן און אברזשעקשאן קאמיטע"
פון דזשיאנט באגאר. פאר דער קאמי-
טע דארפנען זיך מעלדען אלע די וואס
האבען אויסגעמאכט אפליקאציעס פאר
ביזנעס איידזשענטס און זיי וועלען עק-
זאמינירען ווערען צי זיי זיינען פעהיג צו
פארנעמען דעם אמט. די קאמיטע
שטעלט דעם אפליקאנט געוויסע פראגען
ווענען דער טרייד יוניאן באוועגט בכלל
און ווענען דער קלאקמאכער יוניאן
כפר, און נאך די ענטפערס נאך ווערט
געאדמיטירט צי דער אפליקאנט וועט קע-
נען דעם אמט העלפען מיט זיידע.

טשערמאן פון דעם מיטינג אויף וועלכען
דער סטרייק איז באשלאסען געווארען.
יענער מיטינג איז אדרעסירט געווארען
פון אונזער 1טען וויס-פרעזידענט, ברוד-
ער מאריס זיגמאן, וועלער איז געפאה-
רען אויף דעם מיטינג ספעציעל פון ניו
יאָרק, און פון דעם אלטען ארבייטער-
אנימאטאר, גענ. ה. וויינבערג. עס הא-
בען אויך גערעדט אייניגע פון די בא-
אמטע פון דעם דזשיאנט באגאר.

מיטוואך אין דערפריה, דעם 6טען
דזשוליי, איז פרעזידענט שלעזינגער גע-
פאָהרען אין פילאדעלפיה. ער וועט,
היינט עס, זיין אויפ'ן קאמפ-פלאץ בעת
די מלחמה וועט אויסברעכען, אויב די
דזשיאנטעס וועלען נים אין דער לעצטער
מינוט איינגעהן, אז דער סכסוך זאל נע-
סעטעלט ווערען אויף א פרידליכע אופן.
אויב דאס וועט זיך נים איינגעבען,
וועט ער העלפען פיהרען דעם סטרייק.
פרעזידענט שלעזינגער וועט דאָרט
אויך האבען קאנפערענצען מיט די וויסמ-
און דעם מאנופעקטורערס, אום צו

ברודער א. נייבאוער פון פילאדעל-
פיה האט שוין אנגעוויזען אין לעצטען
נומער „גערעכטיגקייט" אויף די פארע-
רונגען וואס די יוניאן האט די דזשיא-
נטעס ארויסגעשטעלט. די יוניאן פא-
רעם, דאס די דזשיאנטעס זאלען זיך
פארפליכטען צו מאכען זייער ארבייט
אין יוניאן שפער, אונטער יוניאן קאנ-
דישאנס. ווי עס שיינט אבער, ווילען
נים די דזשיאנטעס נעהמען אויף זיך די
פארנאנטווארטליכקייט; זי ווילען פאר-
זעצען מאכען זייער ארבייט ביי די סאב-
קאנטראקטאָרס און אין די „קאָרפּאָרעישן
שפער". און א סטרייק שיינט צו זיין
אומפארמיידליך.

דאס האט גאנץ גענוי דערקלערט
ברודער קארל, דער מענדזשער-פון
דער קלאקמאכער יוניאן אין פיל-
אדעלפיה, וועלכער איז געווען דער

אין פארלויר פון די לעצטע עטליכע
וואָכען איז פרעזידענט שלעזינגער איי-
ניגע מאל געווען אין שיקאגא, אין די
אינטערעסען פון יענער קלאקמאכער יוניאן.
דער קאלעקטיוו ארגימענט צויר-
שען דער יוניאן און די קלאק מאנופעק-
טורערס אסאסיאציעס איז אויסגע-
גאנגען און די לאגע איז געווארען אומ-
בשטימט. די אסאסיאציע איז געוואר-
רען א ביסעל אנגעצויגען און פרעזידענט
שלעזינגער איז געפאָהרען אהין זעהן,
וואס עס קען געטאן ווערען. און ער איז
דאָרט געווען אין דער לעצטער צייט 3
מאל, אָנצוהערען די פארהאנדלונגען מיט
די מאנופעקטורערס פאר א סעטעלמענט.

דאס ערשטע מאל האט ער זיך דאָרט
אפגעשטעלט פאָהרענדיג פון סט. לואיס,
פון לעצטען מיטינג פון אונזער דזשענע-
ראל עקזעקוטיוו באגאר. ער האט דעם
מאל אָנגעקניפט די פארבינדונגען מיט
די קלאק מאנופעקטורערס אסס'ן און
נעלייגט דעם פונדאמענט פאר די קאנפער-
רענצען.

דאס צווייטע מאל איז ער דאָרט גע-
ווען פאָהרענדיג אין דענווער, צו דער
קאנווענשאן פון דער אמעריקאן פערעריי-
שאן און ליבאָר. ער האט דעמאלט אָנ-
געהויבען פארהאנדלונגען מיט די מאנ-
פעקטורערס. איז אָבער אין מיטען
אפגעפאהרען צו דער קאנווענשאן. ערשט
נאך דער קאנווענשאן, צוריקפאָהרענדיג
פון דענווער, איז ער ווידער פארבליבען
אייניגע טעג אין שיקאגא און פארענדיגט
די ארבייט. נאך אייניגע קאנפערענצען
מיט פארשטעהער פון די קלאק מאנ-
פעקטורערס אסאסיאציעס איז מען
געקומען צו א פרידליכען סעטעלמענט.

דער סעטעלמענט אין דער קלאק
אינדוסטריע פון שיקאגא, איז עהנליך
צום סעטעלמענט אין ניו יאָרק. דער
אלטער ארגימענט, מיט אלע ספענדאטורס
און ווידערשטייט, בלייבט אין קראפט
ביז דעצעמבער, דאס הייסט, ביז צום
סוף פון דעם יאהר. אזא עס בלייבט
אלץ ביים אלטען. עס בלייבען אין
קראפט די תלכיע שכיחות, דיעלעכע
אריינשטייט — שלז דאס וועלכע, ווי

דינסטאג אָווענט, דעם 28טען יוני,
האט די קלאקמאכער יוניאן פון פילא-
דעלפיה געהאט א מאס מיטינג אין לייד-
באָר לייסעאום. און אויף יענעם מיטינג
איז איינשטימיג אנגענומען געווארען א
רעזאָלוציע פאר א סטרייק אין די שפער
פון די דזשיאנטעס און די סאב מאנופעק-
טורערס. מיט דער רעזאָלוציע ווערט
איבערגעגעבען די מאכט צום דזשיאנט
באגאר צו רופען דעם סטרייק, אין דעם
ניכטמינען מאָמענט, און עס איז מעגליך,
אז בעת די שורות וועלען געלעזען ווערען
זאל דער סטרייק שוין זיין דערקלערט.
דער מאס מיטינג, אויף וועלכען דער
סטרייק איז באשלאסען געווארען, איז
געווען אן ענטוויקסטישער. נים אכטענ-
דיג דעם הייסען וועטער איז דער נור-
סער האָל געווען איבערפילט מיט קלאק-
מאכער, וועלכע זיינען געקומען אויסדריי-
קען זייער ענטריסטונג קעגען די דזשיא-
נטעס, די אויפהאלטער פון די סאב-מא-
נופעקטורערס, און די אָנענאנטע „קאָר-
פאָרעישן-שפער".

ברודער א. נייבאוער פון פילאדעל-
פיה האט שוין אנגעוויזען אין לעצטען
נומער „גערעכטיגקייט" אויף די פארע-
רונגען וואס די יוניאן האט די דזשיא-
נטעס ארויסגעשטעלט. די יוניאן פא-
רעם, דאס די דזשיאנטעס זאלען זיך
פארפליכטען צו מאכען זייער ארבייט
אין יוניאן שפער, אונטער יוניאן קאנ-
דישאנס. ווי עס שיינט אבער, ווילען
נים די דזשיאנטעס נעהמען אויף זיך די
פארנאנטווארטליכקייט; זי ווילען פאר-
זעצען מאכען זייער ארבייט ביי די סאב-
קאנטראקטאָרס און אין די „קאָרפּאָרעישן
שפער". און א סטרייק שיינט צו זיין
אומפארמיידליך.

דאס האט גאנץ גענוי דערקלערט
ברודער קארל, דער מענדזשער-פון
דער קלאקמאכער יוניאן אין פיל-
אדעלפיה, וועלכער איז געווען דער

אין פארלויר פון די לעצטע עטליכע
וואָכען איז פרעזידענט שלעזינגער איי-
ניגע מאל געווען אין שיקאגא, אין די
אינטערעסען פון יענער קלאקמאכער יוניאן.
דער קאלעקטיוו ארגימענט צויר-
שען דער יוניאן און די קלאק מאנופעק-
טורערס אסאסיאציעס איז אויסגע-
גאנגען און די לאגע איז געווארען אומ-
בשטימט. די אסאסיאציע איז געוואר-
רען א ביסעל אנגעצויגען און פרעזידענט
שלעזינגער איז געפאָהרען אהין זעהן,
וואס עס קען געטאן ווערען. און ער איז
דאָרט געווען אין דער לעצטער צייט 3
מאל, אָנצוהערען די פארהאנדלונגען מיט
די מאנופעקטורערס פאר א סעטעלמענט.

דאס ערשטע מאל האט ער זיך דאָרט
אפגעשטעלט פאָהרענדיג פון סט. לואיס,
פון לעצטען מיטינג פון אונזער דזשענע-
ראל עקזעקוטיוו באגאר. ער האט דעם
מאל אָנגעקניפט די פארבינדונגען מיט
די קלאק מאנופעקטורערס אסס'ן און
נעלייגט דעם פונדאמענט פאר די קאנפער-
רענצען.

דאס צווייטע מאל איז ער דאָרט גע-
ווען פאָהרענדיג אין דענווער, צו דער
קאנווענשאן פון דער אמעריקאן פערעריי-
שאן און ליבאָר. ער האט דעמאלט אָנ-
געהויבען פארהאנדלונגען מיט די מאנ-
פעקטורערס. איז אָבער אין מיטען
אפגעפאהרען צו דער קאנווענשאן. ערשט
נאך דער קאנווענשאן, צוריקפאָהרענדיג
פון דענווער, איז ער ווידער פארבליבען
אייניגע טעג אין שיקאגא און פארענדיגט
די ארבייט. נאך אייניגע קאנפערענצען
מיט פארשטעהער פון די קלאק מאנ-
פעקטורערס אסאסיאציעס איז מען
געקומען צו א פרידליכען סעטעלמענט.

דער סעטעלמענט אין דער קלאק
אינדוסטריע פון שיקאגא, איז עהנליך
צום סעטעלמענט אין ניו יאָרק. דער
אלטער ארגימענט, מיט אלע ספענדאטורס
און ווידערשטייט, בלייבט אין קראפט
ביז דעצעמבער, דאס הייסט, ביז צום
סוף פון דעם יאהר. אזא עס בלייבט
אלץ ביים אלטען. עס בלייבען אין
קראפט די תלכיע שכיחות, דיעלעכע
אריינשטייט — שלז דאס וועלכע, ווי

דינסטאג אָווענט, דעם 28טען יוני,
האט די קלאקמאכער יוניאן פון פילא-
דעלפיה געהאט א מאס מיטינג אין לייד-
באָר לייסעאום. און אויף יענעם מיטינג
איז איינשטימיג אנגענומען געווארען א
רעזאָלוציע פאר א סטרייק אין די שפער
פון די דזשיאנטעס און די סאב מאנופעק-
טורערס. מיט דער רעזאָלוציע ווערט
איבערגעגעבען די מאכט צום דזשיאנט
באגאר צו רופען דעם סטרייק, אין דעם
ניכטמינען מאָמענט, און עס איז מעגליך,
אז בעת די שורות וועלען געלעזען ווערען
זאל דער סטרייק שוין זיין דערקלערט.
דער מאס מיטינג, אויף וועלכען דער
סטרייק איז באשלאסען געווארען, איז
געווען אן ענטוויקסטישער. נים אכטענ-
דיג דעם הייסען וועטער איז דער נור-
סער האָל געווען איבערפילט מיט קלאק-
מאכער, וועלכע זיינען געקומען אויסדריי-
קען זייער ענטריסטונג קעגען די דזשיא-
נטעס, די אויפהאלטער פון די סאב-מא-
נופעקטורערס, און די אָנענאנטע „קאָר-
פאָרעישן-שפער".

די ערשטע פונג פון דער יוניטי הייז איז
געווען א הערליכע עראייניגן און די יעד-
יגע וועלכע זיינען דארטען געווען אנווע-
זער, וועלען דעם פארנעניגען לאנג ניט
פארנעסען.

דער מענדאלין אַרקעסטער פון די
יוויסט און דרעם מייקערס יוניאן האט גע-

ברודער ת. רייזבערג, דער מענדעלסער
זון דער ווייסט און דרעם מייקערס יוניאן,
איז געווען דער טשערמאן און ער האט
אין א קורצער רעדע אויסגעדרוקט די זייד-
טיגקייט פון דער יוניאן הויז פאר די
ווייסט און דרעם מייקערס און דער גאנצ-
ער ארגאניזאציע. ער האט אויך אין
לייף פון זיין רעדע געזאגט, אז ער איז
גערעכט געווארען צו א מאנאטערענץ פון

ע רייכער קאנצערט אין דורכגעפירט
אויסגען אין אלע באמיינלעכע פון דעם

Chesterfield

CIGARETTES

20 740 20
20 740 20

ALL INFORMATION CONTAINED HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 05-03-2010 BY 60321 JAL/MLP/STP

אלערדיי אין אונזער יוניאן

פון 7. פינקעלשטיין.

אונזער אינטערנעשאנאל, אונזער ווייט פריינדע, ברודער מאקס נארענשטיין, איז דער מענערשטער פון דער יוניאן און ער טוט אלץ וואס איז מעגליך די יוניאן צו מאכען שטארקער, סאלידער און מער פער.

מיט עטליכע מאנאטען צוריק האבען די מיטגלידער פון דעם לאקאל זיך גע- טעקסט צו טאפען א באנד אנצופיהרען אן ארגאניזאציעס קאמפין, מערסטענס צווישען די ווייטנדרס ארבייטער, וועלכע זיינען נאך וועניג וואס ארגאניזירט.

די יוניאן פיהרט אויך אן א נאנץ לע- בעדיגען אנטוויקלונגספאן קאמפין. מאנאטען, דעם 27טען דזשון, האט די יוניאן איינגערופען א ספעציעלען מעס- בערייטונג, זיך דורכצורעדען מיט די מיטגלידער וועגען פארשידענע פראגען פון טרייט.

די הויפט פראגע אויפ'ן טאגס-ארד- נונג איז געווען דער ספעציעלער מעס, וואס די יוניאן האט מיט א פאר מאנאטען צוריק באשלאסען, פאר ארגאניזאציעס צוועקען.

ברודער מאקס נארענשטיין איז די וואך געווען אין ניו יארק, און ווי ער גיט אונז איבער, איז יענער מיטגליד נע- ווען א נאנץ לעבעדיגער. די מיטגלידער זיינען פאראינטערעסירט אין דער ארבייט פון דער יוניאן און זיינען גרייט צו העל- פן זייער ארגאניזאציע מיט וואס זיי קאנען.

אויף שבת, דעם 27טען אויגוסט, האט לאקאל 49 ארגאניזירט א פיקניק, מען וועט אויספאהרען אין קאלעדאניען גראווי, א שטענער קאנטרי-פלאץ, דער פיק ניק ווערט נאנץ פאפולער נישט נאר ביי די מיטגלידער פון לאקאל 49, ער ווערט פאפולער צווישען אלע פראגרעס- ווע ארבייטער אין באסטאן און מען קאן ערווארטען אן ערפאלג, מאדאליש און פיר נאנציעל. נאטירליך, די אקטיווע מיטגלי- דער פון לאקאל 49 דארפען נאך אביסל פיקניק זאל זיין וואס גרעסער. דאס וועט צוגעבען מער פערסענליכע דער יוניאן, און וועט אויך ארויסרופען מער יוניאן-אק- טיוויטעט בכלל, מצד אלע מיטגלידער פון לאקאל 49.

500 מיטגלידער זיינען געווען דעם 4טען דזשוליי אין יוניאן הויז

שער שפראך און עס האט געמאכט א גרויסען פוראך. דער עולם האט געהאט אן אווענט פון העכסטען גייסטענען גענוס, וואס מען וועט אזוי נישט פארגעסען. און א פערזענליכע, יום-טוב'דיגע שטי- מונג האט דאָרט געהערשט נישט נאך אויפ'ן קאנצערט אלליין, דער עולם האט זיך געפיהלט העכסט יום-טוב'דיג די גאנצע צייט. נישט וועניג טראגט צו דעם ביי די גוטע מענערשטע פון פלאץ. די שוועסטער בעס סוויקס און רעבעקא סילווער רוחען נישט א מינוט, זיינען כסדר פארגומען און טוען דאס בעסטע, אז אלע „געסט" זאלען זיין וואס צופרידענער. דאסגלייכען אויך די מאכלים, דער עולם קאן זיך פשוט נישט גענוג אפלייבען פון די געשמאקע, נארהאפטע עסענס וואס מען באקומט דארט.

ווי ווייט די צופרידענהייט פון עולם געהט קען מען זעהן פון פאלענדען פאקט:

א גרופע קלאומאכער, וואס האבען דאָרט פארבראכט דעם 4טען דזשוליי זיינען געווען אזוי ענטציקט פון דער גאנ- צער אונטערנעמונג, דאָס זיי האבען צווי- שן זיך באשלאסען, אז זיי מוזען אי- בערלאזען די יוניאן הויז-א רוייעהאפטען פערזענט, און זיי האבען טאקע באלד צווישען זיך געשאפען פאר דעם צוועק 65 דאלאר. זיי האבען באשלאסען פאר'ן געלט צו קויפען א שיפעל אויף וועלכער עס וועט זיין אויסגעקריצט, אז דאָס איז א מתנה פון א גרופע קלאומאכער, אלס א פרייוויליגע ביישטייערונג צו דער יו- נטי הויז.

קורץ, די יוניאן הויז ווערט וואס ווייטער אלץ מער באליבט צווישען די מיטגלידער פון אונזערע לאקאלס. דאָס וועט געוויס האבען די ווירקונג, אז דער באזוך זאל דאָרט ווערען אלע גרעסער און גרעסער.

ניאן העלט סענטער פאר די מיטגלידער פון דער אינטערנאציאנאל אין ניו יארק. מיט דעם „יוניאן העלט סענטער" זיי- גען אונזערע לעזער שוין באקאנט. ער גע- פינט זיך אין 181 איסט 17טע סטריט, אין א שטענער אייגענער בילדינג וואס קאסט איבער 85 טויזענט דאלאר, נע- קויפט און אויפגעהאלטען פון אינטערנא- ציאנאל לאקאלס. הונדערטער מיטגלידער ווערען דאָרט יעדע וואך אונטערוואכט, און דורכ'ן יאָהר טויזענדע.

עס פארשטעהט זיך, אז אין איין נאך- טיץ, דאָרט אפילו אין א נאנצען ארטיקל, איז נישט מעגליך אויפצוצונעמען, דאָרט אפילו אנטוויקלונג אויף די אלע טעטיג- קייטען פון דעם „דזשענטלמאן און סא- נטארי קאנטראל", און נאכצופאלגען זיין אנטוויקלונג פאר א מיטגליד פון 10 יאָהר. דער באזוך האט און צווייפערל אויפגע- טאן א ריזיגע ארבייט און ער ווערט איצט אנערקענט, און באקומט קרעדיט פאר זיין ארבייט אויף דעם געביט, פון אלע געזעל- שאפטען, וואס באשעפטיגען זיך מיט דער פראגע, די אינסטיטוציע איז אנערקענט געווארען פאר א העכסט נוצליכע פון העלט דעפארטמענט פון ניו יארק, און דאָס איז געוויס נישט פאר אומזיסט. די אינסטי- טוציע באקומט קרעדיט, ערשטענס, פאר דער נומער ארבייט וואס זי טוט אויפצו- האלטען די ריינקייט אין די שפער; צווייטענס, פאר'ן אויפפאסען אויפ'ן גע- זונט פון די ארבייטער בכלל. דער סאני- טארי באזוך האט זיך אנטוויקעלט צו דער שטופע דאָס די ארבייטער זיינען אונטער זיין רשות אי אין שאפ, אי אין דער היים, וועגען דעם ענין וועט אונז נאך אויס- קומען צו ריידען א צווייטען מאל.

די ווייטע מאכער יוניאן פון באסטאן, לאקאל 49, די ווייטע און דרעסמאכער יוניאן פון באסטאן, קאן פאררעכענען ווע- רען צווישען די ענערגישע לאקאלס אין

שאנאל לאקאלס צעהלען 16 דאלאר א וואך. מיטגלידער פון אונזערע יוניאנס וועלכע דארפען צעהלען 20 דאלאר א וואך, אין דער גאנצער הויז נעמט מען אויך אריין קינדער, פאר ווייטקער רעכענע- טען פיהר דאלאר א וואך. פאר קינדער ביז 10 יאָהר אלט, 8 דאלאר א וואך. שלום, די ווערטהייטען אין אונזער יוניאן וואססען און פארשפרייטען זיך, די „ווייטע טיטע" גאנצערלעך גע- פינט זיך בייים געטען אין סטויטען איי- לאנד, און דאָרט איז זעהר גוט צום בא- רען זיך. אויך אונזערע אירישע מיט- גלידער מענען קומען אהין, זיי וועלען דאָרט אויפגענומען ווערען פאר נאנץ גר- טע פעסט.

10 יאָהריגע וויילעאום פון דזשענטל- מאכער און סאניטארי קאנטראל. אין מאנאט דזשוליי ווערט צעהן יאָהר זינט עס איז אין דער קלאָס אינדוסטריע פון ניו יארק געשאפען געווארען דער „דזשענטלמאן און סאניטארי קאנט- ראל", וועלכער האט זיך נאכדעם אויסגע- ברייט און אויך גענומען אונטער זיין רשות די שפער פון אנדערע ליידס נארמענט טרייטס. צו דער געלענענהייט האט דער „דזשענטלמאן און סאניטארי קאנט- ראל" ארויסגעגעבן א פאמפלעט, וועלכער אנטהאלט א באשרייבונג פון אלע טעטיג- קייטען און גיט איבער די פאקטען פון דעם וואססען און דאָס אויסברייטען זיך פון דער אינסטיטוציע, וואס איז איצט אקטיוו אויף פארשיידענע געביטען.

דער „דזשענטלמאן און סאניטארי קאנטראל" איז געגרינדעט געווארען אין דזשוליי 1910, נאכ'ן היסטארישען גענע- ראל סטרייק, וועלכער האט איינפאד גע- מאכט א רעוואלוציע אין דער קלאָס אינ- דוסטריע פון ניו יארק. ער איז געבוירען געווארען אויף א קאנפערענץ צווישען פארשטעלער פון דער אינטערנאציאנאל און פון די קלאָס-מאנאפאקטורערס, און טער'ן פארזיץ פון לואיס ד. בראנדייס, דער איצטיגער סופרים קארט ריכטער. דער באזוך איז געשאפען געווארען אויפ- צופאסען, אז די קלאָס שפער זאלען זיין ריינע, געזונטע, זיי זאלען נישט אונטע- רנאכען דאָס געזונט פון די ארבייטער.

נאטירליך, איצט איז זיך שווער פאר- צושטעלען דעם ריכטיגען צושטאנד פון די שניידער-שפער מיט צעהן יאָהר צוריק. דורך דער טעטיגקייט פון דעם „דזשענטל- מאכער און סאניטארי קאנטראל" אויף דעם געביט פון „סאניטאציע" און „אינ- דוסטריעל הייזשין", זיינען די שפער אנדערש געווארען ווי זיי זיינען אמאל גע- ווען. עס איז די שפער גיט צו דער צעהן! אין יאָהר 1910 איז דער סאני- טארי צושטאנד פון די שניידער שפער געווען א גרויסע פראבלעם נישט נאך פאר די ארבייטער אלליין, עס איז אויך געווען א פראבלעם פאר די באלעבאסטס, פאר דער גאנצער אינדוסטריע, מען קאן זאגען, פאר דער גאנצער געזעלשאפט. וואָרען אומגעזונטע שפער זיינען געסען פון אנשטעקענדע קראנקהייטען וואס פאר- שפרייטען כל המינים חלאת'ן אין דער געזעלשאפט בכלל. פון שאפ וואנדערען די קראנקהייטען אי- בער אין די ארבייטער-היימען, און פון די ארבייטער היימען קאפען זיי אויך ארבייטער אין אנדערע היימען. אזוי נאך, איז עס א געפאהר פאר אלע איינוואוינער פון שטאָט, פאר די רייכע ווי פאר די אַרמע. און דאָס טאקע האט דעמאלט געצוואונגען „די קלאָסמאנאפאקטורערס פראָטעסטירן אַסאָסיאציע" איינצונעהן אויף דעם, אז א סאניטארי באזוך זאל געשאפען ווערען, און די באלעבאסטס הא- בען אויך געמוזט איינשטימען, אז די הוצאות פון דעם באזוך זאל געדעקט ווע- רען בשותפות, פון דער קלאָסמאכער יו- ניאן און פון דער „פראָטעסטירן" העלטע אויף העלטע. און אזוי האלט עס נאך אן ביז'ן היינטיגען טאָג.

און דער סאניטארי באזוך האט זיך גענומען פלייסען צו דער ארבייט, אונטער דער רירעקציע פון דר. דזשארדזש מ. פרייס, ביי וועמען די זאך איז געווארען זיין לעבענס-אויסברייט. ווייט די לעצטע צעהן יאָהר גיט ער אפ זיין גאנצע ענע- גיע דיווער אינסטיטוציע. אונטער זיין השגחה איז פון דעם סאניטארי באזוך אויסגעוואקסען נייע צווייגען, אזעלכע וואס איז יאָהר 1910 האט מען עס אפילו אין זינען נישט געהאט. דאָס האט גע- ברעכט מיט זיך די צייט, בעת דער באזוך איז שוין געווען פעסט ביי זיין ארבייט. עס זיינען איינגעפיהרט געווא- רען „פייער דריקס", לעקטורס איבער געזונט און נאך אנדערע זאכען. מיט דער ענטוויקלונג פון „דזשענטל- מאכער און סאניטארי קאנטראל" זיינען צום לעבען געקומען די אלע מעדיקאל קליניקס אין דעם באזוך, נאכדעם דער רעגנאל קלי- ניק, און שוין נאך איז פאר א יאָהר גע- שטען געווארען א קליניק פאר די

„ווייטע טיטע" גאנצערלעך גע- פיהרט אין אונזער יוניאן פון איטאליענישער. אפשטאמונג האבען גע- וויסע פרייוויליגעס וואס די מיטגלידער פון אנדערע נאציאנאליטעטען האבען נישט. נעמען, למשל, לאקאל 48 פון דער פלאומאכער יוניאן.

אלע אנדערע לאקאלס אין דזשענטל- מאכער זיינען ארגאניזירט לויט דעם פאך נאך. פינישערס באזונדער, פערסענס בא- זונדער, אפערלישערס באזונדער און אזוי ווייטער. אין לאקאל 48 אָבער געפינט איהר ארבייטער פון אלע פאכען אין דער קלאָס אינדוסטריע. עס איז א פאָלשטענ- דיגער אינדוסטריעלער לאקאל, איהר גע- פינט דאָרטען קאטערס, אפערלישערס, סאמפער-מאכער, פערסענס און אזוי ווייטער. דער לאקאל איז ארגאניזירט נישט לויט'ן פאך, נאך לויט די שפראך, — אלע איטאליענישע ארבייטער אין דער ניו יארק קלאָס אינדוסטריע, מענען זיי ארבייטען ביי אירענער וועלכען פאך, קא- נען באלאנגען אין לאקאל 48.

וואָרען האט דער לאקאל באקומען אזא פרייוויליגע? כדי אריינצוקריגען אין דער יוניאן אלע איטאליענישע ארבייטער פון דער אינ- דוסטריע, ווען די איטאליענישע ארביי- טער זיינען געווען צוואווארפען איבער די פארשיידענע לאקאלס פון דזש. באזוך, וועמעס מיטגלידען עס ווערען געפירט דאָס רוב אין איריש, האבען די איטאליענישע ארבייטער נישט געקענט נעמען א יוניאן- רעם אין דעם וואס אויף די מיטגלידען זיינען פארגעקומען. נאך ווייניגער האבען זיי אין די מיטגלידען זיך געקענט באטייליגען. דער לאקאל 48 פיהרט זיינע מיטגלידען אין דער איטאליענישער שפראך און יעדער מיטגלידער פיהלט זיך דאָרט ווי א פיש אין וואסער, ער איז ביי זיך אין דערהיים. און דער איטאליענישער לאקאל 48 איז טאקע איצט איינער פון די שטארקסטע לאקאלס אין דזשענטלמאכער פון דער קלאָסמאכער יוניאן. אונזער ווייטער- זידענט סאלוואדאר גינפא איז דער מע- נערשער פון דעם לאקאל.

אזא לאקאל האבען מיר שוין אויך אין דער ווייטע און דעם אינדוסטריע, דאָס איז לאקאל 89.

לאקאל 89 איז געגרינדעט געווארען אויפ'ן זעלבן מוסער ווי לאקאל 48. דער לאקאל נעמט אריין אלע איטאליענישע אר- בייטער וואס זיינען באשעפטיגט אין די ווייטע און דעם שפער, ביי וועלכען פאך זיי זאלען נישט ארבייטען. דער מענערשער פון דעם לאקאל איז ברודער לודוויג אנטא- ניו, און ער זוכט דעם לאקאל צו שטער- קען ווי ווייט נאך מעגליך. און אָט דער לאקאל 89 האט זיך איצט גענומען נאך א פרייוויליגע, דעם האט געשאפען פאר זיינע מיטגלידער א באזונדער קאנטרי-הייט.

די יוניאן הויז איז פאָרעסט פארס באַלאַנגט צום דזשענטלמאכער אין דער ווייטע און דעם אינדוסטריע. לאקאל 89 איז א טייל פון דעם דזשענטלמאכער, און די יוניאן הויז באלאנגט אויך צו דעם לאקאל, אָבער דעם ווערט האט לאקאל 89 געעפנט אן אייגענע ווערטהייט פאר זיך נע מיטגלידער.

וואָרען? נישט חלילה דערפאר וואס די מיטגלידער פון לאקאל 89 ווילען זיך נישט צוזאמענקומען מיט די מיטגלידער פון די אנדערע לאקאלס. עס איז ווער די זעל- בע זאך, דער לשון. עס זיינען דא א סך מיטגלידער אין דעם לאקאל וועלכע רעדען בלויז איטאליעניש, און עס איז זיי נישט אנגענעם ווען זיי קומען זיך צוזאמען מיט מענשען, מיט וועלכע זיי קאנען זיך נישט צוזאמענרעדען.

היינט נאך עפעס. דאָס עפעס, די מאכלים וואס מען עסט אין איטאליע, זיי- גען אנדערע ווי די וואס מען עסט אין דער ליטא ווי די איטאליענישע ארבייטער ווילען עסען זייערע מאכלים און זייערע מאכלים קאנען זיי באקומען נאך אין זייער אייגען היים, צוגעפערטיגט און אן אייגע- נעם מענשען, — ווא האבען זיי פאר נאך א באזונדער זומער פלאץ, א שיינע הויז ביים ים אין גרענט סיטי, סטייטען איילאנד, די „ווייטע טיטע" גאנצערלעך. דאָס איז א אייגענע נאך דער פרוי פון דעם בארימטען איטאליענישער רעוואלוציאנער, דזשוסעפ- גאריבאלדי.

שלום, אויך מיט א ווערט היים מאכען אונזערע איטאליענישע מיטגלידער שבת פאר זיך. אָבער פאר דעם פרוי ווערט די אפגעזונדערקייט נישט ספריקט דורכגע- פיהרט. וואָרען אין דער יוניאן הויז פון די ווייטע און דעם מאכער אין פאָרעסט פאָרס זיינען דא איטאליענישע מיטגלידער, אזעלכע נאטירליך, וואס רעדען ענגליש, און אויך איריש. וואָרען מאכען פון זיי, ארבייטערניג מיט אירישע ארבייטער אין שאפ, לערנען זיך נאכער אויס צו רעדען איריש אויפער ענגליש.

אין דער פרייבאלד הויז ווערען אויפ- גענומען מיטגלידער פון אלע איטאליעני- שער און פאראייניגטער יוניאן הויז פון ניו- יארק.

מיטגלידער פון לאקאל 123

אונזער אָפּיס האט צוריק גע- טופט אין אונזער אלטער היים, אין 281 איסט 14טע סטריט. אלע ביר- גער פון דעם לאקאל ווערען איצט אפגעקומען אין דעם אָפּיס.

עונג און איהר שטערדיגער וואקס
באטרייבט איהר שטייגער לייזונגס-
פאסטערדיגער געזונט.

82 **לראשון**

א פארטעג אין יוניטי הויז אין פארעסט פארק

פון פאניא מ. קאהן.

דער לבנה לאזט זיך אלע ארונטער צום טייל, מען זעט זיך אויס ביים ברעג און מען צינדט אן א פייער. עס דערהערט זיך א רוישע מעלא-דיע, נעשפילט אויף א מאנדאלין, און גלייך נאכדעם זינגט מען לידער פון פאר-שיידענע נאציאנען. קיינער האט זיך פאר דעם ניט פארבארייטעט, ספאנטאן טראגען פאר אלעמען פארנעניגען, — מען זינגט און מען דעקלאמירט. בריר דער באראדא זיצט צווישען עולם מיט א צופירדענעם שטייכל צונאמען איבער זיין נוממויגען פנים און קוועלט אן פון נחת. דער יוניטי נייסט באהערשט אלע מען, אלע זיינען שרעהליך, נוס גע-שטימט.

הינטער מיר האב איך דערהערט א מיידל זאגען:

„עס איז מיר נאך אלץ שווער צו גלויבען, אז דאס אלץ באלאנגט צו אונז, און ווען איך דערמאן זיך, אז דאס אלץ איז אונזערע פיהל איך ווי אויסצור-שרייען:

שוועסטער און ברודער! לאמיר זיך אלע צוזאמענענהמען און מאכען אן ער-פאלג פון דער גרויסער אונטערנעמונג. דאס וועט אמבעסטען צייגען דער וועלט, אז מיר ליבען שעהנטיק, דאס מיר פאר-שטעהען וואס גוט איז, און דאס מיר קאר-נען פאר וואלטען אונזערע אייגענע אונ-טערנעמונגען, און דער הילף פון קאפי-טאליסטען און פילאנטראפען.“

איך האב זיך אומגעדרייט זעהן ווער דאס רעדט, זי האט אונזערע מיין-האנט און אויסגערופען:

„א, איך פיהל אזוי גוט, אזוי צו-פרידען און גליקליך!“

און איך האב געפיהלט אז מיינע-טער שטימען וועלען געבען א ווידערקלאנג צו איהרע ווערטער, וואס זיינען ארויס-געקומען פון טיפן הארצען.

איז א נאכעלע זאך, די מיטגלידער לער-נען זיך ווי צו זיין געזונט און גליקליך. זיינעכט ווערט די נאנצע יוניטי אי-מעניע באלייכטען מיט עלעקטרישען ליכט, וואס ווערט פארזיכערט טאקע דארטען נומא. און עס איז באזונדערס אנגענעם צו זייען אין אונזעם ביי א טישעל אין דער פרייער לופט, וואו מען סערווירט אייך אייזקרים און פארשייד-ענע „סאפט דרינקס“, שוועסטער סא-ראה שאפירא האט דעם אויפזיכט אי-בער דעם דעפארטמענט.

ריידענדיג וועגען עסען: נאך א גר-טען סאפער צווישען נוסע פריינד זיינען מיר אריין אין קאנצערט זאל און טאנצן האל. יענער טאג איז געווען פול מיט איבערראשונען, אבער די גרעסטע אי-בערראשונג איז געווען פאר אונז דער מוזיקאלישער פראגראם וואס מען האט פאר אונז צוגעברייט יענעם אונזעם.

דער נאנצער עולם האט זיך פאר-גלייבען אין האל און זיך אויסגעזעצט אין באקוועמע שטולען און דער קאנ-צערט האט זיך אנגעפאנגען. די ארטיס-טען זיינען פארנעמטעל געווארען פון אונזער רעדעוודיגער דזשעני מיטעס.

די אונזעמען אין די יוניטי הויז זיי-נען באזונדערס שעהן און אנגענעם. די לבנה גנב'עט זיך ארויס פון אונטער די וואלקענע און באלייכט אלעס מיט א זיל-בערליכט. באזונדערס שעהן ווערט דער מאלט דער טייל, עס רופט ארויס ער-האבענע פאנטאזיעס. אלץ ארום ווערט פאר'כישע'ט.

אונטער די זילבער-שטראהלען פון

מיטגלידער פון אונזער אינטערנעשנאל יוניטי. און איהר האט געמענט זעהן ווי גיך אונזערע מיטגלידער פאסען זיך צו די נייע אומשטענדען: ווי גיך זיי לעבען זיך איין אין דער נייער אטמאספערע. זיי געניסען דעם פראכט מיט צוז נעניט-קייט, ווי זיי וואלטען שוין פון לאנג גע-וואוינט געווען צו דעם.

און עס איז נאך מעהר צו באוואונ-דערען, ווי די ווייטסטמאכער, די מיידלעך, פאר וואלטען אליין זייער אימעניע. אונ-זער באליבטע שוועסטער, בעסי סוויטצקי, די טשערלידער פון די יוניטי הויז קאמי-טע, איז גענעווער פון דעם פלאץ. זי האט אונטער איהר אויפזיכט די פאר-וואלטונג פון דער נאנצער אונטערנעמונג. און אורטיילענדיג פון די אראנזשמענטס וואס זיינען געמאכט געווארען פאר דער עפענונג, זעהט מען באלד אז די יוניטי הויז איז אין גוטע הענט. די פאר וואל-טונגס-ארכיטעקט ווערט געטאן מיט ליבע צו דער זאך און מיט א סך איבערנעבע-קייט.

ניט וועניגער וויכטיג, איז אפשר דער אמת פון שוועסטער רעבעקא סילווער. זי האט אונטער איהר השגחה דאס עסען-ווארג. זי איז דער „בייער“ פאר'ן פלאץ. זי האט ערפארהונג אין דעם פון פרייער און קויפט אלעס פון בעסטען סארט.

די נייע נעסט זיינען געלאדען געווא-רען צו „אינספעקטען“ אלע בילדינגס, וואס זיינען דארט אין. מיר האבען בא-טראכט די „דיינגס רום“, וואס קוקט ארויס צום קיהלען טייל. די טישען בא-דעקט מיט שניידווייסע טישטוכער, מיט בוקעטען בלומען אויף די טישען, טאקע פון די אייגענע קוסטען. די ווענט עלע-נאנט דעקארירט, וואס דאס מאכט די גע-שמאקע עסענס נאך בא'טעם'טער.

פון דיינינג רום? געהענדיג צום „פראנט פארטש“ נחט איהר דורך א רייך-געמבעלירטען פארלאך, מיט א שעהנעם „פייער-פלייס“, דער פארלאך איז פול מיט פענסטער ארום און ארום. די ווענט זיינען באהאנגען מיט געמאלטע בילדער און די פאדלאגע באדעקט מיט ווייכע, טערקישע דיוואנען.

און גלייך דערביי איז דער שרייב-צימער, א צימער וואס איז דער צונע-פאסער פאר שרייבען ליבעס-בריו, און אויך אנדערע כרוואלאן. דארט זיינען דא לאנגע טישען מיט שרייב-טאפערס. לען און ארום די טישען שטעהען באקווע-מע שטולען. און עס זייען דארט כסדר מענער און פרויען און שרייבען.

אונטערנעמען, אין א צווייטער בילדינג, איז די ליברערי, דער לעזע-צימער, מיט צייטונגען, זשורנאלען און הונדערטע ביי-כער. פאר דער ליברערי איז לעצטענס צוגעקויפט געווארען א צוויי הונדערט ביכער, פון די בעסטע לעצטע אויסגא-בען אויף אלע געביטען פון מענשליכען דענקען. דער צימער איז רייך מעבע-לירט, מיט ווייכע שטולען, שעהנע דיווא-נען און עס איז דער אנגענעם דארט צו לעזען.

דער אלגעמיינער אפיס די גרויסע קיך, די טעלעפאן בוסס, און דער פאסט אפיס, געפינען זיך אין דער הויפט ביל-דינג. און אין פאסט אפיס זיצט אן איי-גענע פאסט-מיסטער, ראזע האריעס. זי האט ספעציעל שטודירט פאר דעם און געקראנען א דירעקטאט פון וואשינגטאן פון דזשענעראל פאסט-מיסטער. זי איז א ווייטסטמאכער, א מיטגליד פון דער יוניטי.

די שלאג-ימערען אין די קאמער-זשעס זיינען ריי און ציכטיג, די מעהר-סטע פון זיי מיט הייסע און קאלטע ווא-סער, מיט מאדערנע וואנעס. די מער-סטע קאמערדזשעס, מיט פארטשעס און באקלאגס, מיט מירען פון די רומס צו די באקלאגס. מיט „ראקערס“ און „ארם טשערס“ אויף די באקלאגס, און עס איז אנגענעם צו זייען, לעזען דעבאטירען און פארבריינגען, איינאנעמענדיג די שמעקענדיג לופט וואס קומט פון אר-מינען וואלד זיט א סאסאנאטע בימער.

אין יוניטי הויז פארבריינגט מען גוט אין אלע מינים וועטערען. דער וועטער-האט א קנאפען איינפלוס אויפ'ן יוניטי גייסט. אויב עס איז דער הייס, האט איהר דעם קיהלען, דערקווענדען טייל אויפ'ן „ביידינג פאווייליאן“ איז שמענ-דיג קיח, אפילו פאר די וואס באדען זיך.

ניט, איהר האט דארט ארום 70 „לא-קערס“ זיך איבערצומאן. ביי א צוויי-טען פאווייליאן שטעהען „קאנוס“ און שיפלאך זיך אוועקצולאזען אויפ'ן וואסער.

אין וואלד זיינען דא „סווינגס“ פאר די וואס-גלייכען זיך צו ווינען. „דעקאריאציען אקטיוויטיס“ זיי-נען אונטער'ן אויפזיכט פון מיט מאל-כעסא, א געהייערע לעהרערין. מען לער-רעט זיך שפילען „מעניס“, „באסקעט-באל“, מען מאכט פארשיידענע ניסגאט-סיס, וואס מען לערעט זיך טאנצען.

פרייטאג, דעם 17טען יוני, האט א לאנגע טריין זיך געצויגען נאך סטארט-בורג. צוויי וואנענען פון דער טריין האבען באזונדערס געצויגען די אויפ-מערקאמקייט פון די פאמאזשירען. פרעהליכע שטימען, געמישט מיט א לוסטיגען לאכען, האבען זיך געהערט דורך די פענסטער.

ווער זיינען האט די פרעהליכע מענשען? — האבען זיך פילע געוואונ-דערט. און וואוהין פארהער זיי? אויף די פראגען האט דער קאנדרוק-טאג פון טריין אלעמען געענטפערט:

— זיי פארהערן אין זייער יוניטי היים, אין דער זומער היים פון די ווייטסט און דרעסמאכער יוניטי; זיי פארהערן צו דער עפענונג פון די יוניטי הויז אין פא-רעסט פארק, אין די בלויז בערג פון פענ-סילוויניא.

מאנכע פון די וואס זיינען געפארהען האבען נאך די יוניטי הויז פרייער ניט געזעהן, און זיי זיינען פול געווען מיט פרייד וואס זיי פארהערן אהין.

צווישען דעם עולם זיינען געווען דע-לענאציעס און אונזערע לאקאל יוניאנס אין ניו יארק און די טריין האט טיילווייז אויך אויסגעזעהן ווי א קאנווענשאן-צוג עס איז אנגענעם געווען צו הערען די וואס זיינען שוין דארט געווען, ווי זיי האבען דערזעהען די נייע, וועגען די שעהנטיקע פון דער יוניטי הויז.

ווען מיר האבען פארלאזען דעם צוג אין בושקיל און זיך אריינגעזעצט אין „באס“ וואס פיהרט צו צו דער יוניטי הויז, איז ביי מיין זייט געזעסען א מיידעל, וואס איז געפארהען אהין דאס ערשטע מאל. זי האט געדרייט דעם קאפ אלע זיי-טען, באטראכט די גענענר און אלע וויילע געפרעגט:

— וואו איז עס? וואו איז די יו-ניטי הויז?

— באלד, נאך אין א 15 מינוטען וועלען מיר זיין דארט. — האב איך גע-ענטפערט, און ניט מיט וועניג שמאלץ. — אט דאס איז עס? — האט זי אויסגערופען, ווען זי האט דערוועהן בלויז איינעם פון די קאמפאזישעס, — און וואס זיינען די אנדערע בילדינגס? — האט זי ווייטער געפרעגט.

איך האב געשטייכעלט.

— די נאנצע אימעניע, מיין טייע-רע, איז די יוניטי הויז.

— נארט מיר ניט, איך בעט אייך — האט זי אויסגערופען, מיט א פרייז „עס-טער איז אויג.“

— איך נאר אייך ניט, אט דאס אלעס וואס איהר זעהט דא איז די יוניטי הויז.

און זי האט געקוקט אין אלע זייטען, באטראכט די אלע געביידעס ארום דעם סקווער און האט נאך אלץ ניט געוואלט גלויבען, אז אלץ וואס זי זעהט דארט אין די „יוניטי הויז“, דאס אייגענטום פון די ווייטסט און דרעסמאכער.

און דיעזעלכע געפיהלען האבען איבער געלעבט אלע די וואס זיינען דארט גע-קומען דאס ערשטע מאל. אלע זיינען שטאלץ געווען, וואס דאס איז זייער, וואס דאס איז אן אויפטו פון זייער יוניטי.

די יוניטי הויז. איהר זעהט פאר זיך בערג, ארומ גערינגעלט מיט דעריכטען וואלד, וואס ציחט זיך פאר מיליען ווייט. אין מיטען פון דעם וואלד איז א גרוי-סע שטיק לאנד אפגעריינגט געווארען און עס זיינען דארט אויסגעבויט געווא-רען די שטאלץ אויסזעהנדיגע קאמערדזשעס באזארגט מיט אלע באקוועמליכקייטען, וואס די ציוויליזאציע האט געשאפען פאר'ן פארנעמען פון די רייכע, אום זיך אויסצושטאלטען פון די חיצ פון שטאט.

אבער איצט איז דאס מעהר ניט דער פלאץ פון די רייכע, דאס איז אונזער, דאס באלאנגט צו די ארכיטעקט, פאר זיי-ער פארנעמען. און מען קאן דארט פארבריינגען ווי עס ווילט זיך איד, אויב איהר ווילט זיין מיט זיך אליין אדער אין נוסער געזעל-שאפט.

וואס מעהר איהר באטראכט אלץ וואס די יוניטי הויז פארמאגט, אלץ מעהר ווערט איהר פאר וואונדערט. אט זיינען די מיט א דאך איבערגעדעקט ווענען, וואס פארבינדען איין קאמערדזש מיט'ן צווייטען. איהר קאנט צוקומען צו וועל-כער בילדינג איהר ווילט און ניט פאר-נעמען ווערען פון רענען.

און אס פארקירעוועט איהר זיך און נעהט בארג אראפ, און איהר דערוועהן פאר זיך דעם וואונדערבארען טייל, וואס ציחט און שטייט טייל, וואס רופט אייך זיך אפיקהלען אין זיינע קלארע וואסער-רען. און ווי שטאלץ איהר פיהלט, וואס דאס אלעס באהאנגט ניט מעהר צו די רייכע, וואס דאס איז דאס אייגענטום פון דעריינעם, איהר זיך ווייטען און דעם וואונדערבארען טייל, וואס ציחט און שטייט טייל, וואס רופט אייך זיך אפיקהלען אין זיינע קלארע וואסער-רען.

נאטיצע פון עדיקיישאנאל דעפארטמענט

פארנעסט ניט אונזער ארויספאָהר דעם זונטאָג.

ווי עס שיינט ווערען אונזערע אויס-פאָהרען אלץ מיטער פאָפולער צווישען אונזערע מיטגלידער. אפילו אין א רע-גענדיגען וועטער קומען פילע מענשען צו דער באשטימטער צייט. און עס איז גאר קיין וואונדער ניט, אונזערע מיטגלי-דער ווייסען שוין ווי גוט מען פאר-בריינגט אויף אונזערע ארויספאָהרען און אויף גוט צו פארבריינגען זיינען אימער דא גענוג בעלינס, מיר ער-ווארטען אלץ, אז דער אויספאָהר דעם זונטאָג אין דער פריה, נאך „בריו פאָינט“ אויף סטייטען איילאנד, זאל זיין נאך ערפאלגרייכער ווי די אלע אויס-פאָהרען וואס מיר האָבען געהאט ביי-עצט.

מיר האָבען פרייוויליגע קאָמיטעס, וואס האָבען זיך אונטערגענומען די זאך צו אראנזשירען אמבעסטען. די קאָמיטע וועט אויך זיין אין צייט ביים סטייטשאן, אויסצוגעהמען אונזערע געסט.

ווי צו פאָהרען: געהט די ביי. אר. טי, די ברוקלין סאָבוויי, די ברייטאָן ביטש ליי, און סטאָטס אויף דעם „שיפס העד“ ביי סטייטשאן. 9 אוינער אין דער פריה וועט אונזער קאָמיטע דארט אפ-ווארטען דעם עולם. פון דארטען וועט מען צוגעהן צום פיער און פאָהרען מיט א שיף ביי „בריו פאָינט“. די רייזע מיט דער שיף געהט 45 מינוטען. עס איז דא א פינער פלאץ זיך צום באַדען, און דארט איז ניט געפאקט ווי אין די אני-דערע פלעצער.

אונזערע מיטגלידער און זייערע פריינט ווערען געלאדען. די וואס האָבען „ביי-דינג סוסס“ זאלען זיי מיטנעמען. מען דארף אויך מיטנעמען אריינסטאפן און א פאר-רויע פאָטיטאָס דארטען צו באַקען. געדענקט, דאָס וועט זיין דעם זונ-טאָג, דעם 10טען דעצעמבער.

ביכער איבער טרייד יוניאָניזם.

לעצטע וואָך האָבען מיר רעקאָמענ-דירט מער ביערד'ס „א קורצע געשיכטע פון דער אמעריקאנער ארכיטעקטור“ און צום לעזען און שטודירען. האָבען אונז מאַנכע אָנגעפרעגט, אויב עס איז ניטאָ א מעהר קאָמפליט ווערס איבער דעם גע-שטאנען.

יע, עס איז דא. מיר רעקאָמענדירען האָקס'ס „טרייד יוניאָניזם איז אמערי-קא“. דאָס איז דער בעסטער בוך איבער דער פראַגע, דער בוך גיט איבער ניט נאָר די מעאָריע, אָנערדן אויך די פראַק-טישע זייט פון טרייד יוניאָניזם, און איז פון א גרויסען ווערט פאר אלע די וואָס ווילען זיך גוט באַקאנען מיט דעם גענע-רעלע.

ביידע ביכער קאָן מען באַקומען אין אונזער עדיקיישאַנאל דעפארטמענט פון האָטליל פרייען.

א גרוס פון די „וואַרקערס עדיקיישאַן סאָסיאָיאַשאַן“ פון ענגלאַנד.

אונזער עדיקיישאַנאל דעפארטמענט איז אין שטענדיגער באַריהונג מיט דעם „וואַרקערס עדיקיישאַן סאָסיאָיאַשאַן“ אין ענגלאַנד. לעצטענס האָבען מיר בא-קומען א בריו פון זייער סעקרעטער, מר. דזש. מ. מאַקסוואַל, וועגען זייער ערוי-קוויטאציע מיט טעטיגקייט דערמיט. דערביי ווערט שטארק געלויבט אונזער טעטיג-קייט דא און עס ווערט געזאָגט, אז די ארכיטעקט אין ענגלאַנד זיינען ענטציקט פון אונזער עדיקיישאַנאל טעטיגקייט אין אמעריקא.

אין לעצטען בריו שרייבט מר. מאַק-סוואַל, צווישען אנדערעס, ווי פאָלגט: „מיר זיינען דער צופרידען וואס אייערע אנויכטען איבער דער ערוויק-שאַנאל טעטיגקייט שטימען מיט אונזער רע אנויכטען. מיר שטימען איין מיט אייך, ווי אזוי די עדיקיישאַנאל טעטיג-קייט זאל אנגעפיהרט ווערען אין דער טרייד יוניטי באוועגונג.

„מיר שטימען איין מיט אייך אז דער בעסטער וועג איז, דאָס די טרייד יוניאָנס זאלען אליין אנפיהרען די עדיקיישאַנאל טעטיגקייט צווישען זייערע מיטגלידער און דאָס ניט איבערלאָזען פאר אנדערע צו טאָן. עס איז וויכטיג צו טאָן אלעס צו באווענען די טרייד יוניאָנס און פ-צו בויען זייערע ארגאניזאציעס. עדיקיישאַנאל באוועגונג. דאָס מוז מיט דער צייט ווערען א וויכטיגער וואָפּען אין דעם קאמפ פאר „דער באַפרייאַונג פון ארכיטעקט קלאָס.“

„צו דעם געדאָג זיינען מיר געקומען נאך לאנגער ערפארהונג אין דער ארכי-טער באוועגונג. עס פּרעהט אונז, וואס אייער פאָליסי איז רעזעלע וואס אונזער רע. דאָס מוז אין לויף פון דער צייט בריינגען דער ארכיטעקט באוועגונג נוסע רעזולטאטען.“

נאָנט איינדרוקספול איז דער סוף פון דעם בריו, ווען מר. מאַקסוואַל דריקט אויס די האַפנונג, דאָס עס וועט שוין באלד מעגליך זיין צו אראנזירען אן אינטערנאַציאָנאלע עדיקיישאַנאל באווע-גונג. „מיר האַפען — שרייבט ער — דאָס אין דער נאָהענטער צוקונפט וועט אפּשר מעגליך ווערען צוזאמענצוקניפּען די ארכיטעקט וואס אונזערע טרייד-יוניאָנס טוען אויף דעם געביט, מיט דער ערוויק-שאַנאל ארכיטעקט וואס אייערע טרייד יו-ניאָנס טוען אום צו באַשעפּען אן אינ-טערנאַציאָנאלע עדיקיישאַנאל באווע-גונג.“

איצטער, נאָכדעם ווי מיר האָבען שוין דא אין אמעריקא, א „וואַרקערס עדיקיי-שאַן ביורא“, השלם עס שוין ווירקליך ניט ווייט דערמיט, אז די צוויי באוועגונגען, פון ענגלאַנד און אמעריקא, זאלען זיך ווירקליך צוזאמענשטעלען אין אן ערוי-קוויטאציע אינטערנאַציאָנאלע פון די טרייד יוניאָנס ארכיטעקט קלאָס.

די קאמטום דרעסמאכער יוניאן לאקאל 90

מערסטנס האבען גארניט מורא צו פאר-
לירען זייערע אומשטען. פארקערט, זיי ווילן
לען און עס וואלט זיין אנדערע, וועלכע זא-
לען קאנען פארנעמען זייערע פלעצער
אין דער יוניאן.

די לעצטע עטליכע וואכן האבען אונ-
זערע קאמטום פארשפרייט הונדערטער
צירקולארס לעבען די נייטיגקייטן, שפע-
טער און מיר האבען טאקע פאר די לעצטע עט-
ליכע וואכן ארגאניזירט עטליכע שפע-
טער און די ארבייטער אין יענע שפע-
טער ביטען שוין אונטער יוניאן קאנדישאנ-
ס און זייען נאנט צופרידען. אין עטליכע
אנדערע נייטיגקייטן שפעטער געהט די אר-
בייט צו אביסלע שווערער, אבער מיר
האפען, אז דיע שפעט וועלען אויך ווע-
רען יוניאן-שפעטער.

מיר בעטען די מעמבערס פון דער י.
ל. נ. וו. י. נישט צו געהן פרענען פאר אר-
בייט אין די פאלגנדע שפעטער: פערטער,
קארנעני, 86טע סטריט און בראדוויי; ס.
נאָר, 2228 בראדוויי; גאלד-רוי, 167
וועסט 97טע סטריט און מאדאם קא-
רן, 191 לענקאס עוועניו. צו ארבייטען
אין די דערמאנטע שפעטער ביטען זיין א
סטרייט-ברעכער און העלפען די באַסעס
איינפירען „אָפּען שאַפּס“. מעמבערס,
נעהמט דאָס אין אַכט!

מיר ווילען דאָ דערמאנען אונזערע
מעמבערס, אז אזוי שנעל ווי זיי ערהאל-
טען א לעטער פון דער יוניאן, אין וועל-
כען עס ווערט זיי געזאגט, וויסל געלד
זיי קומען דער יוניאן, וואָלען זיי לאַנג נישט
ווארטען און קומען און אָפּצאָהלען דעם
חוב. ערשטענס נויטיגט זיך די יוניאן
אין געלד; צווייטענס, ווען איהר קלייבט
אן א סך דיום וועט איר זיין שווער צו
אָפּצאָהלען. דאָרום צאָהלט יעצט און
ווארט נישט אויף שפעטער. און וואָס מעהר
געלד אונזער לאַקאל וועט האָבען, וועט
אונז זיין אליי ליכטער צו באַנייען דעם
אנרימענס. קומט און צאָהלט אַפּ אייער
חוב צו דער יוניאן.

מיר ווילען זאָגען אַ פּאַר ווערטער
צו אונזערע מעמבערס וועגען „וואַס-
שאָן“.

מיר ווייסען, אז א סך פון אונזערע
מעמבערס גרייטען זיך צו-פאַהרען אַפּר-
הען אויף אַ פאַרם. וואָלטען מיר זיי גע-
זאָגט, אז זיי וואָלען אויסנוצען די געלד
גענהייט, וועלכע די דושינט באַאָרד פון
דער ווייסט און דרעסמייקערס יוניאן נישט
זיין, און דאָס איז: צו פאַהרען אין דער
„יוניטי הויז“. דאָרטען קענען זיי זיך
פּיין אַמוזירען און קריגען אַזוינע באַס-
וועמליכקייטען, וועלכע זיי קענען נישט קריי-
גען ערגעץ אנדערש, און נאָך פאַר אַ קליי-
נעם פּרייז. אַלץ, מיר האָפען, אז מיר
וועלען זיך זעהן מיט אונזערע מעמבערס
אין דער יוניטי הויז, אין פאַרעסט פאַרם.
י. בערנאָדסקי, מענעדזשער.

מונדייט פיקניק און מוזיקאליי שער יום טוב אין שיקאגא

אלע מיטגלידער פון די קלאומאכער
און ווייס און דרעסמאכער יוניאנס, אלע
פרייהייטס ליבענדע מענשען, וועלען שבת,
דעם 16טן דזשואי, ארויסקומען צום
מונדייט פיקניק און מוזיקאלישען יום טוב
אין נעשאנאל גראו, 30טע און דיספליינס
עוועניו, וואס איז דער שענסטער און
פרעכטיגסטער פיקניק פלאץ ארום שו-
קאגא.

דער נאנצער פראמיט געהט פאר א
מעגליכע ענגלישע ארבייטער צייטונג.
זעהר א רייכע מוזיקאלישע פראגראם
וועט געגעבען ווערען. דער אידישער אר-
בייטער און פאלקס לידער, ציילטשישער
געזאנגס פאראיין וועט
זינגען ארבייטער און פאלקס לידער.
אלעסאנדער קאמינסקי, בארימטער רב-
סישער וויאלין-ווירטואל, וועט שפילען רב-
סישע מעלאדיען. מאקס בראדסקי, יוני-
גער ארבייטער טענאָר, וועט זינגען איי-
דישע, רוסישע און ענגלישע לידער. א
סאפראנא און א בארימטער פון דער בויר-
ניע אפערע שול וועלען אנטלענעמען.

אלס רעדנער אויפטרעטען: ר. מ. ריי-
נאלדס, ערשטער ביאגראפער פון דעם י.
אורוויי סט. דזשואן טאקער, און ס. פ.
קערמער, מענעדזשינג עדיטאר פון „פאר-
ווערטס“.

רוסישע „לויפערנע פאסט“, מענצ אונ-
טערן קלאנג פון א גרויסען ארקעסטער,
פארוויילונגען ביי שפעט אין דער נאכט.
פרייז פון טיקעטס בלויז 20 סענט.
ווי אזוי צו קומען צום פיקניק: 22טע
סטריט בײַן סוף; דארט טרענספערט
אויף לאַ נעגערס סטריט, וואס ברענגט אויך
צום פיקניק פארם.

דער מיטינג פון דזשאנט באַאָרד אין דער ווייסט און דיעס אינדוסטריע

לאַקאל 89, דיימאדושיק, מילאזא,
גראססי, טאמבורינא.
די קאמיטע, וועלכע איז ערוועהלט
געווארען ביים לעצטען מיטינג וועגען
לאַקאל 10 צושיפט באריכטעט, דאָס
אונטערווענדעניג גענוי ווארום לאַקאל 10
האָט צוריקגערופען פון דזשאנט באַאָרד
ברודער דזשוליוס לעווין, געפֿינט די קא-
מיטע, און לאַקאל 10 האָט געהאט א
רעכט דאָס צו טאָן. די קאמיטע דעלעגט
אבער, אז אין דעם צושיפט וועגען דעם
ברודער צום דזשאנט באַאָרד האָט לא-
קאל 10 געברויכט א צושיפטען אויפ-
דרוק און דיעזע אויסדרוק דארף דער לא-
קאל צוריקציהען.

אין דער קאמיטע זיינען אריין די פאל-
גענדע פערזאנען:
סיליע טשערנאווויץ פון לאַקאל 25.
א. בוכמאן פון לאַקאל 60.
א. אוערבעך פון לאַקאל 66.
לואיס שאפירא פון לאַקאל 22.
ברודער האלפערין, דזשענעראל מענע-
דזשער, באריכטעט ווי פאלגט: די קליי-
בערנ ווייסט קאמפ. האָט דיסטשאַרדזשט
2 אפערירטארינס, איינע א אידישע און
איינע אן איטאליענישע. אלעס איז אַל-
געווענדעט געווארען צו ריאניסטיטען
די מיידלעך, נאָך אָהן ערפאלג. ברודער
היימאן, דער ביזנעס איינזשענט פון דער
זען שאפ, האָט אָנגעבאטען דער פירמא
צו ארבייטערען די קייס, וועלכעס די פיר-
מא האָט צוריקגעוויזען. פאַרברייטונג
נען זיינען געמאכט געווארען צו נעמען
שריטע געגען דער פירמא. ווען אלעס איז
שוין געווען פערטיג, האָט ער באקומען
א בריף פון דער פירמא דאָס דער שאפ
ווערט צוגעשלאסען ביז דעם 10טן דזשוי-
ליי דארום וואָלען אלע ארבייטער אויסער
דער אידישער מיידעל זיך מעלדען צו
דער ארבייט דעם באשטימטען טאָג. מוז
מען ווארטען.

ער האָט אויך באריכטעט, דאָס די
פירמא מאנטשער און נאָלד האָט דיס-
טשאַרדזשט א געוויסע אפערירטאָר און אז
צו קיין פאַרשטענדנס האָט ער נישט גע-
קענט קומען מיט דער אסאסיאציע און
דיזע קייס איז איבערגעגעבען געווארען
צו אן אימפארשאל טשערמאן. ביידע
צוריק, די יוניאן מיט דער אסאסיאציע, האָבען
איינגעשטימט דאָס א געוויסער
דאקטאר קאהאן וואָל זיין דער אימפארשאל
טשערמאן אין דיעזע קייס. נאָכדעם ווי
די קייס איז אויסגעווערט געווארען ביים
אימפארשאל טשערמאן האָט ער באשלאָ-
סען דאָס די פירמא וואָל צוריקגעהמען צו
דער ארבייט די מיידעל און איהר באַזאָה-
לען פאַר די צוויי וואָכען וואָס זי האָט
פאַרלוירען.

ברודער האלפערין באריכטעט אויך,
דאָס עס ווערט אָנגעפיהרט אן אַניטאציע
צו ציהען די אויפגערוקענע מיט פון אונ-
זערע מעמבערס בכלל און שאפ טשערליר-
טע כפרס, אז זיי וואָלען מעלדען אין דעם
אָפּיס פון דער יוניאן, אויב די פירמא וואו
זיי ארבייטען באשעפטיגט א קאמער.
צווייטענס, בעפאַר זיי ארבייטער סעטעלן
פרייען וואָלען זיי זיך צושרעט צוזאמען
ריידען מיט די יוניאן פאַרשטענער, און
דריטענס אויפפאַסען דאָס די עמברא-
דער, וועלכע ווערט באנוצט צו מאכען
שעהנער די דרעסעס און ווייסעס, וואָלען
געמאכט ווערען נאָך פון יוניאן עמברא-
דערערס.

וועגען ברודער נאָלדבאָט, קאמער וואָס
איז געווען באשעפטיגט ביי דער דובראו-
דעס קא. האָט ברודער האלפערין באריכ-
טעט, דאָס אלע פאַרוועקען וואָס ער האָט
געמאכט צו ריאניסטיטען דעם קאמער צו
דער ארבייט ביז יעצט זיינען געווען אָהן
ערפאלג. צוריק מיט א פאַר טעג האָט
די אסאסיאציע איינגעוויילט איבער-
געבען דיזע קייס צו ברודער שלעזינגער.
דערמיט האָט זיך דער מיטינג געשלאָ-
סען.

מ. ק. מאקאו, סעקרעטער.

א מיטינג פון דזשאנט באַאָרד, אפ-
געהאלטען דעם 22טן דזשוי, 1921, אין
16 וועסט 21טע סטריט, אונטער דעם
פארווייז פון ברודער נייטהען ריעזעל.

עס ווערען אויפגענומען קאמיטעס.
א קאמיטע פון די ארבייטער פון סא-
מאשינסקי און בעקער איז ערשינען און
ערקלערט פאלגענדעס: א געוויסע מייד-
על, א שוועגערין פון מר. טאמאשינסקי
סקין, באליידיגט מיט וידעל ווערסער
די ארבייטער פון שאפ. א קאמפליינט
וועגען דעם איז געמאכט און אויפגענו-
מען געווארען מיט פיער וואכען צו
ריק מיט דעם רעזולטאט, דאָס די יו-
ניאן מיט דער אסאסיאציע האָבען גע-
פונען די פירמע שולדיג און האָבען בא-
שלאָסען, דאָס דיזע פירמע וואָל בא-
שטראָפּט ווערען מיט 25 דאלאר און די
מיידעל וואָל זיך מעהר נישט מישען אין די
אָנגעלעגענהייטען אין שאפ, וואס אנבא-
לאנגט די ארבייטער. די פירמע האָט
דורכגעפיהרט דעם ערשטען טייל פון בא-
שלוס, דאָס הייסט, באַזאָהלט 25 דאָל-
אָבער דעם צווייטען טייל פון באשלוס,
דאָס די דאָזיגע מיידעל וואָל זיך נישט מיי-
שען אין די שאפ אָנגעלעגענהייטען, האָט
די פירמע נישט דורכגעפיהרט און די מייד-
על באליידיגט ווידער די ארבייטער.
די ארבייטער פון דעם שאפ האָבען דע-
ריבער געמאכט א „סטאפערדזש“.
נאָך א געווענער דעבאטע ווערט בא-
שלאָסען איבערגעגעבען די קייס צו ברוד-
ער האלפערין, דעם דזשענעראל מענע-
דזשער.

דער באַאָרד אפֿ דירעקטאָרס רעפּאָרט
פון דזשוי דעם 20טען ווערט אויפגענו-
מען און גוטגעהייסען.
א קאמיטע איז ערשינען פאר'ן באַרד
אפֿ דירעקטאָרס, פון געוועזענע ארביי-
טער פון דער דאָבל דזש. דרעס קא. ער
קלערנדיג, אזוי ווי מר. ווינער, געווע-
זענער מעמבער פון דער פירמע דאָבל
דזש. האָט זיך אפגעטיילט און געעפנט
א שאפ פאר זיך אונטער א נייעם נאָמען
און אזוי ווי די די דאָבל דזש. פירמע
באשעפטיגט נישט קיין ארבייטער, דערום
פאַרלאנגען זיי, דאָס די יוניאן וואָל זעהן
קריגען פאַר זיי באשעפטיגונג ביי מר.
ווינער.

נאָך א קורצער דעבאטע איז קלאָר גע-
וואָרען דאָס דער אָפּיס פאַרהאָנדעלט
שוין מיט דער פירמע וועגען דער קאמ-
טעס פאַרלאנג. עס ווערט באשלאָסען,
דאָס דער דזשענעראל מענעדזשער וואָל
זעהן צו טאָן וואָס נאָך מעגליך צו ער-
פילען דער קאמיטעס פאַרלאנג.
שוועסטער אנה האָדעס, געוועזענע
סטרייטערין פון די לעסס קאמפאני, איז
ערשינען און ערקלערט: אזוי ווי א
קאָרט האָט זי באשטראַפּט מיט נישט סאָ-
רען פיקעטעס פאַר איהר צייט, און
אזוי ווי זי קען קיין ארבייט נישט באַק-
מען; נישט קומענדיג וואָס זי איז אן עקס-
פּיריענסד דרייפער, דארום פאַרלאנגט זי
פון באַאָרד איהר צו געבען סטרייט בע-
נעפּיס.

עס ווערט באשלאָסען איהר צו באוויי-
לינען 44 דאלאר.
א קאמיטע פון בראָנזוויל-דיסטריקט
האָט זיך געווענדעט צום באַאָרד מיט'ן
פאַרלאנג, עס וואָל אַראָנזשירט ווערען
א פיקניק פאַר די ווייסט און דרעס-
מאכער פון בראָנזוויל. די קאמיטע בא-
הויפטעט, אז דאָס וועט זיין א גוטער מיי-
טעל צו צו ציהען צו דער יוניאן, וועלכע
וואָס זיינען נאָך נישט ארגאניזירט.

ווייער פאַרלאנגט ווערט באווייליגט און
דער דזשענעראל מענעדזשער מיט'ן
דזשענעראל סעקרעטער ווערען אינסטרו-
אירט צו מאכען אלע נויטיגע פאַרבריי-
טונגען צו מאכען דעם פיקניק.
די קאמיטע, וועלכע איז ערוועהלט
געוואָרען אויסארבייטען א פלאן וועלען
צאָהלען סטרייט בענעפּיס בריינגט אריין
א באריכט. עס ווערט גוטגעהייסען.
דער באריכט פון באַאָרד און דירעק-
טאָרס וועגען לאַקאל 50 אפליקיישאַן
רופט ארויס א לאנגע דעבאטע און עס
ווערט באשלאָסען אריינגעמען לאַקאל 50
אין דזשאנט באַאָרד אין אינזסט. די
פראגע ווערט געשטימט דורך א דאל קאל.
פאַר אריינגעמען לאַקאל 50, ווילען
געווען:

לאַקאל 10, סאדאווסקי, דזשוליוס לע-
ווין נומ. 1;
לאַקאל 22, קאהען, סענדלער;
לאַקאל 25, רובינשטיין, טשאנאווויץ;
גורמאן, וויינשטיין, דרייזין;
לאַקאל 58; סטיינעלמאן, ווערטיס;
לאַקאל 60, קאופמאן;
לאַקאל 66, פאזנער, אויערבעך,
בערנשטיין, ריעזעל.
3 נען אריינגעמען לאַקאל 50,
זיינען געווען:
לאַקאל 10, דזשוליוס, לעווין נומ. 2;
לאַקאל 22, שאפירא, לייבאווויץ;
לאַקאל 58, מ. בערנשטיין;
לאַקאל 60, בוכמאן, וויינבער, פיר-
דע;

**די יידישע טיילארם, סעמפער מאכער און אלטע
רייזשן שניידער יוניאן, לאקאל 3
אויפגעקראם!**

**לאקאל עלעקשאן פאר עקזעקוטיוו באַאָרד, פינאנץ סעקרע-
טער און סיק פאָנדר קאמיטע
וועט שטאמפירען**

**שבת, דעם 9טן דזשוליי
אין בריהענט האַלל,**

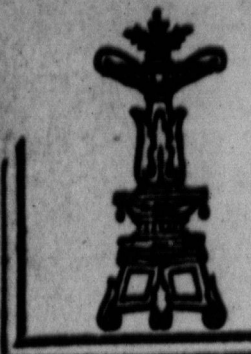
**6טע עוועניו, בעטוויץ 14טע און 42טע סטריט
פון 12 אויף שארף ביז 5 אויף.**

**אלע מעמבערס זיינען גערעכען זיך צו באטייליגען אין דער עלעקשאן.
עקזעקוטיוו באַאָרד לאקאל 3. פ. שאפער, סעקרעטער.**

די פערפערלאך

פון ז. לעווין.

(ערשטעלונג פון טעאטער-לעבען)

מעכערס און פון די לאקאלע און אלע
שטערע קוועלען ווי מיר האבען שוין אוי-
בענגעוואלט, נעמליך 135,100.87 דאלאר.
צו דעם שטעלען מיר צו די סומע געלד
וואס מיר האבען געהאט ביז דער ענדע
פון יאָהר 1919, וועלכע האט באטראפן
\$49,906.80, קריגען מיר די גאנצע קאלא-
טאלע סומע פון \$85,007.75.
די אויסגאבען

אלעס וואלט געווען גוט און פיינ, מיט
אז פארמעגן וואלטען מיר געקענט
שווער וועלכען איבערקעהרען. מ'קלייגט
קייט, א סומע פון באלד צוויי מאָל הונ-
דערט טויזענד דאלאר! איז אבער די
צרה, וואס עס איז דא אזא זאך ווי אויס-
גאבען, און אָס די דאזיגע הוצאות מאכען
א היבשע לאך אין דער יוניאן קעשענע,
פון וואנען א גאנצע גרויסער טייל פון דעם
פארמעגן געהט אַוועק. אזוי ארום האָ-
בען מיר אויסגעצאָלט בלויז אין סאלא-
ריום צו די בינדעס איירושענעס, סעקרע-
טערס און סטענאָגראפערס די סומע פון
זיבעצעהן טויזענד, דריי הונדערט און
דריי און גינציג דאלאר. צו דער אינמער-
ניישאָנאל פאר פערסאָנעל און סאַני-
טאָריום אַסעסמענט אַכט טויזענד, זעקס
הונדערט און פיר און צוואנציג דאלאר
מיט 32 סענט. קראַנקען בענעפיט, נע-
האַלט פאר דער נירס, דאָקטאָר און מע-
דיצין — פינף טויזענד זיבעצן און זיבעציג
דאלאר מיט 95 סענט. צו די אָנגעשלאָ-
סענע לאַקאלע — זעכצעהן טויזענד, פינף
הונדערט און איין און פופציג דאלאר מיט
33 סענט. אומגעקעהרט צוריק דעפא-
זיט, סעקורירטיס און באַנדרס — פיר און
צוואנציג טויזענד, הונדערט און זיבעצן און
פערציג דאלאר מיט 96 סענט. דאָנאָר-
שאַנס — 4,621.54 דאלאר. באַלייכטונג,
דייה געלד, מעבלע און אַלגעמיינע אויט-
גאבען אַזוי די אויפֿהאַלטונג פון אונזערע
„הערוואָרטערס“ 3,343.02 דאלאר. דרוק
אַרבייט, פאַפּיר, שרייבֿמאַטעריאַל, פּאָסט
מאַרקעט, טעלעפּאָן, טעלעגראַמען, גובלי-
סאַציעס, צייטונג־אַנאַנסעס, אַלערליי פאַר-
זיכערונגען, מאַטעריאַלע באַטאָנס, רייזע
געלד 4,644.82 דאלאר. לענאַלע און
נעריכט אויסגעגעבן קאָממעס, צום בעל
פּשרה פאַר באַשטימטע די פּריזען אויף
דער אַרבייט, פאַר גאַנצע די ביכער און
אויסגעגעבן אויף מאַנכע קליינע סטריק-
לעך 2,444.80 דאלאר. אַלזאָ צוזאַ-
מען זיינען אונזערע הוצאות באַשטאַנען
זעקס און אַכציג טויזענד, אַכט הונדערט
און אַכט און פערציג דאלאר מיט 74
סענט.

לויט דיעזען חשבון קומט דעריבער אויס,
אז גאָרעס ווי מיר געהעט אַרונטער די
אויסגאבען פון דער איינגענומען צוזאַמען
מיט די געלד וואָס מיר האָבען געהאַט פון
פרייהער, שטעלט זיך אַפּ אַכט און גינציג
טויזענד, הונדערט און נייַן און פופציג
דאלאר מיט 1 סענט. אַס דיעזע געלדער
געפינען זיך די פּאָלגענע בינדעס:
משעקונג אַקאָונט אין די האָוס בינדעס —
6,340.56 דאלאר; סיייווינגס אין דער
זעלבער בינדעס — 5,000.00 דאלאר; אין
דער פּוירטס טראַסט און סיייווינגס באַנק
50,000.00 דאלאר; אין דער קאָנטינענ-
טאַל און קאָממערשעל באַנק 15,000.00;
ליבערטי באַנדרס 21,818.45 ווערט
23,750.00. דאָס איז אַלץ באַרעם געלד
און באַנדרס, וועלכע זיינען אזוי גוט ווי
געלד. יעצט האָבען מיר אין די בינדעס
ניט קיין איינגענומען פּראָצענט, זעל-
כעס באַטרעפט צוויי טויזענד, דריי הונ-
דערט פּופציג זעקס דאלאר מיט גינציג
זעקס סענט. אַ דעפּאָזיט מיט דער גע-
קאָמפּאַני — פּופצען דאלאר, סעקורירטי
פאַר בעל — טויזענד דאלאר, אַ דעפּאָ-
זיט אויף די לאַסט טויזענד דאלאר, אַ
חוב פון דער אינטערניישאָנאַל צוויי טוי-
זענד דאלאר, איין שעהל פון דער גאָרעס
וועסט סאַציאַליסטישע היים 10 דאלאר,
שעהרס פון דער קא. סי. מאָ. פּופציג דאָ-
לאַר, אויסשטעהענע געלדער פון די לאָ-
קאַל פיר טויזענד זיבעצן הונדערט אַכציג
דאלאר מיט 44 סענט. קליין געלד הונ-
דערט דאלאר, מעבלע, ביכער און אַפּים
מאַשינערי אין דער ווערדע פון נייַן הונ-
דערט, זיבעצן און גינציג דאלאר מיט 33
סענט. אַלזאָ, אַרום און אַרום, געלד, סע-
באַנדרס, חובות, שעהרס, האַנד געלד, סע-
קורירטי און סתם ווערטפולע זאַכען, באַ-
טרעפט אונזער פאַרמעגן הונדערט צעהן
טויזענד, פיר הונדערט אַכט און זעכציג
דאלאר מיט 74 סענט.

אזוי ווי מיר האָבען שוין באלד אין
אַנפאַנג באַמערקט, האָבען מיר אַ געווי-
סען בורזשעס סיסטעם, און דעריבער וואָ-
סיענער קיין טעות ניט מאַכען און מיינען
אז די גאנצע געלד באַלאַנס צום דראַפּט
באַרד, ווייל כאַטש אַס דיעזע קערפער-
שאַנס פאַרוואַלטעט אַס דיעזע אלע געל-
דער, באַלאַנסען זיי אין דער אַמאָנ'ן צו
פאַרשיידענע פאַנדרס, וועלכע עקזיסטירען
פאַר געוויסע באַשטימטע צוועקען.
אזוי אַרום קומען מיר צו מאַכען פון
אונזערע מאַנופעקטורערס די סומע פון
8,960.00 דאלאר; צום דעפּאָזיט דע-
פּאָרטמענט — 890.63; בילדינג באַנדרס
— 8,375.00 דאלאר; צו לאַקאַל פינאַ-
נאַל 21,182.38; צו לאַקאַל 18; 1,675.70;
צום בינדינג פּאָסט — 15,055.27; און
קרישענאָו אַהער — 1,000.00. אַלץ זאַמ-
און דאָזיגן אַהער — 54,000.00 דאלאר;
(זעט פּרייז יאָג 18)

(פאַרשטעלונג)
מאַרקעלסאָן (רעדט אַפּגעהאַקט). בער-
נאַרד... אפּשער טוהו איך ניט ריכטיג...
אפּשער האָב איך ניט געדאַרפט קומען
איצט...

בערנאַרד. וואָס איז? וואָס האָט
פאַסירט?
מאַרקעלסאָן. ס'האַט פאַסירט וואָס
ס'האַט ניט געדאַרפט פאַסירען. צו וואָס
בין איך געקומען... צו וואָס האָב איך דאָס
געדאַרפט זעהן און נאָך קומען צו דיר?
בערנאַרד (שרייט אויס). אָבער זאָג
שוין וואָס האָט פאַסירט? וואָס האָט
איהר געזעהן און צו וואָס זייט איהר גע-
קומען?

מאַרקעלסאָן. ניט קיין גוטע בשורה
האָב איך פאַר אייך געבראַכט.
בערנאַרד (שרייט אויס מיט שרעק).
וואָס? נישט! זאָגט!
מאַרקעלסאָן. דיין ווייב... ראָז...
איך קען ניט...

בערנאַרד. וואָס האָט פאַסירט מיט
מיין ראָז?
מאַרקעלסאָן (שווייגט).
בערנאַרד. (נעהמט אַן מאַרקעלסאָנען
פאַר ביידע פלייצעס). פאַר וואָס זאָגסט
איהר מיר ניט?

מאַרקעלסאָן (מיט אַ שטילען און צי-
טערנען קול). איך האָב געזעהן דיין
פּרוי אַריינגעהרגי אין אַ פּלאַץ... אין אַ
נישט-שעהענעם פּלאַץ מיט אַ מאַן...
בערנאַרד (שפּרינגט אַוועק פון מאַר-
קעלסאָנען, קומט גלייך צוריק). וואָס האָט
האַט איהר געזאָגט? ראָז? מיט אַ
מאַן... אין אַ פּלאַץ... אין אַ מיאָס'ען
פּלאַץ? רעדט! וואָס האָט איהר גע-
זאָגט?

מאַרקעלסאָן (בעט זיך). בערנאַרד,
בערוהיג דיר אַ ביסעל.
בערנאַרד (שרייט אויס ווילד). פאַר
וואָס זאָגסט איהר מיר ניט אַלץ וואָס איהר
האַט געזעהן?

מאַרקעלסאָן (רעדט, שטאַממענדיג):
איך בין פרייהער אַרויסגעגאַנגען פון דאָ-
נע; איך בין אַפּגעגאַנגען אַ פאַר בלאַק,
דערוועג איך פון ווייטען ראָז שטעהט
אויפֿן קאָרנער מיט אַ מאַן. געזאָגט האָט
זי, האָב איך געהערט, אז זי געהט צו
איהר מאַמע. ווי קומט זי דאָ? זי האָט
דאָך געדאַרפט געהן מיט יענער זייט?
איך האָב גענומען געהן צו איהר... דער
ווייל איז זי אַוועק מיט'ן מאַן. טראַכט
איך: ווער איז דאָס דער מאַן? וואו
געהט זי דאָס מיט איהר? בין איך גע-
וואָרען גייענדיג און האָב גענומען גאָר
געהן הינטער זיי... דאָך האָט זי געזאָגט,
אז זי געהט צו איהר מאַמע, און וואו
געהט זי דאָס? דאָך אַפּנאַרען? דאָך?
וואָס די ביזט אזוי עהרליך און אזוי צערט-
ליך, אז זי וואַלט אַוועקגעגעבען דיין
לעבען — האָב איך ניט געקענט — איך
האָב געמוזט — טוהו מיט מיר וואָס די
וויילט — איך געה זיי נאָך, איך דערה
זיך אַהין און אַהער — איך זעה: זיי
קומען צו צו אַ האַמעל — און זיי געהען
דאָרט אַריין — איך האָב געמוזט צו דיר
קומען — טוהו מיט מיר וואָס די וויילט...
בערנאַרד (מיט אַ געבראַכען קול פון
געוויין). מיטער מאַרקעלסאָן... אפּשער
האַט איהר ניט גוט געזעהן? אפּשער
האַט איהר אַ טעות?

בערנאַרד (נעהמט מאַרקעלסאָנ'ס ביי-
דע הענט, רעדט מיט געבעט און געוויין).
זאָגט מיר, אז איהר נאָרט מיך... זאָגט
מיר דאָס, טהייערער מאַרקעלסאָן...
מאַרקעלסאָן. בערוהיג דיר אַ ביסעל,
קום צו זיך. אויב די וויילט, איך זאָל
דיר נאָרען, וועל איך דאָס טהאָן — די
זעהסט אויס אזוי שרעקליך, כ'האָב מורא.
בערנאַרד. האָט קיין מורא ניט, איך
וועל אייך גאַרנישט טהאָן... איך וועל
קיינעם גאַרנישט טהאָן... קיינעם ניט...
קומט מיט מיר, מיטער מאַרקעלסאָן...
פיהרט מיר צו יענעם פּלאַץ, וואו מיינ
ראָז געפינט זיך יעצט... איך וויל זעהן
יענעם פּלאַץ! (ער טוהט זיך אַן זיין הוט).
קומט!

מאַרקעלסאָן. די קענטס איצט ניט
געהן אויפֿן סטריט, מענטשען וועלען זיך
דערשעקען פאַר דיר... מען וועט אונז
גאַנצליכעם קיהל זיך אַפּ אַ ביסעלע.
בערנאַרד (שרייט אויס ווילד). קומט
מיט מיר!
(מאַרקעלסאָן שפּרינגט אויף פון
שרעק, טרעט אַפּ אין אַ ווינעל).
בערנאַרד (לויפט צו מאַרקעלסאָנען).
איהר מוזט מיר פיר געהן אַהין! איך
וועל זיך דאָ צוואַנגען אויף שטויב!
מאַרקעלסאָן. בערנאַרד, איך האָב
מורא פאַר דיר... וואָרט אויס, זי וועט
מאָכט באלד אַריינקומען... זי האָט דאָך

געזאָגט, אז זי געהט אויף אַ וויילע...
בערנאַרד. קומט מיט מיר! (ער
נעהמט מאַרקעלסאָנען פאַר'ן האַלז).
מאַרקעלסאָן. איך געה... איך געה...
לאָז אַפּ!

(בערנאַרד נעהמט מיט איין האַנד מאַר-
קעלסאָנ'ס הוט און טוהט איהם אַן אויפֿן
קאָפּ, און מיט דער אַנדער האַנד האַלט ער
איהם פאַר'ן האַלז. ער פיהרט איהם צום
מיר. עס דערהערט זיך אַ קלונג. בער-
נאַרד לאָזט אַפּ מאַרקעלסאָנען, דריקט
ס'קנעפּעל. ראָז קומט אַריין. זי איז
בלאַס. די אויגען האַלט זי אַראָפּגע-
לאָזט. מאַרקעלסאָן רוקט זיך דערווייל
(ארויס).

בערנאַרד (נעהמט אויסטאָן פון
ראָז'ן איהר דזשעקעט. ער רעדט מיט
ביטערען סאַרקאַזם). נו, וואָס מאַכט דיין
מאַמע — וואָס מאַכט זי? — האָסט גע-
האַלטען וואָרט — ביזט געקומען אין צייט
— נאָך פרייהער... האָסט זיך געוויס גע-
אייילט... צו מיר צו אונזער ווזהן... די ביזט
דאָך מיינ טהייערע, מיינ גאָלדענע. (ער
נעהמט איהר פנים אין ביידע הענט און
קוקט איהר אין די אויגען). ער זעצט
איהר אַוועק ביים טיש און זעצט זיך אַנט-
קענען איהר).

בערנאַרד. די וויילע וואָס די ביזט
דאָ ניט געווען האָב איך אזוי געבענקט
נאָך דיר... איך ווויס ניט פאַר וואָס דאָס
איז געווען... עפעס האָט מיינ האַרץ גע-
געוויינט אין... עס איז אויסגעגאַנגען
נאָך דיר. שטעל זיך פאַר, טאַמער מוז
נאָך אַמאָל פאַסירען מיר זאָלען זיך מווען
שיידען — זיי וואַלט איך געלעבט? (ער
נעהמט די צייטונג פון טיש). איך האָב
היינט געלעזען אין צייטונג אַ געשיכטע
וואָס האָט פאַסירט אין אַ שטאָרט — אין
פּילאָדעלפּיא — אַ מאַן האָט זיך דער-
וואונדערט, אז זיין געליבטע פּרוי איז איהר
אונטריי — זי האָט איהם גענאָרט —
האַט ער איהר דערוואַרען — ער איז צו
געגאַנגען צו איהר — האָט איהר געגור-
מען — האָט ער צוגעדריקט צו זיך און
איהר געקוישט... און זיינע הענט האָבען
זיך צוגעגאַנגען צו איהר גאָרעל —
אַס אזוי האָט ער דאָס געטהאָן (ער געהט
צו איהר און וויל איהר אַרומנעהמען).
(ראָז שפּרינגט אויף, רייסט זיך אַוועק
פון זיינע הענט).

בערנאַרד (מיט געלעכטער). די האָסט
זיך דערשלאָקען?... נאָרש קינד... (ער
שטרעקט צו איהר זיינע אַרעמס). נו,
קום אַהער. (ער נעהמט איהר אין זיינע
אַרעמס). וואָס ציטערט אזוי דיין גאָרעל
צער קערפער? גוט, איך וועל דיר מעהר
ניט דערהעלען אַוועלכע געשיכטען. צו
וואָס האָב איך דיר דאָס דערהעלען? איך
גלויב נאָר אַליין ניט די גאַנצע געשיכט-
טע... אַ שרייבער פון אַ צייטונג האָט זיך
דאָס מאַכטא אויסגעטראַכט... ווי קען אַ
ליבערער, צערטליכע פּרוי... אַ מוטער...
ניין, ניט אַמט... (ער שטייט אַראָפּ די
צייטונג פון טיש). גלויבסטו אזא זאך
קען פאַסירען? (ער קוקט איהר אין די
אויגען אַריין).

ראָז (מיט שרעק). בערנאַרד... וואָס
רעדסטו אַוועלכע מאַדנע רייד היינט?...
און די רעדסט דאָס אזוי... ווי די זעהסט
אויס... כ'האָב מורא...
בערנאַרד (לאַכט). קינד... נאָרש
קינד... די האָסט פאַר מיר מורא?... די,
אזא טהייערע, צערטליכע, איבערגעגעבע-
נע ווייבעלע... די מוטער פון אונזער
ווזהן... אַ, יענע געשיכטע פון פּילאָדעל-
פּיא! נאָרשיקייט!... איך זעה דען יעצט
אויס ביי דיר אַנדערש ווי אַלע מאָל...?

(ער זעצט איהר צוריק ביים טיש). איך
ווייס ניט פאַר וואָס, יענע געשיכטע פון
פּילאָדעלפּיע געהט מיר פון זינען-ניט
ארויס... און איך קלער, אז מיר פאַסירט
אזא געשיכטע... איך ווער געוואָהר, אז
מיינ ראָז האָט מיר בעטראָגען... מיך גע-
נאָרט... זי האָט זיך בעשמוצט... און
קומט דאָ אין הויז, נעהמט אין איהרע
הענט און בעשמוצט אונזער ווזהן... איך
ווייס ניט, צי וואַלט איך געטהאָן דאָס
זעלבע וואָס דער מאַן אין פּילאָדעלפּיא...
ניין, איך וואַלט ניט געטהאָן אזוי. איך
וויל דיר ווייזען ווי איך וואַלט דאָס גע-
טהאָן: איך וואַלט דיר פעסט גענומען
צו זיך... דיין האַרץ צונעפרעסט צו
מיינע, דיין זיסער מויל אין מיינ מויל
גענומען... און דיר געדריקט צו זיך... אזוי
שטאַרק... אזוי פעסט... ביז אונזער ביר
דענס הערצער וואַלטען האַרמאָניש, אין
טאַקט אויסגעגאַנגען, אויף אייביג שטיל
געבליבען — אונזער ביידענס צוזאַמענ-
געקאַסענער אַטהעם אויף אייביג פער
שטיקט געוואָרען... איך וועל דיר ווייזען
ווי איך וואַלט דאָס געטהאָן. (ער נעהט
צו איהר און וויל זי אַרומנעהמען).

(זי רייסט זיך אַוועק מיט שרעק).
בערנאַרד. ניין. איך וואַלט אַנדערש
געטהאָן — איך וואַלט אונזער ווזהן געגור-
מען צווישען אונז ביידען... און זיין האַרץ
שטיל געמאַכט צוזאַמען מיט אונזערע...
זיין אַטהעם דערשטיקט צוזאַמען מיט
אונזערע... איך וועל דיר ווייזען ווי איך
וואַלט דאָס געטהאָן... (ער נעהט אין צי-
מער וואו זייער ווזהן שלאָפּט).

ראָז. (פאַלט צו צו איהם מיט אַ גע-
וויין). בערנאַרד!... איך האָב מורא!...
איך האָב מורא פאַר דיר היינט!... וואָס
מיינסטו מיט דינע שרעקליכע רייד?...
זאָג מיר, וואָס מיינסטו? וואָס מיינסטו?
(זי פאַלט צו צום טיש און וויינט).

בערנאַרד (נלעט איהר קאָפּ). איך
ווייס ניט צו וואָס איך טוה דאָס... גע-
וויס, די שרעקליכע געשיכטע דאַרטען אין
פּילאָדעלפּיא האָט מיר אויפגעשוידערט
און צוטרייסעלט... נו, גענוג, מעהר ניט...
(ער הויבט אויף איהר קאָפּ פון טיש,
נלעט איהר באַקען, ער שטעלט זיך געבען
איהר אויף די קניע).
(זי וויינט אין ביידע הענט).
(פאַרשטעלונג קומט).

מיקעטס פאר בראַדווייער טע- אטערס צו רעדוצירטע פרייזען.

מיר מאַכען באַקאַנט, דאָס דורך אונ-
זער עדיקאָטישאָנאַל דעפּאַרטמענט קען מען
באַקומען מיקעטס צו רעדוצירטע פרייזען
פון אלע בראַדווייער טעאטערס. די טיר
קעסט דארפֿען אבער גענומען ווערען פאַר
„פאַרטיס“ פון 10 פערזאָן אדער מעהר.
מעהר איינצעלע הייטען ווענען דעם קאַן מען
זיך דערוויסען אין אַפּים פון אונזער עדי-
קאָטישאָנאַל דעפּאַרטמענט, אדער ביי דאָש
זעה מען, אין 32 יוניאן סקווער.

היינט פאַר'ן שרלאָף

נעהמט אן

עבם - לאַקס!

און איהר וועט אין דער פריה פיהלען ווי נייגעכטערע.

איז דער קלאקמאכער יוניאן פון שיקאגא

פון ה. סקולמאן.

דע רעזעמבער 10 סענט; צו דעם דזשע-נערטל אסעסמענט פאנר ביו דזשולאי 10 סענט, פון דזשולאי ביו ענדע יאָהר 5 סענט. דיווער איבערבייט האָט נע-מוזט נעשעהן דערפאר, ווייל די פער קא-פיטא צו דער אינטערנאציאנאל איז גע-וויכטיג איז אזוי-צו די ביידע פאנרס האָבען מיר אוועקגעצאָהלט פון יעדען 40-סענטיגען סטעמפ, פופעצן סענט. די סומע וואָס די פופעצן סענטיגע האָבען אריינגעבראכט פאר דער אינטערנאצי-נאל און פאר דעם פאנר פון דזשענעראל אסעסמענט, האָט באטראָפֿען צוויי און צוואנציג טויזענד פינף הונדערט און צוויי דאלאר מיט 40 סענט.

צעהן סענט איז געווען באשטימט פאר דעם דזשאַנט באַאָרד'ס אויסגאבען. די סומע פאר דעם יאָהר האָט באטראָפֿען זעכצען טויזענד, אכט הונדערט מיט פערציג דאלאר און 50 סענט. די 4 סענט צום קראַנקען פאנר האָט באטראָפֿען פאר'ן יאָהר פינף טויזענד, ניין הונדערט ניין און ניינציג דאלאר מיט אכט און אכ-ציג סענט. דער איין סענט צום בילדונג-פאנר האָט אריינגעבראכט פופעצן הונ-דערט דאלאר מיט 61 סענט. די דריי סענט צום סטרייט פאנר האָט באטראָפֿען פער פיר טויזענד, פיר הונדערט און ניין און ניינציג דאלאר מיט פיר און ניינציג סענט. די צוויי סענט וועלכע צאָהלט שוין דעם מעמבער'ס סאניטאָריום אסעס-מענט, האָט באטראָפֿען דריי טויזענד דאלאר מיט 32 סענט. די לעצטע פינף סענט וועלכע איז באשטימט פאר דעם לאַקאַל אויף לאַקאַלע אויסגאבע, צווא-נען מיט די אנדערע איינגאָהמען וועלכע באַלאַנגט אויסשליסליך צו די לאַקאַלען, ווי א העלפט פון די איינטריטס געלד, געוויסע ספעציעלע פון די לאַקאַלע אליין פאר זיך באַשאַפֿענע פאנרס פאר אר-בייטסלאָזיקייט און סטייבענעפיטס, א. ו. ו. האָט באטראָפֿען די סומע פון פער-ציג טויזענד, ניין הונדערט און פיר און פערציג דאלאר מיט 15 סענט.

רעכענען נאָך צו די געלד וואָס עס איז אריינגעקומען פאר דעם סטרייט-אסעסמענט (דער 2-דאלאָרדיגער) זעקס און צוואנציג הונדערט, ניין דאלאר מיט 75 סענט. דער ספעציעלער בילדונג אסעסמענט איין און צוואנציג הונדערט פיר און זעכציג דאלאר מיט זיבעציג סענט. דאָנאָשאַנס פון די לאַקאַלע און פון פארשידענע קאָלעקשאַנס אין די שט-פער דריי און דרייסיג הונדערט זיבען און ניינציג דאלאר מיט 41 סענט. דער דע-פאזיט דעפארטמענט, וואו געלדער וועלכע איידער זיי קריגען ווערן באַשטימטען נאָך מען ווערען אוועקגעלעגט — דרייצעהן טויזענד, צוויי הונדערט מיט דריי און פערציג דאלאר מיט 69 סענט. סקוירי-מי פון בעלי בתים — פיר טויזענד און הונדערט פיר און דרייסיג דאלאר. איי-טערעסט און נאָך עמליכע קליינדיקייטען וועלכע דער פלאַץ ערלויבט ניט אויסצו-רעכענען, האָט אויך באטראָפֿען די סומע פון צוויי טויזענד פיר הונדערט מיט זעקס דאלאר און 27 סענט. בילדינג באַנדרס און דער טהייל איינטריטס געלד וואָס באַ-לאַנגט צום דזשאַנט באַאָרד האָט בע-טראָפֿען עלף טויזענד, אכט הונדערט און זעקס און פופציג דאלאר מיט 80 סענט. אזוי ארום איז די פאָלשטענדיגע איי-נאָהמע געווען הונדערט מיט פינף און דרייסיג טויזענד דאלאר, הונדערט דאלאר מיט 87 סענט.

דאָ בעט זיך אויפֿערקומען צו מאַכען דאָס אין די סומע וועלכע מיר האָבען איר-בען געבראכט, נעמליך פערציג טויזענד ניין הונדערט און פיר און פערציג דאלאר מיט 15 סענט, געהט שוין אריין די טרע-ווערס פון די לאַקאַלע וועלכע, לויט די נייע מעטאָדע, זיינען איבערגעגעבען גע-וואָרען צום דזשאַנט באַאָרד. ארום און ארום האָט די דזשאַנט ערהאלטען פון

נענען אונזער געוואוינהייט, ווילען מיר דיווען מאַל זיך צוזאמענעדען מיט אונזערע מעמבערס בפרט און מיט סתם פאראינטערעסירטע בכלל, ווענען א פראק-טישען ענין. מיר ווילען, נעמליך, אין די ווייטערדיגע שורות איבערגעבען א פיר-נאנציעלען באַריכט פון דער דזשאַנט באַאָרד פון אונזער יוניאן א חשבון פון די אלע אריינגענומענע און אויסגעגעבענע געלדער פאר דעם פארשאַנענעם יאָהר. כער איז אונזער האָט דער לאַקאַל, וועל-כער איז אונזער האָט דעם דזשאַנט באַאָרד, פארוואלטעט זיינע אייגענע פינאנ-ציעלע געשעפטען, מיט אן אייגענעם סעק-רעטאר און סרעזשורער, באַזונדערע טשעק און סיווינגס אקאונטס, וועהרערד דורך דעם יאָהר ווענען וועלכען מיר ריידען דאָ זיינען, א דאנק א געוויסע רולינג פון דעם אוידיטאר פון אונזער אינטערנאציאנאל, אלע טרעזשוריס צונויפגעשלאָסען געוואָ-רען און ווערען פארוואלטעט פון איין סעק-רעטאר, אונטער דער אויפזיכט און אוי-טאָריטעט פון דער דזשאַנט באַאָרד און פון דעם אוידיטאָר דעפארטמענט פון אונ-זער אינטערנאציאנאל.

סראָף דעם, וואָס די באַזונדערע לאַ-קאַל האָבען זיך אין אַנפאנג געשראָ-קען, אז דערמיט וואָס דער דזשאַנט באַאָרד וועט פארוואלטען זייערע פינאנ-ציעלע אַנגעלעגנהייטען וועלען זיי דורך דעם פארלירען א טהייל פון זייער זעלבסטשטענדיגקייט, זיינען שוין היינט אלע איבערצייגט אז זייער מורא איז גע-ווען אן אונגלעך אן אימיוסטע. נאָך מעהר, אלע גיבען שוין היינט צו זאָ דער סיסטעם פון צענטראַליזירען, אַמ-ווייניגסטען די געלד אַנגעלעגנהייט, איז דער בעסטער, ערפאָלגרייכסטער און עקא-נאָמישטער.

דער פינאנצ דעפארטמענט פון דער יונ-יאן איז כמעט א געהימע אַפּטיילונג פאר דעם געוועהליכען מעמבער. עפעס הערט מען יע צייט צו צייט, אז פיל יוניאן פארמאגן אזוי פיל און אזוי פיל געלד, אָבער צופרידענשטעלענד איז דאָס ניט, ווייל די קלאַנגען ווענען די סומען געלד אין די פארשידענע לאַקאַלע זיינען אזוי פארשיידען, אז איהר קענט קיינמאל ניט זיין זיכער אויב דער וואָס רעדט ווענען דעם דערצעהלט פאקטען אָדער ער פאנ-טאָרירט. די איינציגע ווען ווי אזוי די מעמבערס וואָלטען באמת געקענט איי-נפארמירט ווערען ווענען דעם איז ווען זיי וואָלטען געקומען צום מיטינג ווען א פיר-נאנצ דעפארט פון סקעטער ווערט געלע-זען. איז אָבער די צרה וואָס ערשטענס, איז באַזוכען די יוניאן פארשאַנענע גע-וואָרען אויס מאַדע, און צווייטענס, ווערט אזא רעפארט געלייענט איין מאל אָדער העכסטענס צוויי מאל אין יאָהר, און דער-פאר, דיינקען מיר, אז דער איינציג פאר-בליבענער ווען ווי אזוי צו אינפארמירען אונזער גרויסען עולם ווענען דינער, לויט אונזער מינונג, זעהר וויכטיגער אַנגעלע-גענהייט איז אונזער פּרעס.

איידער מיר געהען אריבער צום סאַמע תוך פון אונזער ענין, ווילען מיר באַקאָמ-מאכען דאָס מיר פיהרען זיך לויט א גע-וויסען סיסטעם, וואָס מען רופט בודזשעט סיסטעם. אין אידיש וואָלט דאָס גע-מינט, דאָס אַנשטאט צו געהמען אלע געל-דער דעם מיר קאָלעקטירען און אריינליי-גען אין איין זאַק, אזוי צו זאָגען, און דאָן צאָהלען דערפון אלע אונזערע הוצאות, און וויפיל עס שטעלט זיך אָפּ אזוי פיל האָבען מיר, איז לויט דער בודזשעט מע-טאָדע, וועט לכתחילה די געלד צוטיילט פאר פארשידענע צוועקען און פאנרס, לויט ווי עס ווערט באַשלאָסען אין אַנפאנג פון יאָהר. אזוי צום ביישפיל, האָבען מיר דורך דעם יאָהר 1920 צוטיילט די פערציג סענט וואָס די מעמבערס צאָהלען אלס דיוס, אויף דעם פאָלגענדען אופן:

צו דער אינטערנאציאנאל ביו דזש-לאַי פינף סענט. פון דזשולאי ביו ענ-דע

פון אלעם צו ביסלאה

פון מ. פערדשטיין

באָרד, און האָבען געזעהן ווי די פאר-שיידענע עלעמענטען פון דיווען לאַקאַל: די לאַיאַלע, די פראָפאגאנדא ליג, די וועל-פער ליג, און די אנדערע ליגס, טומלען זיך, קערען וועלען, און ווי מעמבערס טראגען זיך ארום מיט אלערליי ליפלעס-לאך מיט די נעמען פון פארשידענע קאנ-דידאטען, ליפלעסלאך ארויסגעגעבען פון די פארשידענע ליגס, און ווי אזוי די ווא-טשערס — להבדיל, פאָליסלייט, וואטשען אזוי שטרענג אז קיין וואטער זאל חלילה ניט א קוק טאן אין ליפלעסלאך ווען ער שטימט, האָבען געקענט ביי זיי פרענען: וואָס טוט זיך דאָ? רוכט זיך, אלע ער-וואקסענע מענשען, און שפילען זיך ארום אין קלאַרעסלאך, ווי קליינע קינדער.

אלעם הייסט א רעפארמע. די ניו יארק קלאקמאכער לאַקאַל האָ-בען שוין ווייטער איינגעפיהרט א רעפאר-מע. ביזנעס איידזשענטס וועלען עלעק-טעט ווערען דורך א רעפערענדום. הייסט סטרייט אין 1910 זיינען ביזנעס איי-דאס ביי זיי א רעפארמע. גלייך נאָך דעם דזשענטס עלעקטעט געוואָרען. נאכהער האָט מען אָפּגעשאַפט די עלעקשאַן, און מען האָט איינגעפיהרט אַפּאָינטמענטס און מען האָט דאָס גערופען א רעפארמע; יעצט האָט מען אָפּגעשאַפט די אַפּאָינט-מענטס און מען האָט צוריק איינגעפיהרט עלעקשאַן און מען רופט דאָס ווייטער א רעפארמע. נעקסטען יאָהר וועט מען גע-וויס אַפּשאַפֿען דעם עלעקשאַן און צוריק איינפיהרען אַפּאָינטמענטס, און מען וועט דאָס ווייטער רופען א רעפארמע. אלעם הייסט א רעפארמע.

אמת'ע דעמאקראטי ביי די מיינערס. די מיינער יוניאן איז איין אמת דעמא-קראטישע אָרגאַניזאַציע, זייער פרעזי-דענט ווערט ערוועהלט דורך א רעפערענ-דום. לעצטענס האָבען זיי געהאט די עלעק-שאַן, און לואיס איז צוריק ערוועהלט גע-וואָרען אלס זייער פרעזידענט. מענשען, וועלכע ווייסען, וואָס זיי ריידען, זאָגען, אז אין דעם עלעקשאַן איז געשפּילט גע-וואָרען ארום א מיליאן דאלאר. אן אמת דעמאקראטישער אַמערקאַנער קאמפייין, אלעם צוליב דעמאקראטי.

סקעבעריי פון דעם ערגסטען מין. אין טאָלידא איז דאָ א געוויסער שאפ אונטער דעם נאָמען אלעקסאנדער בלעק קלאק קאמפ, וואו א 150 ארבייטער האָ-בען געארבייט און געמאכט א שעהנעם לעבען אויך. האָבען א פאָר ארבייטער פון אַל'אנדער גרויסען שאפ, וואו די יונ-יאן האָט ערקלערט א סטרייק, ניט געקענט פארלירען וואָס זיי האָבען קיין שאפ ניט, און די ארבייטער פון בלעק זיצען און גר-ביימען, האָבען זיי זיך צוגעשטעלט, אז די בלעק פירמא מאכט ארבייט פאר דער פירמא אין סטרייק; זיי האָבען אזוי לאַנג געטומעלט און געהעצט ביז אויך בלעק'ס שאפ איז ערקלערט געוואָרען אין סטרייק. אין א שטיקע צייט שפעטער זיינען די זעלבע פאר אידען וועלכע האָבען דאָס אזוי געטומעלט געגען בלעק'ס שאפ, ארויף סקעבען און פארנומען די פלעצער פון די יעניגע, וועלכע האָבען געוואָרען פאר-דינסטען פון הונדערט דאלאר א וואָך און ארויס סטרייקען אין סימפאטי מיט זיי. דער סטרייק איז בלעק'ס שאפ האָט נאָך צוויי מאָנאטען סטרייקען געמאכט צוריק-גערופען ווערען, אָבער ניט אלע סטרייק-ערס קעלען קריגען ארבייט אין טאָלידא, און די גרעסטע צאָל סטרייקערס פון קאָן מאַרטינס שאפ מווען יעצט פאר-לאָזען היימען און עמיגרירען אין אנדערע שטעט. די אינטערנעשאַנאל שטרייקען אן איהרע כוחות צו העלפען, פינאנציעל און אין יעדער אנדער הינזיכט. די יעניגע, וועלכע האָבען אָבער בלעק'ס ארבייטער אַרונטערגעשטעלט אין סטרייק און אליין פאַרגומען זייערע פלעצער, ווייזע האָבען געבראכט צי ריזער נאָנצער טראַגעדיע, וועלען זיכער לאַנג, לאַנג ניט פאַרגעסען ווערען. אזא סקעבעריי איז נאָך ביו איז ניט געזעהן געוואָרען!

צווישען די יעניגע, וועלכע דארפֿען פון ריזער שטעטל עמיגרירען, געפינט זיך לואיס פרענד, דער טשערמאן פון דער טאָלידער דזשאַנט באַאָרד, און פישלער, דער געוועזענער שאפ טשערמאן פון בלעק'ס שאפ. לואיס פרענד, וועלכער האָט אוועקגעגעבען 11 יאָהר פון זיין לעבען צו העלפען אָרגאַניזירען און אויפֿהאלטען די טאָלידא יוניאן, און לואיס פישלער און א צאָהל אנדערע אמת געמיינע איבערגעגעבענע יוניאן לייט מווען זיך צו-שפרייטען איבער די פארשידענע שטעט. און עס פאנען אונז אלעמען וואָס אונז איז געלונגען צו קריגען רעזשענט פאר פרענד'ן און פילע אנדערע און יוניאן-שאפ אין קליולאנד. עס איז אן עלעמענט מיט וועמען עס איז א פאַרגעניגע צו ארבייטען און מיר ווילען גען צו האָבען זי אין קליולאנד.

שאפ קאמפיעט. ווי עס ווייזט אויס, פעהלט א פאָר פון אונזערע לאַקאַלע א אמת'ע איש, האָט מען זיך א כאפ געטאן צו שאפֿ-קאמפיעט, און מען נוצט אויס נאָנצע טינטערס מיט טינט, מען נעמט אן רעזאָלוציאַנען, מען רופט זיך ארדיקאל, פראַגרעסיוו, רעאַק-ציאָנער, אלעס אין דער וועלט, און צוליב וואָס? צוליב א נעכטיגען טאָג. לאַקאַל 1 און לאַקאַל 9 ווילען האָבען שאפֿ-קאמפיעט, וועלכע זאָלען קאָנטראַלי-רען די שעפער. נו, ווער איז דען דאָנער-נע? יעדער איינער, וועלכער ווייס נאָך עפעס ווענען קאָנטראַלירען אָדער אויפ-האלטען יוניאן קאָנדיציאָנען אין א שאפ, ספעציעל אין א גרעסערען שאפ, פאר שטייט אן א קאמפיעט קען דאס טאן א סך בעסער, ווי אן איינצענער טשערמאן. ווען עס קומט צו די פעהרענדלונגען מיט דעם כאפ צו א וויכטיגע פראגע ספער צייל, איז אויך בעסער, ווען עס איז דא א שאפ קאמפיעט, וועלכע זאָל דאס טאן. אז זעלכע שאפ קאמפיעט זאָלען ער-וועהלט ווערען אין יעדען שאפ, וואָלט זיכער געווען א נאני גוטע זאך. און אז דיע פארשידענע שאפ קאמפיעט זאָלען האָבען אלגעמיינע מיטינגען אזוי אַפּט ווי זיי ווילען נאָך אליין, און זיך צוזאמענ-ריידען ווי אזוי בעסער צו קאָנטראַלירען די שעפער, ווער קען דאס זיין דאָנענען? אַלואַ איז צו וואָס דער נאָנצער טומעל? וואָרום זאָלען טאקע לאַקאַל 1 און לאַקאַל 9 ניט פראווען אָרגאַניזירען אזעלכע קאמ-טעס? ווער וועט זיי דען אין דעם שטע-רען?

אין קליולאנד אין דעם שאפ פון דער ה. בלעק קאמפ, וואו עס ארבייטען א פיער-הונדערט מענשען, ווערט דער שאפ קאנ-טראַלירט פון א שאפ קאמפיעט פון 17, וועלכע ווערען ערוועהלט אלע זעקס מאָ-נאטען אויף א שאפ מיטינג. ריזע קא-מיטע ערוועהלט א טשערמאן, וועלכער איז דער שאפ טשערמאן אין שאפ. ניט קיין נאני וויכטיגע קאמפליקאטען ווערען אויפגענומען פון דעם איינצעלנעם קאמ-טען מאן. ווען ער קען דאס ניט אויס-גלייכען, ווערט דאס אויפגענומען פון דעם טשערמאן. וויכטיגע קאמפליקאטען ווע-רען אויפגענומען פון דער נאָנצער קאמפיעט מיט דער פירמא. ווען די קאמפיעט קען דאס ניט אויסגלייכען, ווערט דאס איבער-געגעבען אין אַפּיס פון דער יוניאן. צו די מעהרסטע מיטינגען וואָס ריזע קאמפיעט האָט געהאט מיט דער פירמא, בין איך אנוועזענער געווען אלס צושינער. די ארבייטער ווילען ניט אנדערש, אז דער פארשטער פון דער יוניאן זאל אַנווע-זענר זיין ביי אזעלכע מיטינגען. די קא-מיטע לייט פיהלען זיך אביסעל דרייטער ווען זיי האָבען מיט זיך דעם פארטערטער פון דער אלגעמיינער יוניאן. קען זיך די קאמפיעט מיט דער פירמא ניט אויסגליי-כען, ווערען די קאמפליקאטען אויפגענומען פון דער יוניאן.

ווען עס קומט צו קאָלעקטען דיוס, קא-לעקטען דאס יעדער קאמפיעט מאן אין זיין דעפארטמענט און דער טשערמאן פאסט אויף אן דיווע קאמפיעט לייט זאָלען ניט פארנאכלעסיגען זייער ארבייט. הלואי קען מען נאָר אין די שעפער קריגע נענון פאסענדע לייטע, ווי אזעלכע קאמפיעט זיינען אין די גרויסע שעפער זי-כער א נויטווענדיגקייט.

אַלואַ, די איש פון האָבען שאפ קאמ-טעס אין די שעפער איז נאָר קיין איש, ניט. יעדער איינער פארשטעהט די וויכ-טיגקייט דערפון, און יעדער איינער גיט צו אז עס איז א גוטע זאך. איז אַנשטאט צו ריידען און שרייען און דרייען א קאפ געהט מען און מען ערוועהלט אזעלכע קא-מיטעס און פארטיג. און דאס וואָס א צאָהל פון אונזערע מעמבערס דרייען א קאפ מיט שאפ סטיוורטס אין ענגלאַנד, וואָלט זעהר נויטיג געווען אז די וואָס ריי-דען פון די שאפ סטיוורטס באַוועגונג אין ענגלאַנד זאָלען באמת אַנפאנגען אויסצו-געפינען וואָס אין ענגלאַנד איז פאָרגעק-רען, זאָלען פארשטעהן אז די שאפ'סטי-אָרטיבאָוועגונג איז ארויסגערופען געווא-רען צוליב ספעציעלע אומשטענדען דורך דער צייט פון דער מלחמה. נאָך דער מלחמה איז געוואָרען א סוף צו דער נאני צער באַוועגונג. ווייל די אומשטענדען האָבען זיך געענדערט.

אַלואַ, די שאפ קאמפיעט קענען ניט גע-מאכט ווערען פאר קיין איש, קיינער האָט ניט דאָנענען אזעלכע קאמפיעט. די נאני צו זאָל איז נאָר ניט ניי. די לאַקאַלע וואָס ווילען און קענען, קענען אזעלכע קאמפיעט ערוועהלען, אויב שוין אָבער יא אן איש, זאָל דאס מאכע זיין אן אמת'ע איש...

אויף א באַזוך אין לאַקאַל 22. פרעמדע, וואָס זיינען געווען אין אַפּיס פון דער ווייטע און דעסמייקערס יוניאן, זיין דער צייט, וואָס לאַקאַל 22 האָט גע-האָט לעזשען פאר אן ערשטעם

פון א. זעלדן

די שטרע ארויסטרעמונגען גענען
ער אליינע האט געוואונגען דעם יאָה־
ווער אַמבאַסאַדאָר אין די פאַראייניגטע
שטאַטען אַרויסצוקומען מיט אַ באַרהי־
גנדען ספּייטמענט. דער יאָהאַנעזער
אַמבאַסאַדאָר האָט ווידער גערעדט וועגען
יוסאָפּה'ס שער פּריינטשאַפּט און האָט
אָרויסגעזאָגט, אז יאָהאַן האָט קיינע אַבויבֿ־
אָן געגעבן אַמעריקאַ. דער חסר־און איז נאָר
וואָס ער האָט נישט אָנגעגעבען קיין
גלענדע אורזשע פאַר'ן אליינע און די
שטעט בלייבֿט פֿאַר נישט פּרעזענטערט —
אז נישט געגעבן אַמעריקאַ, פֿאַר געגעבן

נאטירליך, דאס זאגט נישט די דופ
לאמאמאטען, אבער די לאגיק פון דער סיפור
ציעט צייגט אן קלאר און אהן צווייפעל
געבט וועמען די אלאמאטען ווערט גע-
פלאגט — נעמען די פאר איי-
ניגטע שטאטען פון אמע-
ריקא. מען רעדט איצט וועגען דעם
גענאז אהען, אין ענגלאנד נאך מעהר ווי
אין אמעריקא.
די דיפלאמאטען, פארשטעהט זיך, ליי-

גענען וועמען, שלאָ, געהען איצט ענג-
לאַנד און יאפּאן באַנייען זייער בונד ?
ווען מען זאָל זיך צוהערען צו די ענג-
ישע און יאפּאנעזישע שטאַטסלייט און
יפּלאַמאַטען, ווערט די באַנייאונג פֿון דער

די לעצטע צייטען קאכט זיך גאנץ
שטענדיג אין די פאליטישע קרייזען פון דער
גאנצער וועלט וועגן דעם פלען צו בא-
היינען די ענגליש-ראפאנעזישע שליסלס.
אטאטירליך, אין סטראגליך מיט דעם אינ-
דזשעניאטלען קאך וועגן דעם דערפ-
איינטערעסטיקער "פיש" איז די קאכעניש
וועגן דער ענגליש-ראפאנעזישער פלייכס-
מיט מעהר ווי א שטובס אין א לעפעל
אומער. אבער פלען זיין אונזער וועלט
איז א דאך דעלאטיוו. ווען מיר וואלטען
שוין געהאלטן דערביי, אז א פאליטישע
מאנע זאל קאנען ארויסרופען אזוי פיל
גלעמיינעס אינטערעס, ווי א פשוטער
וואלטעסאכט צווישען צוויי אטעלעס
וואלטען אזעלכע אליינסען, ווי דער צוויי-
שען ענגלאנד און יאפאן, געווען אומערנע-
באר. אבער מיר האלטען, ווי עס שיינט,
אך גאנץ ווייט פון דעם. מיט פאליטיק
זינטערעסירען זיך ביי היינטיקע טאג
ארהעלטניסמעס; ווער ווייניג מענטשן.
אס אינטערעסירען זיך די פראפעסיאנעלע
פאליטיקער, אדער פאליטישענעס; און עס
זינטערעסירען זיך די יעניגע, וואס פאר-
שטעהען די וויכטיגקייט פון פאליטיק פאר
עס פרידען פון די פעלקער בפרט און פאר
דער גאנצער מענשהייט בכלל. ווען מיר
זייען וועגן דעם אינטערעס פון דער
ענגליש-ראפאנעזישער אליינסע מיינען מיר
די פראפעסיאנעלע פאליטיקער און די
יעניגע וואס פארשטעהען די פאליטישע
פיל בכלל.

די הויפט פראגע וואס אינטערעסירט
וון באאומרוהיגט זאגט די פאליטישע
עלט, איז די: נענען וועמען ווילען
יצט ענגלאנד און יאפאן באנייען זייער
ווייבונד?

די ענגליש-אמאנעזישע אליאנס אין
וויין אפילו זעהר און פלעט זיך. דער
בונד איז פון אנטפאנג געשלאסען געווארן
אומגעפער מיט א יאָהר צוואנציג
רוק. דאן איז עס פארשטאנען געווארן
ען, אז דער בונד איז געשלאסען געווארן
און געגען דעם "רוסישען בער", וואס האט
אן געזעהען אין אויסשפרייטען זיינע
לאפעס" אויף קארעע און מאנדזשוריע.
אך דער רוסיש-אמאנעזישער מלחמה,
דער "בער", האט געקראנען איבער די
פאסעס, איז די אליאנס מאדפיצירט גע-
ווארען אין מאנכע וויכטיגע פונקטען, ווי
אלען פאסען צו די נייגעשאפענע אומ-
מאנענע. עס איז דאן פארשטאנען גע-
ווארען, אז די אליאנס איז געשלאסען גע-
ווארען געגען דימאלט, וואס איז מינע-
גערקאכען איבעראל און האט גע-

אציא ליסטישער קאנווענשאן דעם גאנצן שוין, אין וועלכען זי האט זיך גענוי געט, געזען דיזע איינברעכער.

ווער דאס זיינען דיזע קריגס-וועטער
נוגען, האט זייער פארשטעהער ווי כא-
קאטערייזירט אס בעסטען אין זיין „רעד-
ן“. מיר זיינען ניט פאראינטערעסירט
עקאנאמישע אדער פאליטישע פרא-
גן. — האט געזאגט זייער חכם. — אבער
די זיינען אהער געקומען ווייל מיר הא-
בן געהערט, אז איינער האט דא געזאגט,
דער רייסער פלעג איז דער איינציגער,
די סאציאליסטישע פארטיי האט
עס צו געברויכען איהם אלס איהר
מבבלעס... אויב דא איז דא אימיצער,
זעלכער האט אזעלכע געדאנקען פון דע-
מאקרוציע אדער געברויכען געוואלט, ווא-
ל ארויסקומען און מיר וועלען דא גלייך
מיט איהם פארטיג ווערען. מיר זיינען
טעקומען אייד דא צו באקעהרען, נאך
תורה צו זיין אייד, דאס יעדער שריט
אדער געוואלט וועט באגעגענט ווערען מיט
וואלד.

מיר קענען, נאטירליך, נאָרנט אויס-
זען גענען די פארזאמלטע מאציאלים-
ען, דערפאר, וואס זיי האָבען גלייך ניט
פֿינענעמוג אַ קאָפּף מיט אַם דיזע פאַר-
וואַנדל'טערטער. קיינער איז נישט
ווייב צו פארזאמלען זיינע הענט, שלאָג-
גלייך זיך מיט הילגאנעס. אָבער דאָס,
מיט דער שטערמאן פון דער קאָנווענשאָן
מיט נאָך געהאלטענע פאַר נויטיגן די אויס-
שטענה'ען מיט אַם די איינברעכער, און
מיט שטעלירט צו זייער געפיהל פון
מנות, דערציילענדיג זיי, אז „אויך די,
צייאליסטען האָבען געליטען", דאָס איז,
טאָנווער מיינונג געווען אַן אומפאַר-
הילכע נאָרשקייט. נאָך דאָס איז ניט
זי וויכטיג. וויכטיג איז, און וואָס מיר
לעבן זעהר שטאַרק געוואלט וויסען,
: וואו זיינען שטיינעקעס אַם יענע
גיסוועמערנען, אויף וועלכע מען האָט
אונט געזאָגט, אז זיי וועלען זיין די
לעבן פון דער רעוואָלוציע, אז ווער, ווער,
ער זיי וועלען נישט דערלעגען, אז אלעס
גלייכע, ווי געווען. וואו זיינען זיי
די שטיינער פאַר דער רעוואָלוציע
די פֿאַרזאמלענע, זיינען ווער זיינען

פון א. ראדו צק'י.

.1

ביים ברעג פון ים.

עס שלאָגען און שלאָגען אָן דעם זאמדיגען ברעג
די מורמלענדע וועלען, דורך נעכט און דורך מעג,
און געהען און ראלען אזוי ווי אין א טרוים
און פיענען און שפּיען מיט שניי-ווייסען שוים.
און קרעכצען אזוי טריב, נאָר ווער קען —
ווער זייערע. פּוּדוּת, קען באגרייפּען, פארשטעהן ?
דערצעהלען זיי געשיכטען פון פאַרגאנגענע צייטען,
פון אנדערע סיסטעמען, פון קאמף און פון שמרייט,
פון פארלאשענע פלאנעמען אין שוים פון דער נאטור,
חברים געווען אויף זייער ענדלאזען טור ?
דערצעהלען זיי געשיכטען פון מאָרד און פון רויב,
וועלכע די צייט האָט פארוואנדעלט אין שמויב,
און אין דער פוסטקייט צואוואַרפּען, צו-וועהט,
א צאָרן, א טיפּען, אין ים ברוסט פארזעעט ;
דערפאר קאָכט ער אזוי און ער זידט.
דערפאר קלינגט אזוי אומעמיג זיין ליד.
ווער קען זיי באגרייפּען ; ווער קען זיי פארשטעהן ? —
די מורמלענדע וועלען — זיי קומען און געהן...

2.

אין טאקט מיט זיין פֿולם

דער ים האט זיין עכא און פולס,
אזוי איז מיין הארץ אין דער ברוסט,
אט קלאפט עס אין ברעג מיט גערויש,
אט ווערט עס לעבלאז און פוסט.
דער ים האט זיין אומרוה און רוח,
מיין הארץ קלאפט אין טאקט מיט זיין פולס —
אט שטיל, אט ברויענדיג שווער.
קאן עס אבער אייביג — ווי ער ? ...

ס'ווארפט א בליק...

ס'ווארפט א בליק אמאל דאס מול,
ווערט אין שטיבעל ביי מיר ליכטיג;
שימערירט אין יעדען ווינקעל —
אלעס רייך, און ריין און ציכטיג.

ליגט דאס אומגליק אין א ווינקעל
און עס האלט דארט אין איין לויערן.
ס'ווייסט ס'פול מ'לענג ניט ויין דא,
אז מ'יין גליק וועט לאנג ניט דויערען...

GERECHTIGKEIT

A Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126.
B. SCHLESINGER, President
H. YANOFKY, Editor.
A. BAROFF, Sec'y-Treas.
ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.
Subscription price paid in advance, \$1.00 per year.

Vol. III, No. 28. New York, Friday, July 8, 1921.
Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

פון רעדאקטארס נאטיץ-בינעל

ביר און פרייהייט.

די דעמאנסטראציע פאר ביר, שנאפס און פרייהייט, וואס איז פאראן שטאלט געווארן דעם 4טן דזשולי פון דער „אמעריקען ליבערטיס יוניאן“, איז נישט געווען אזוי געראטען, ווי מען האט גערעכענט ווי וועט זיין. אפשטאם די הויז דערט טויזנטער האבען זיך באטייליגט אין דער דעמאנסטראציע, לויט רעפארטס אין די צייטונגען, ארום 20 טויזנטער. פון דעםטוועגען, געהערדיגט אין אנבאטראכט די מערדערשיש הייז אין ניו יארק, מוז צו געגעבען ווערן, אז קיין דורכפאל איז די דעמאנסטראציע נישט געווען. מיר מוזען אבער זאגן, אז מיר צווייפלטן דער שטארק, אויב עס איז געווען מעהר דער דורשט נאך פערזענליכער פרייהייט, ווי דער דורשט נאך ביר, וואס האט באוואוינען די 20 טויזנטער ארויסגעוועהן אין א פראטעסט געגען דעם 18טן אומערנממעט. מיר וואנען צו מאכען די באהויפטונג, אז אויב איינער וואלט געקאנט באווייזן, אז דער פארבאט פון ביטערע טרונק האט נאנט וועגט צו טאן מיט דעם געבאט פון פערזענליכער פרייהייט, וואלט עס דאך אויף א האר נישט געשטערט דעם רעפאלן פון דער דעמאנסטראציע. ווי אונז שיינט, איז די פערזענליכער פרייהייט געווען בלויז אן אויסריי. ווארים, וואלט אונזער ניו יארקער באפעלקערונג ווירקליך אזוי שטארק געפיהלט די נויטווענדיגקייט פאר פרייהייט, וואלט זי נישט נאך שוין לאנג, לאנג צוריק פראטעסטירט, נאך זי וואלט נאך, אפשר, אין איהר קאמף פאר איהר פיל ווייטער געגאנגען.

אין דער דאזיגער דעמאנסטראציע פאר ביר שנאפס און פערזענליכער פרייהייט האט אויך אונזער ארייטערשאפט זיך באטייליגט. ארום א פינפטל פון די באטייליגטע איז באשטאנען פון ארייטער. דער „סענטראל טרייד און ליבעראל קאנסיל פון ניו יארק און אומגעגער“ האט נישט לאנג צוריק באשלאסען צו באטייליגען די אידן דער דעמאנסטראציע, ציע, און ערב דעם פאראד פון פערטען דזשולי האט ער געלאזט וויסען אלע אז ער געשלאסען אן איהם ארייטער-יונגאנס, אז ער ווערט ערווארטעט פון זי צו קור מען צום פאראד אין זייערע גרויסע מאסען מיט ווערע פלעגס. דאס מאל האט בען די יוניאנס, ווי עס זעהט אויס, נע פאלגט דעם רוח צום קאמף פאר פערזענליכער פרייהייט. זיכער זיינען זיי געקור מען אין א פיל גרעסערער צאכל, ווי צו דעם נישט לאנג צוריק אפגעהאלטענעם מיר טינג, וואו גאנצעס און אנדערע רעדער גען האבען פראטעסטירט געגען די איני-דזשאנסקאן-מנהג אין ניו יארק און איי-בער'ן נאנטען לאנד. זיכער זיינען זיי נע קומען אין א פיל גרעסערער צאכל, ווי זיי וואלטען געקומען, ווען מען וואלט זיי גע-רופען, למשל, צו א פראטעסט-מיטגאנג נען דעם, וואס טאמ מוני און בילינגס, געטרייע, איבערגעגעבענע ארייטער-פיה-רער, ווערען נאך אימער געהאלטען אין געפונגען און עס ווערט זיי נישט באווי-לינט קיין נייער פראצעס, כאטש די גאנצע וועלט ווייס, אז דער גאנצער פרא-צעס, דורך וועלכען זיי זיינען אויף ווער גענצער לעבען בארובט געווארען פון זייער פערזענליכער פרייהייט, איז א שטערליכער פרייהייט.

פארשטעהט זיך, אז אונז ארט נאנט וועגט, וואס די ארייטער און אנדערע גר-טע מענשען דעמאנסטראציען געגען פראהר-בישאן. אבער צו וואס די היפאקריסטיאן? צו וואס ריידען אין נאמען פון פרייהייט, וואס ליגט נישט די מיססע פון זיי אין פאמע אפילו, אז דער הויפט-מאטיוו איז דער שרעקליכער דורשט און נאנטען נא-א געזעל ביר? און, אויב דער וואלטער-קאט וועט דורך דער דעמאנסטראציע נע-גרעסערט ווערן; און אויב דער גאנצער 18טער אומערנממעט וועט ווערען כטול, וועט עס נישט זיין צוליב דער פערזענלי-כער פרייהייט, אדער צוליב אירענער אן-אנדער פרייהייט, נאך פשוט, ווייל דער געזעץ וועט בלייבען א טויטער בוכשטאב. די נויט ווייס נישט פון קיינע געזעצער און ווילען די מענשען טרינקען שארפע-געטענקע, ווי דער געזעץ ערלויבט עס, איז נישט, וואס געזעץ אזוי שטרענג, וואס זאל זי קענען אפגעהאלטען פון דעם. דאס איז פונקט אזוי ריכטיג בונגעט דעם פאר-אן ארייטער.

באט געגען שארפע געטענקע, ווי בונגע צו אלע אנדערע געזעצער.

נאך א ווארט, און עס וועט זיין דאס מאל גענוג ווענען דיווען ענין. עס איז נאריש צו פראטעסטירען בלויז געגען דעם 18טן אומערנממעט, אלס א געזעץ, וועלכער באשרענקט די פערזענליכע פרייהייט. דער פאקט איז, אז דאס וועלכע טוט יעדער געזעץ, ווען דער געזעץ ער-לויבט נישט קינדער-ארבייט אין די פער-טארים, אדער פרויען ארייטען אדער-טארים, אדער, אז דער לענדלאך טאר נישט העכערען קיין רענט יעדער מאנאט און דאנערשטאט, און אלע, אלע אנדערע גע-זעצער — זיי אלע ריהרען אן ביז צו א געוויסען גראד די פערזענליכע פרייהייט. מעהר נישט, אויף דעם איז דא א תירוץ: די געזעלשאפט און איהר וואוילזיין שטע-הען העכער פון דער פערזענליכער פרייהייט פון דעם אייגענעלעם. איז איינ-מאל ווערט אונגענומען דיווער שטאנדר-פונקט אלס דער ריכטיגער, איז ער גיל-טיג פונקט אזוי פאר דעם פראהיבישאן-געזעץ, ווי פאר אלע אנדערע. אין די איני-טערעסען פון אט דעם ספינסק, וואס הייסט געזעלשאפט, מ ע נ דער געזעץ אונטערדריקען די פערזענליכע טרונק-פרייהייט.

דער פייט צווישען דעמפסי און קארפעטער.

דעם וועלטס ווייטסט איהר שוין אלע דעמפסי איז ארויסגעקומען דער זיגער. ער האט דעם פראנצויזישען קו-לאסינסטלער אוועקגעלעגט שוין ביי'ן פערטען גאנג. א שאר, דאס קארפעט-טיער האט זיך נישט געהאלטען א ביסעל לענגער, אזוי אז דער עולם, וואס האט אזוי ליב דעם בליטיגען ספעקטאקל, זאל האבען זיין „מאניס ווארטס“. נאך אז עס האט זיך אזוי גוט געענדיגט, מאכט עס שוין נישט אויס. אינטערעסאנט איז נאך, אז צו דיווען פייט זיינען געקומען זיניציט טויענער מענשען, יעדער פון וועל-כע האט באצאחלט א היבשען אינטערס-גער, פיל מעהר ווי אונזער לעקטשור-דורשטיגער עולם צאחלט אום צו הערען א גוטע לעקציע. און די 90 טויענער צו-שויער זיינען נאך ווייט נישט אלע, וואס זיינען געווען אזוי פאראנטערעסירט גאנץ ניו יארק, די גאנצע וועלט איז נע-גאנגען אויף רעדלאך. דעמפסי און קאר-פעטער זיינען געווען די העלדער פון די לעצטע טייליכע וואכען אין ניו יארק, לאנד, פארוי, אזוי דאס דער עולם האט אפילו פארגעסען אן דעם מינער סטרייט, אן די ווידעזשניידעריי אויף דער גאנצ-צער ליניע, און אן אלע אנדערע פאלי-טישע און סאציאלע באגעבענהייטען.

און מינע נישט, אז אזוי איז בלויז אין אונזער קינדערשער אמעריקא, ווענען וועלכער מען זאגט, יאקאבי, אז זי איז נאך נישט ארויסגעוואקסען. אזוי איז איבעראל. אט זיינען פארגעקומען אין ענגלאנד ריר-סעס, האט מען פון קיין אנדער זאך נישט גערעדט און נישט געטראכט, ווי ווענען רייסעס. א קארעספאנדענט פון א היגער צייטונג דערצעהלט א שעהנע, כאראקטע-ריסטישע מעשה. ער האט די טעג זיך געווענדיג צו א באקאנטען שריפטשטע-לער, ער זאל איהם זאגען, וואס ער דענקט ווענען סילועזען, פאר וועלכער די ריי-טשען פאליאקען שלאנגען זיך, האט ער געענטפערט: „סילועזען? אין וועל-כען רייס באטייליגט ער זיך?“ „וועמע-די דערצעהלט ער ווייטער, איז געווארען די עפירעמיע צווישען אלע קלאסען. איך האב געזעהן פרויען, זקנות פון זיבעציג יאהר, ארויסלויפנדיג פון ווערע הייד-לאך אן איבערגעבענדיג צום בוקמיי-קער“ א שילינג אדער צוויי אייגענווע-קעלט אין א שטיקל פאפיר, מיט דעם נאמען פון פער, אויף וועלכען זיי הא-בען געוואקסען, אויפגעשריבען.

דאס אלעס איז, נאטירליך, נישט קיין באוויי, אז אונזערע מענשען אין ניו יארק, אין לאנדאן, און וואו נישט, זיינען, חלילה, לעבעס, פארדאכטענע מענשען. אבער, עס איז דאס זיך קלאר, אז וואלטען אונז-זערע היימישע און אויסלענדישע לעניגס און טראגעדיעס געלייגעט און זיך אריינגע-פראכט אין אט דעם נאנט אונזערעניג-ניגס, וואס פאר זיי ווער שווער געווען זיך הייבערדיג, אז די הייבערדיג-ניגס זיך הייבערדיג.

וואלדיע איז שוין פאר'ן פיר, און זיי וואלטען געהאנדעלט אין איינקלאנג מיט די פאקטען פון לעבען, און נישט מיט ווע-רע ליבלינגס-טעאריען, א זאך, וואס וואלט געווען פיל געזונטער פאר דעם ווייטע-רען פראגרעס פון דער מענשהייט.

א וויכטיגער שריט צו דער אויפגעבונג פון סאציאליזם אין אמעריקא. מיר האבען אין לעצטען נומער „נע-רעכטיגקייט“ אויסגעטראכט א בלבל-אויף דער סאציאליסטישער פארטיי און איהרע ווארט-פיהרער, זאגענדיג נביאות, אז זי וועט גארנישט אויפטאן קיין נייעס. מיט פארגעניגען ערקלעהרען מיר, אז מיר האבען געמאכט א טעות, די קאנזענ-שאן מיט איהר באשלוס זיך צו פאראיי-ניגען מיט אלע ראדיקאלע גרופען אין אמעריקא ציבענט זיך ווירקליך אויס פון אלע אנדערע קאנזענשאנס, וואס די סא-ציאליסטישע פארטיי האט ביז איצט אפ-געהאלטען. זי איז דורך דעם באשלוס גע-ווארען אן אמאל עפאכע-מאכענדע קאנ-זענשאנס. די סאציאליסטישע, פארוואנדעלט אויף דער קאנזענשאנס אין דעטראיט, זיי-נען ענדליך געקומען צום ריכטיגען געדאנק, אז איצט ווענדיגער, ווי אלע מאל, איז די צייט צו שטעהן אליין, אפגע-רופען פון אלע, האלטען זיך ביז די אלטע שלאנווערטער, און ווארטען, ביז די וועלט וועט קומען צו זיי און אונזעהמען פון זיי זייער הייליגע תורה. דאס איז ביז איצט געווען די אונגליקליכע, פארגעניגטע טאק-טיק פון דער סאציאליסטישער פארטיי, און דארום האט זי געהאט שום קאנפען-ערפאלג. זי איז אימער געווען אן אויס-לענדישע פלאנץ, וועלכע האט דא, אין אמעריקא, מיט אלע איהרע קאנטרענאנ-גען נען קיין באדען נישט געקאנט פאסען. דער דעליאזיזם האט פאר קיין מאמענט נישט פארלארען זיין שליטה אין דער אמעריקא-נער סאציאליסטישער וועלט, כאטש אפ-ציעל איז ער ערקלעהרט געווארען אין חרם, אלעס, וואס איז געווען נאך אויף א האר נישט לויט דעם סאציאליסטישען פראגראם, איז באטראכט געווארען, אלס א שערליכע אפיקורסות, און איז ביטער פאראכט געווארען. ווער רעדט שוין פון מתחתן זיין זיך מיט געוויסע ראדיקאלע גרופען, וועלכע זיינען אויסגעוואקסען אויף דעם אמעריקאנער באדען, פון דעם האט נאך קיין רייד נישט געמאכט זיי. און אזוי איז די סאציאליסטישע פארטיי נע-בליבען גאנץ אליין, און פאלגליך גאנץ ווירקונגסלאז. נישט פאסענדיג קיין בא-דען דא, אין אמעריקא, האבען געוויסע, מיטטענס אויסלענדישע, לעגעטאטען, וועלכע האבען אויסגעפונען אז זיי זיינען נאך נישט קיין סאציאליסטישע, נאך קאמ-ניסטען, געקאנט שום טרייסעל טאן די פארטיי, אז פון איהר איז באלד גאנצניג געבליבען. אז איז געווען אין אמעריקא, אבער אין איהר עקזיסטענץ איז זי אפגע-האנגען פון דער אידישער, פינישער און נאך אזעלכע פערדאציעס, וועלכע הא-בען אליין אויך נאך א קאנפעט קיום אין אמעריקא. דערצו איז נאך צוגעקומען די רעאקציע, און האט דערענדיגט דאס, וואס האט נאך וויעס-אזוי געזשיפעט.

אט דאס האבען געוויס די פיהרער פון דער סאציאליסטישער קאנזענשאנס געהאט אין זינען, ווען זיי האבען ענדליך געהאט דעם מוט זיך פאצוואנגען פון זייער אלטער טאקטיק, פון בלייבען „גלענצענדי-אויסלידען“, און פאראייניגען מיט אלע אנדערע ראדיקאלע און פארשטרימליכע עלעמענטען. ענדליך האבען זיי פארשטא-נען, אז די סאציאליסטישע אליין מיט זייערע איצטיגע כחות זיינען נישט דער-וואקסען צו דער ראליע פון ברענגען די סאציאלע רעוואלוציע פאר אמעריקא. ענדליך זיינען זיי געקומען צום געדאנק, אז איצט, ווען די רעאקציע בושעוועט, און אלעס, וואס איז פארגארבען און פוינט-טער, האט זיך פאראייניגט געגען דעם ווייטערען פארשטרייט, טאקען נישט די ראי-דיקאלע כחות, אונטער דער פאחן פון פארשיידענע איזמוסען, זיין צופיעלעלע און צוברעכעלט. ענדליך האבען זיי איינגעזעהן, דאס זיי, וועלכע באטראכ-טען זיך אלס דער אונזאגנאר פון פארטיי-שריט, טארען נישט אוועקלויפן פון די וועלכע וואלטען געקאנט זיין זייערע נאכ-פאלגער, ווען זיי געהען נישט מיט שום שנעלען טעמפא, ווען זיי געהען א ביסעל אין אנבאטראכט די לאנגזאמקייט פון די וועלכע שטעהען הינטער זיי. מענען זיי-דער, אין זייער בלינדקייט, איז זייער פאנאטיזם, באטראכטען עס אלס דעם באגראט פון סאציאליזם. מיר, פאר-קעהרען, זעהען אין דעם א שריט צו דער פולער אויפלעבונג זיינער.

די פראגע איז נאך, ווי ווייט ערנסט דער באשלוס וועט דורכגעפיהרט ווערען אין לעבען. ווארים דאס האט שוין נישט איינמאל פאסירט מיט פילע אנדערע גוטע באשליסען. און דאן איז שווער פאראויס-צוואנגען, וועלכע עס וועט זיין די שטע-לונג פון די פארשיידענע ראדיקאלע עלע-מענטען. עס איז קלאר, אז די דאזיגע מענשען וועלען זיך נישט לאזען איינשליס-לען פון די סאציאליסטישען. זיי וועלען נע-רעס שטעלען זייערע תנאים פאר א זי-דער פולער אויפלעבונג זיינער.

די פראגע איז נאך, ווי ווייט ערנסט דער באשלוס וועט דורכגעפיהרט ווערען אין לעבען. ווארים דאס האט שוין נישט איינמאל פאסירט מיט פילע אנדערע גוטע באשליסען. און דאן איז שווער פאראויס-צוואנגען, וועלכע עס וועט זיין די שטע-לונג פון די פארשיידענע ראדיקאלע עלע-מענטען. עס איז קלאר, אז די דאזיגע מענשען וועלען זיך נישט לאזען איינשליס-לען פון די סאציאליסטישען. זיי וועלען נע-רעס שטעלען זייערע תנאים פאר א זי-דער פולער אויפלעבונג זיינער.

שווער צו זאגען, וועלכע עס וועלען זיין אט דיווע תנאים צי א סאציאליסט וועט זי קאנען אויף ליכט מאנעמען, און דערביי נישט אויפגעבען דאס, וואס איז איהם אפ-טויערשטען, און צוליב וואס די פאראיי-ניגונג ווערט אייגענטליך געפאלטעוועט.

יע, עס וועט נישט זיין קיין גאנץ לייכ-טע ארבייט אויסצופיהרען. אבער דאס דארף געוויס די קלארידענעסערע מענשען אין דער סאציאליסטישער פארטיי נישט אפגעהאלטען פון געהן אויף דעם מאנע-זענען וועג. וואס שווערער די אויפגא-בע, דאס גרעסער און וויכטיגער איז זי, און דאס מעהר לוינט זיך צו פארווערדען אויף איהר ענערגיע, אום איהר דורכצו-פיהרען.

פרידען מיט דייטשלאנד און עסטרייך, און דעם נאך פלץ אין שטלענאט געפונגעניס.

דער פרידען מיט דייטשלאנד און עסטרייך, וועלכער איז פראקטיש שוין לאנג געווען א פאקט, האט איצט געפונען זיין אפיציעלע אנערקענונג דורך א בשרות-דינע רעוואלוציע פון קאנזענ-און סענאט, און וועלכע פרעזידענט האר-דינג האט שוין אונטערגעשריבען. הייסט עס, אז עס איז נישט שוין מעהר קיין שונא, וועמען איינער זאל קענען העל-פען און ערמאטיגען. איז שוין אויך נישט דערפאר וואס מורא צו האבען פאר די גע-דאנקען פון א דעבס. אזוי לאנג, ווי די מלחמה האט נאך טעכניש אונגעהאלטען, האט נאך געקאנט זיין אן אויסריי, כאטש זעהר א פוילער, פאר וואס מען האלט אין געפונגעניש, אזעלכע מענשען, ווי דעבס, אבער איצט, פאר וואס זיצט דעבס נאך אלץ אין פריז?

עס קען נישט גילטען דער תירוץ, אז דעבס האט פארבראכען געגען דעם געזעץ אין דער צייט פון דער מלחמה, פון דער נאציאנאל-העכעסער געפאחר, און דארום מוז ער ליידיג זיין פארדינסט שטראף. דער תירוץ קען נישט גילטען דערפאר, ווייל די רעגירונג האנדעלט נישט אזוי בונגע צו אלע אנדערע אזעלכע פארברעכער. אט האט פרעזידענט הארדינג יא באפרייט א געוועזענעם גלח מיט'ן נאמען פינלעי; ער איז געווען א גלח אין דער יונייטעד סטייטס ארמיי, און האט געהאט דעם טיטן פון א קעפטען. ער איז מיט דער ארמיי אוועק נאך פראנקרייך און צוליב די סימפאטיע, וואס ער האט ארויסגעווי-זען צו די דייטשען, האט מען איהם אפגעשיקט צוריק נאך אמעריקא. די רע-גירונג האט איהם דאן, מיט א שטארקער ווארונג, אוועקגעשיקט נאך גענאליע. אבער דער גלח האט זיך אין זיין שטעלונג נישט געענדערט. ער האט פשוט אפגעדרט מענשען פון זיך אנטשליסען אן דער ארמיי. ער איז פראצעסירט געווארען, געפונען געווארען שולדיג אין האבען געזאגט, אז די דייטשען זיינען געווען גערעכט, זי-נענער די לוסטיגאניא, אז מים קאוועל, וועמען די דייטשען אין בעלגיע האבען ערמארדעט, אלס שוויאקע, האט פאר-דינט דעם טויט. ער איז פאראורטיילט געווארען צו 15 יאהר פריזאן מיט דעם פארלוסט פון אלע זיינע בירגער-רעכט. פרעזידענט ווילסאן האט מסכים געווען צום אורטייל. איצט קומט פרעזידענט הארדינג, און איז איהם מאל אלע זיינע פארברעכענס, באפרייט איהם פון געפאנע-ניס און גיט איהם צוריק אלע זיינע פאר-לאגענע בירגער-רעכט. הייסט דאך עס, אז דער נייסט פון א פאר יאהר צוריק האט זיך אין וואשינגטאן געענדערט. שטעלט זיך די פראגע: ווארום דארף דער געווע-נער גלח פינלעי יא באפרייט ווערען, און דעבס מוז נאך אלץ זינען אין פריזאן? זיכער איז דעבס'עם פארברעכען נישט דער ערד קלענער, ווי דער פון דעם געוועזענעם גלח און ארמיי קעפטען. דעבס איז דאך נישט איינער פון דער ארמיי. ער איז א פרוואנט-בירגער. דעבס האט אויך קיי-נעם נישט אפגעדרט פון צו געהן דינען. ער האט אין אלגעמיין ארויסגעזאגט זיין מיינונג וועגען מלחמה. ער האט זיכער נישט מסכים געווען צו דער גרויזאמער זי-קונג פון דער לוסטיגאניא אדער צו דער ער-מארדונג פון מים קאוועל. סו פאר וואס האלט מען איהם נאך אלץ אין פריזאן? ווירקליך: די זאך איז ווער שווער צו ערקלערען, און זאל מען איהם נאך לעב-נען האלטען, וואס נישט בלייבען קיין אן-דער ערקלערונג, אז דעבס ווערט געהאל-טען אין געפונגעניס נישט אזוי פאר זיין פא-סיסטישער אנטי-מלחמה-דערע, נאך איז כערהייט פאר זיין סאציאליזם. פאר זיין גענערשאפט צום קאפיטאליזם אין אל-געמיין.

הוליאנאנעס.

דער באזוך פון די קיינס-וועטעראנען צו דער סאציאליסטישער קאנזענשאנס אין דעטראיט, זייער הוצה'דיגער אויפמירט מיט א רעדע קען נישט און טראגט נישט קיין אנדער כהראקטער, ווי דאס אויפגעבען זיך פון פשוט'ע הוליאנאנעס אין א פריד-ליכער פארשלאנג. וואלט ווירקליך גע-ווען א גוטע גלייך פאר אלעמען, ווי דאס וואס באהאנדעלט די פאליציי-פאקט אין דעם 8טן דזשולי.

די 41טע קאנווענשאן פון דער אמעריקאן פעדעריישאן אוו ליבאר

(פערשער בריף — באשרייבונגען)

פון ה. לאנג

1. די מלחמה-פראגע

דיווען בריף קומט מיר שוין אויס צו שרייבען נאך דער קאנווענשאן — ווען די פאסירונגען אין דענווער און די קאנאדישע עראינטישע האלען שוין ביים ווערען עראינערונגען.

און מיר דאכט, אז די באהאנדלונג וואס די מלחמה-פראגע האט געקראנען ביי דער קאנווענשאן וועט בלייבען איינע נע פון די ליכטיגסטע עראינערונגען ביי אלע דעלעגאטען און נעסט.

דא וואלט שוין געפאסט א ווארט צו די "קריטיקער" — די יעהרליכע בא- קלאגער און באוויינער פון דער אמערי- קאנע ארבייטער באוועגונג. איהר ווייט דאך, אז אין אונזערע מקומות זיי- נען דא מענשען, וועלכע ווארטען א נאנץ יאהר אויף א קאנווענשאן פון דער א.פ.א. וואס ל. כרי צו קאנען אונטערשטע- לען די באריהמטע, אטמעטעקע: "א שווארצע קאנווענשאן" — די שווארצע- טע וואס די א.פ.א. וואס ל. האט ווען נע- האט !!! אלע יאהר איז די קאנא- ווענשאן ביי ווי די שווארצעטע. אומ- גלייכע מענשען קענען קיין אברע- פארב נישט זעהן... נו, איהר פארשטעהט דאך, אז היינטיגער איז דאס זעלבע. קר- מענדיג צוריק פון דענווער האבען מיר געפונען א הייב ביסלע ווילדקייטען און אומגלייכפערטע ליגענס ארויסגעזאגט ווענען דער קאנווענשאן און עס וואלט זיך שוין איינע וועלען עפעס זאגען ווע- נען דעם. אבער מיר שיינט, אז וואס אנבאלאנגט די מיטגלידער דער-אוי- טערנעשטאל, וועלען זיי ממילא קומען צו אן אנדער שלום, אויב זיי לעזען נאך די בריף מינע און איר וועל אנגעהן רר- הונ ווייטער מיט מינע באריכטען.

אלאז, די באהאנדלונג פון דער מלחמה פראגע וועט בלייבען א ליכטיגע עראי- נערונג פון דער קאנווענשאן, כאטש ווען מען איז געקומען צו דער פראגע דר- רעקט — וואס זאל נעמאן ווערען, כדי דאס לאנד זאל מעהר נישט אזוי ניד און נישט אזוי לויכט אריינגעשלעפט ווערען אין א מלחמה? — איז דער רעזולטאט נישט געווען אזוי, ווי עס האט זיך געוואלט, אז עס זאל זיין.

אויב מ'זאל אנגעהמען רעדעס און ערקלערונגען פון אפיציעלע מענשען פון דער קאנווענשאן, פון גאמפעס'ען ביז די טשערלייט פון די קאמיטעס — רע- דעס און ערקלערונגען, וועלכע זיינען אריין אין די רעקארדס און געווארען טיילען פון די קאנווענשאן-פארהאנדלונ- גען — אויב מען זאל אויך דאס אנעמען פאר דעקלאראציעס, דאן איז די מלחמה

געווארען; אבער עס קען זיך מאכען, אז מ'זאל איהם באריכטען אין איינטיגען קאנגרעס און די קאנווענשאן רופט דעם בילל צו באקעמפען אונטער אלע אומ- שטענדען און פאר אלע אורזאכען, וועל- כע מען קען נאך אנווייזען.

אבער נאך קלארער גענען מלחמה און גענען סאלדאטישע און אלגעמיין איז די קאנווענשאן ארויסגעטראפן אונטער-די- דיג די רעזאָלוציע און די רעקאמענדא- ציע פון עקזעקוטיוו קאנסיל ווענען ענט- וואפנונג.

אט האט דער באשלוס פון דער קאנא- ווענשאן זאגט ווענען דעם:

"דער פארלאנג פאר ענטוואפנונג און אינטערנאציאנאלען פרידען קען נאך ווערען דורכגעפיהרט פון ארפהויבען און אנדערען אן עפענטליכע מיינונג, א נרוי- טען און ברייטע פאלקס-ענטמימענט, וואס זאל נישט טאלערירען דאס אומבריי- נען פון מענטליכע לעבענס".

און ווייטער:

עס דארפען איינגעשטעלט ווערען אינטערנאציאנאלע באציהונגען צווישען פאלק און פאלק, דורך איידזשעס, וועל- כע זאלען מאכען אונזערע פאלקס פון צעשטערונג און פארניכטונג. מיט פלאנען מענטליכקייט, טראגען אויפ- קלערונג, און פארשפרייטען קולטור, ווע- לען מלחמות מווען פארשווונדען. עס וועלען מווען פארשווונדען די אורזאכען, וואס בריינגען צו מלחמות".

און אט איז נאך קלערער, שארפער און צורופענדער:

"דאס ארבייטער פאלק און די גרויסע פאלקס מאסעס פון דער וועלט קענען מא- כען, אז קיין מלחמות זאלען מעהר נישט זיין. אויב זיי זאלען נאך דיינקען זעלבסט- שטענדיג אין רעאליזירען זייער איבער- צייגונגען דורך א וואנענדע טאט".

וואס מיינט עס, אויב נישט פשוט נישט פאלגען די רעגירונגען פון דער וועלט וועל- זיי רופען זייערע פעלקער צו מלחמות? די קאנווענשאן, זאגט דער באשלוס, פאדערט אויף דעם עקזעקוטיוו קאנסיל צו רופען די ארבייטער אין העלפען דורך פיהרען אויף אן אמת די פלענער, וועל- כע טראגען זיך ארום איבער דער וועלט פאר ענטוואפנונג און דאס זאל הייסען סיי אפשאפטען ארמיען פון דער יבשה און סיי פון ים — די ניוויי.

האבען מיר, אלאז, קלארע באשלו- סען, געגען מיליטאריזם, פאר ענטוואפ- נונג, געגען מלחמות. אזוי ווייט, אזוי גוט.

איז אבער די מלחמה פראגע ארויס- געשוואמען פאר דער קאנווענשאן אויך אין דער פארמע פון א רעזאָלוציע צו

פארוואנדעט אויף אזא אופן. נאָצען גרופעס פון אונזערע מאטראָזען. פלענען פון די שוין פיינערס פארוואנדען ווערען מיט שטיינער. פילע פיינליכע דעמאָן- סטראַציעס פלענען פאָלקומען אין "מוא- ווינג פיקטשור" פלעצער און אין טעא- טערס. נאנץ אפט פלענען אטאקירט ווע- רען נישט נאך די אמעריקאנער מאטראָזען נאך אויך די איירישע מיידלעך וואס פלע- גען געהן מיט זיי. די איירישע יונגעלייט פלענען זיך נאכיאנען און פראווען ארויס- רייסען די מיידלעך פון די אמעריקאנער; זיי האבען זיין געריסען ביי די האר, נע- פאטשט און פנים, און געברייטעט מיט די פיס. נאנץ נאטירליך, אז אונזערע אמע- ריקאנער מאטראָזען וועלען נישט דולדען אזא סארט באהאנדלונג פאר די מיידלעך און דער רעזולטאט איז געווען דאס עס פלענען נאכערס פארקומען בלוטיגע שלאכ- טען...

די שוין פיינערס האבען געמאן אלץ אין דער וועלט זיך נוקם צו זיין אין די אמע- ריקאנער. דער צעהלעך דער אטאקירטע- און דורך זייער היילע יונגען אונגעקומען אין אירלאנד דייטשע שפיאנען. "איינ- מאל איז די לאנגע געווארען אזוי געפער- ליך — שרייבט דער דערמאנער — אז איר- האב געמוזט צוגעהערען דערהערענע אפי- צירען פון די שפינע, וואס איר האב זיי געמוזט זעהן נויטיג האלטען, און זיי ווערען געטעלען ביי די לופט פאנציעס אין אירלאנד. דאס האט פארשטעהט זיך, שטארק אפגעשוואכט אונזער פאלק און די מלחמה איז דורך דעם פארלענגערט געווארען..."

געוויס וועט קיינער נישט צווייפלען אין אזא אומגלייכע ווי אונזער דערמאנער סימס, אין וועמען ער האט מיר האבען פאר- טרייט דעם שיקל פון אונזער לאנד און איהם איבערגעגעבן די קאמאנדע איבער דעם גרעסטען פאלק און דער גרעסטער מלחמה. דער היידעס איז בלויז וואס דער פאלק האט נישט גענומען זיין שטער- לונג וואס די איינציגע ריכטיגע אורזאכע וואס דער פאלק האט נישט גענומען זיין שטער- לונג וואס די איינציגע ריכטיגע אורזאכע

און נישט נאך זיינען זיי פארביטערט און ברונג נאך זיי זיינען קאפאבל די וועלט חרוב מאכען דערפאר.

זייערער הערט דאך און לעזט דאך וואס די איירישע צארגלייטען דאס גענען ענג- לאנד און גענען אמעריקא, אבער ווארים זיי מען דאס האבען ערל ביו איצט נישט געהאט קיין ריכטיגע ערקלערונגען.

קומט צוגעהן דער אמעריקאנער ארמיי- ראל סימס, וועלכער האט קאמאנדירט מיט דער אמעריקאנער פלאטע אין דער מלחמה גענען דייטשלאנד, און שרייבט אן א בוך ווענען "דער זיג אויפ'ן ים", און דער- צעהלט אונז פאר וואס די שוין פיינערס, די יונגעלייט אין אירלאנד, זיינען אזוי אין כעס אויף אמעריקא. אט זיינען דעם דערמאנער סימס'עס אייגענע ווערטער:

"אונזערע יונגעלייט — די מאטראָזען — האבען געהאט ביי זיך מעהר געלט ווי די היימישע איירישע יונגעלייט און האבען געקאנט בעסער אונטערהאלטען די מיי- דלעך מיט, מואווינג פיקטשורס" און מיט איידערס; אונזערע מאטראָזען האבען זיך גוט באפריינדעט מיט די אירלאנדער מיידלעך. פון אונזער שטאנדפונקט איז די פריינדשאפט געווען א געזונטע און אנשטענדיגע, און דיווע חב'ר'שאפט איז נע- ווען א גרויסע מעלה פאר דעם וואהלא- און צופרידענהייט פון אונזערע מאטראָ- זען; נישט וועניג פון זיי האבען זיך אפ- געזוכט כלות צווישען דיווע מיידלעך. ווען די שוין פיינערס האבען אבער אנגעהויבען זעהן ווי זייערע געליבטע פאלקזאנען זיי צוליב די אמעריקאנער יונגעלייט האט זיך אין זיי אנגעצונדען דער כעס און זיי הא- בען אנגעוויזען ארבייטען מעשים..."

נישט זעלבען פלעגט טרעפן אז מען פלעגט בריינגען פון קארס אן אמעריקא- נער מאטראזא אין אזא מצב אן 'האט זיך געפערט א שטארקע מעדיצינישע בא- האנדלונג... ווען מ'פלעגט איהם אפמאכ- טערען און דער האט געקאנען צוריק זיין באהאנדעט פלעגט ער דערהערען זיין שטער- לונג וואס די איינציגע ריכטיגע אורזאכע וואס דער פאלק האט נישט גענומען זיין שטער- לונג וואס די איינציגע ריכטיגע אורזאכע

"שערשע לא פאם!"

(פאליעשאן)
פון ז. וויהלער

דעמאקראטיע.

אונזערע אידישע לעגיאנערען פון פא- לעסטינא אבער, האבען זיך צוריקגעקעהרט שטיל; קיין האן האט נישט געקעהרט, קיינע אויפגעהמעס, קיין בקלת פנים; ענ- מוישטע, ברונגען, פארביטערטע געהען ווי ארום די גאנצע צייט, און קיינער האט נישט געוואוסט מיט וואס מען ער- קלעהרט אזא סוף פון אזא שעהנעם חלום. נאך זייענדיג אין ארץ ישראל, האבען מיר געלעזען, האבען זיי זיך שוין געבונעוועט און געווען אונזערע, און אוועקגעוואר- פען די ביסקען, ארויס אין א סמרייט — קיין ארמעע אין דער וועלט האט נאך אזעלכעס נישט פראקטיצירט. עפעס האט דיווע יונגע לייט געמוזט אזוי שטארק פאר- ביטערען אז זיי זאלען זיך ענטשליסען אויף אזעלכע שריט אין צייט פון שלום ווען בלויז מיט געזעהלעט טעג פריהער זיינען זיי געווען גרייט אוועקצוגעבען דאס לעבען אהן קיין שום שאלות. מ'האט גע- פראוואט באשולדיגען דעם ברייטישען קריגס- מיניסטער, דעם גענעראל אלענבי, די ציר- ניסטישע קאמיטע, אבער צו קיין ריכטיגע ערקלערונגען איז מען נישט געקומען.

ענדליך איז דער סוף פון דער געוואלדי- גער אונזערער געוויינט ארויסגעשוואמען. די לעגיאנערען אליין האבען אנגעהויבען איהם ארויסגעבען: פון פאלעסטינע- מיידלעך, די טעכטער פון די אידישע קא- נאניסמען, האבען זיך נישט געוואלט ברין מיט די אידישע לעגיאנערען, און זיך בע- סער גע'הערט' מיט די אויסמארשלישע סאלדאטען.

האבען מיר דאך געלויבט אז בלויז אידישע יונגעלייט קענען פיהלען אזוי געקרייניקט איבער באלדייגסטע ליכעס נע- פיהלען. לאזט זיך אבער וויסן, אז מיר האבען געמוזט א טעגלעך נאכדעם ווען מיר האבען געזעהן אז די איינציגע ריכטיגע אורזאכע וואס דער פאלק האט נישט גענומען זיין שטער- לונג וואס די איינציגע ריכטיגע אורזאכע

די פאפולאריטעט פון דיווען פראנצויז- זישען כלל, צו ווען די פרוי אין יעדער פאליטיש דילאמאטישער פאסירונג, האט נאך נישט צוגעוואהנט די מענשען צו פרוא- ווען לעזען פאליטישע פראגען דורך דיווע ווען; און זעהר אפט ברעכען מיר זיך די קעס און חסירה'ן און פארשען צו געפינען די סיבה פון געוויסע פאסירונגען בעת מיר וואלטען זיי נאך גרינג געקאנט ערקלערען ווען מיר זאלען אונזערע דעם פראנצויז- זישען כלל.

ווער געדענקט דאס נישט די צייט ווען מיר האבען ארגאניזירט דעם אידישען לעגיאן צו קעמפען פאר ארץ ישראל? מיט שטאלץ און מיט פרייד האבען מיר ארויסגעגלייט די מאדערנע מאקאבעלער מיר האבען פארדרייט מיט זיי איבער די גאנצע אונטער די טענער פון מוזיק. מיר האבען געפראוועט באנקעטען פאר זיי און זיך צוריסען דעם גארעל שרייענדיג "חי! און, הייד!" עפעס א קלייניג- קייט: יונגעלייט געהען זיך מקריב זיין פאר ארץ ישראל! די אמעריקאנער סאל- דאטען פלעגט מען געוועהליך אריבער- פעלען קיין פראנצויז ביינאכט, אין דער שטיל, אין דער פיינטסט... אהן א זיי- געווען; אפמאכען האבען זיי אליין נישט געוואוסט וואוהין מ'פיהרט זיי. אבער אונזערע לעגיאנערען האבען אריינגעכאפט אזוי פיל כבוד און כיבוד וויפיל עס איז נאך מעגליך געווען.

דערפאר אבער, אויף צוריקוועג, האט דאס רעדעל זיך איבערגעדעקט: יעדעס סאל ווען א שוין מיט אמעריקאנער סאל- דאטען פון פראנצויז איז אנגעקומען האבען מיר זיי אנגענומען מיט פער- דען און מיט שטער און זיי געגעבן סתנא און, באנומען" און זיך געוואקסען מיט די ווי מיר האבן ווערען ווערען ווערען

די 41סטע קאנווענשאן פון דער א. פ. א. ז. 7.

(שלוש טעג וועט זיין)

אבער די רייד און די באשלוסען און די פראטעסטען פאלען אויף טויבע אויערען. די קאנווענשאן באשליסען טאקע, אבער די אינטערנעשאנאלע טוען וואס זיין ווילען.

היינט עס, אז די א. פ. א. ז. 7. האט נישט קיין איינפלוס אויף איהרע אנגע- שלאסענע ארגאניזאציעס זיין זי האט נישט. עס איז די אומגלייכע ברייטע אויטאנאמיע, וועלכע די אינטערנעשאנ- נאל יוגאנט האבען אין דער א. פ. א. ז. 7. וואס פאראורזאכט אזא לאגע.

דאס איז די מעלה פון דער א. פ. א. ז. 7. און איהר חסרון. די ברייטקייט אין דער א. פ. א. ז. 7. מאכט מעגליך, אז טראץ איהרע קאנסערוואטיווע פאליטישע פאליסי וואלען איהרע ריזען קענען זיין ארגאניזאציען מיט א ראדיקאל-פאלי- טישען פראגראם. די א. פ. א. ז. 7. אלס גאנצע מעג זיך זיין הינטערשטעליג אין א סך ענינים, פונדעסטוועגן שטערט עס נישט אזעלכע ארגאניזאציעס ווי אונזער אינטערנעשאנאל, אדער די מאשיניסטן אינטערנעשאנאל, אדער אנדערע עהנלי- כע אינטערנעשאנאלע צו זיין ראדיקאל און אפס ארויסטרעטען געגען די אלגע- מיינע פאליסיס פון דער פעדעריישאן. איז דאס א מעלה, קען די אמעריקאנער ארבייטער באוועגונג דורך דעם זיין פיל- פארביג און ענטוויקלונגס-פעיהיג. אבער דא איז אויך איהר חסרון. פונקט אזוי ווי די ראדיקאלע אינטערנעשאנאלע פאלגען נישט די קאנסערוואטיווע פאליסיס פון דער פעדעריישאן, פאלגען אויך די קאנסערוואטיווע אינטערנעשאנאלע נישט איהרע ראדיקאלע און ווייטגעהענדע פא- ליסיס. איז אלע מאל דא א צוזאמען- שטום אין דער א. פ. א. ז. 7. וואס עס וואלט נישט אויסגעמאכט, ווען די קאנ- סערוואטיווע עלעמענטען וואלען נישט אי- מער קריגען די אויבערהאנד.

אינטערעסאנט איז, וואס אפילו איינ- טערנעשאנאלע, וועלכע האבען א דירעקט- טען צובינד צו דער פיהרערשאפט פון דער פעדעריישאן פאלגען אויך נישט אויס די קאנווענשאן באשלוסען. עס איז בא- קענט דער פאקט, וואס, וועהרענד די א. פ. א. ז. 7. איז אויסגעשפראכען געגען פאלגען קאורט אינדזשאנסשאנס אפילו ווען מ'וואלט דארפן נעהן אין פרוואן פאר דעם, פונדעסטוועגן האט עס נישט גע- שטערט די מיינער-פיהרער, וועלכע הא- בען א פארשטעהער אין דעם עקסטרעם קאנסיל פון דער פעדעריישאן צו איי- נארייען די באשלוסען פון דער א. פ. א. ז. 7. און זיך אונטערנעמען פאלמע- באריהטען אינדזשאנסשאן און מיינער- סטרייק, וואס האט דעם סטרייק צו- טראטען און צובראכען. איצט איז עס ווידער דעמאנסטריט געווארען. ווען די פרויען-פראגע איז דיסקוטירט געווארען און מ'האט גערופען אינטערנעשאנאל- יוגאנט צו רעזשיסטרייען זייער האל- טונג אין דער פראגע האט אונזער שלע- זיגער געפרעגט צי די בארבער אינטער- נעשאנאל נעהמט אריין פרויען מיטגלי- דער. עס איז באקענט, אז עס זיינען דא פילע בארבער שפער איבער'ן לאנד מיט פרויען אלס בארבערס. איך ווייס נישט צי שלעזיגער האט די פראגע געשטעלט מיט אן אבזיכט. דער דזשענעראל סעק- רעטער פון דער בארבער'ס אינטערנע- שאנאל, פישער, איז א מיטגליד אין דעם עקסטרעם קאנסיל פון דער פעדעריי- שאן. דער ענטפער פון די בארבערס אויף שלעזיגער'ס פראגע איז געווען, אז זיי נעהמען קיין פרויען נישט אריין און דורך דעם איז ווידער דעמאנסטריט גע- ווארען, אז אפילו די ארגאניזאציעס, וועלכע האבען א דירעקטע פארבינדונג מיט דער פיהרערשאפט פון דער א. פ. א. ז. 7. אינגאנצן אויך די קאנווענשאן- באשלוסען.

ווען די קאנווענשאן-קאמיטעט האבען באריכטעט איבער דער פרויען-פראגע און דער גענעראל-פאלעם האבען זיי פיהר- ליד ערקלערט, אז עס קען נישט און טאר נישט געמאכט ווערען וועלכער עס איז אונטערשיד צווישען פעלקער אדער גע- שלעכטער אין דער ארבייטער באוועגונג; אבער מ'האט געמעהלט, אז די פיהר- כע דעקלאראציע וועט קיין ווייטען אפ- קלאנג נישט האבען. פארשטעהט זיך, אז די קאנווענשאן האט געמוזט האנדלען אונטער די אומשטענדען און באשליסען, אז די פרויען-ארבייטער, אדער גענער- ארבייטער, וועלכע וועלען פון אינטערנע- שאנאל נישט אריינגענומען ווערען וואלען ארגאניזירט ווערען דירעקט פון דער א. פ. א. ז. 7. און זיין אונטער דער דירעקטער פראטעקציע פון דער א. פ. א. ז. 7. אבער טאקע דאס ארומנעהן ארום דער פראגע ווייט ווי הילפלאז די א. פ. א. ז. 7. איז, ווען עס קומט דורכצופיהרן איהרע א- ריינע און אייגענע פראגראם.

ניט-פאלגער דולדען, מיינט אויפ-האלטען א הפער-נייט, נישט א פרויען-נייט. עס פיהלען אזוי אפילו די אמט'ע פיהרער פון דער פעדעריישאן. און נאכפערס אליין האט לעצטענס עטליכע מאל כא- ראקטעריזירט די א. פ. א. ז. 7. אלס א "שטריק פון זאמד", וואס, ווען עס ליגט אומבאריהרט פון וועמען קוקט עס אויס, א פערטער שטריק, אבער ווען מ'ניט עס א שטום צופליהען זיך די זעמלעך און אלעס איז אויס...

אין דער פרויען-פראגע און ביי דעם ראסען-פראבלעם האט די קאנווענשאן דאס ווירקליך באוויזען. צוויי נע- אן אינטערנעשאנאל אריינצונעמען פרוי- ען, אדער גענערס קען מען נישט. די א. פ. א. ז. 7. מישט זיך נישט אין די אינערליכע אנגעלעגענהייטען פון אן אנגעשלאסענער ארגאניזאציע. און וואלט מען פרובירט צוויינען, וואלטען די אינטערנעשאנאלע פארלאזען די א. פ. א. ז. 7. און ווען מ'וואלט דאס צופיהרען צו א קאנסערוואטיווע, וואס וואלט דאן פון דער א. פ. א. ז. 7. געווא-...

רען? היינט וואלטען ארויס די באר- בערס און די קאר ארבייטער און מאכען דיילויי יוגאנט, ווייל מען וויל זיין צוויי נע- אן אריינצונעמען פרויען אדער גענערס אלס מיטגלידער; מאר- גען וואלטען די א. פ. א. ז. 7. פארלאזען אנדערע ארגאניזאציעס, וועלכע מען וויל ליסען, ווי די, וועלכע זייערע אייגענע קאנווענשאן באשטימען; וואס וואלט פון דער א. פ. א. ז. 7. דאן געווארען?

טוט מען אלעס אין דער וועלט אזוי זאכען צו פארלאסענען. און וועגען פרא- גען ארומדערען, אנטשטאט רעדען דירעקט און האנדלען נאך דעם ווי מ'האט אפגע- רעדט. איז דאס טאקי אן אונגלייכע לאגע...

איז די אויפנאמע פון דער מלחמה פראגע אויף דער קאנווענשאן געווען א ליכטיגער שטריק; די פראגע פון פרויען- און ראסען-גלייכהייט האט געהאט א מיתחשונה-קאליר...

שפאראמאמקייט איז דער פונדאמענט פון ערפאלג

די ערשטע 6 מאנאט פון דייען יאהר איז געווען א פעריאדע פון ריעא- רזשאסטמענט, אום דאמיט דאס אלע ביזנעס זאל צוריקגעשטעלט ווערען אויף א געוונטען באדען, און דורך דייער צייט האבען איבער 110,000 פון אונזערע דעפאזיטארס זיך געפונען צו זיין די גלייכע בעזיצער פון שפאר אקאונטס.

די צווייטע העלפט פון דייען יאהר קומט שוין מיט א מעהר גארמאלען און געוונטען אויסקוק. מיר לאדען אייך צו מאכען געברייך פון איינע אדער פון אלע אונזערע דעפארטמענטס וואס נעמען ארום אלעס וואס האט א שייכות צו ביינקינג.

ליינט נישט אפ!

יעצט איז די צייט איהר וואלט אויך ווערען איינער פון אונזערע דעפא- זיטארס.

אלע געלדער דעפאזיט ביי דעם 10טען דזשולאי וועט קריגען אינטערעס פון דעם 1טען דזשולאי

אויסלענדישע דעפארטמענט

מיר זיינען אין א צושטאנד צו געבען דעם פובליקום פערזענליכע אויפ- פאסונג אין אויסלאנד אזוי גוט ווי אין דערהיים.

מיר האבען אונזערע אייגענע פארטרעטער מיט אפיסעס אין ווארשא, גאלערדא, לוקסעמבורג 16.

מיר האבען ספעציעלע איינריכטונגען וואס געבען אונז די מעגליכקייט צו אויסצאהלען אין יונייטעד סטייטס דאלערס אין

ווארשא, פוילען ריגא, לאטוויא ליבוי, לאטוויא בורדאפעסט, אונגארן וויען, עסטרייך קאזאנא, ליטא

ביי טשעק, מאנע אדער אדער קייבעל טראנספער, אדער אירגענר וועלכע אויסלענדישע געלדער אין אלע טיילען דער וועלט.

THE STATE BANK

376-378 GRAND STREET

NEW YORK

BRANCHES:

100 Essex Street,
1400 Fifth Avenue,
Pitkin & Stone Aves., Brooklyn

Graham Av. & Varet St., Brooklyn
158th St. & Westchester Av., Bronx
Fifth Avenue & 30th Street

קלאוקמאכער אויפמערקזאם!

די פאלגענדע מעמבערס האבען אויסגעמאכט אפליקיי-
שאנס פאר ביזנעס איידזשענטס. די יעניגע וועלכע האבען
אברושעקשאנס געגען אירגענד וועלכען קאנדיראט זיינען
גלייך געבעטען זיך צו ווענדען אין דעם אפיס פון דזשיאנא
באארד, 40 איסט 23טע סטריט, אויף דעם 4טען פלאך, און
דארטען אנגעבען אייער אברושעקשאן:

לאקאל 1.

ה. איידענלאנד	ה. סעלעסניק
דזש. בליימאן	מ. שוסטער
פ. דינסטאג	ס. מאקער
מ. עלקין	דזש. ווארשאפסקי
דזש. פעלדמאן	י. וועמער
ס. פעלדמאן	ה. זאלאוויטץ
מ. שארלעס פיון	ס. סמאלער
נ. היינס	ס. פלאם
פ. קליין	ב. בראנד
פ. קאמלאר	ס. סאלאמאן
ה. לעף	ל. פאלטער
מ. ליעבאווי	ה. איזריעל
י. מארקס	ס. דזש. רינגער
ס. מעמץ	א. ע. ראזען
ב. מאזער	מ. אייזענבערג
דזש. רובין	ל. לעסער
מ. שנייד	מ. בראנדווין

ב. גאלאב

לאקאל 3.

ה. בערקאוויטץ	פ. מאגנאוויטא
ב. ע. כאזאנאו	מ. מארקין
מ. דרעזינסקי	י. רייך
ס. דזשיקאבס	פ. ראזענפארב
וו. קלינגעבערג	ק. שאמבערג

לאקאל 9.

פ. אסנין	ס. מילער
א. באביטץ	נ. קאפלאן
ר. בערנסטיין	ד. רעהאום
י. בראונפיעלד	מ. ראזען
ב. קוק	ה. זאלבערג
ה. פישער	מ. שעחנבאום
ב. גאלאב	ה. שוסטער
ה. גאלדבערג	מ. סאמער
ל. היינס	ע. סמיינבערג
ה. הענדלער	ר. מעמקין
דזש. קעסמין	מ. זאלל
נ. קירצמאן	מ. א. באקסט

לאקאל 10.

דזש. בענדער	ס. ליעדער
ה. גאלדבערג	י. גאלער
א. גודשמיין	ב. סאקס
ס. לעווין	מ. שארף

לאקאל 11.

וו. בארקאן	דזש. פרעס
ל. ברוק	ס. שווארץ

לאקאל 17.

מ. קאהן	מ. יאקובינסקי
נ. עדעלסאן	י. קירש
ל. גאלוב	וו. פינקאפסקי

לאקאל 23.

מ. בעלינסאן	ס. פריזאמט
מ. בראדפיעלד	ב. שוב
ס. פריעמער	דזש. ספיעלמאן
מ. לינד	א. סמאום

לאקאל 35.

מ. קאראלינסקי	ה. לעווין
י. גאלד	ה. לובינסקי
א. פאלדבערג	מ. אראנסקי
ב. גאראף	א. שיינינגער
ה. מ. אייזענשטאם	ה. סלוצקי

א. וואלף

לאקאל 48.

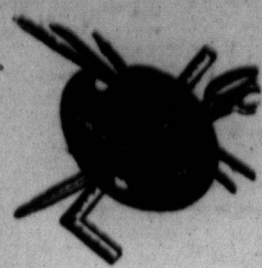
ל. באקארדי	נ. פ. דאמי
מ. קאראמענומא	א. גראסקי
א. קאמאני	מ. מאריקאנדא
ס. ר. משיינמשיאני	א. מאראבימא
פ. קאמונאלי	פ. מומשינאסא
ב. דעסמין	א. וועלארדי

ל. מארינא

לאקאל 82.

ל. וואלעבלאם

קומט פאר איהר די פרעג: "וואוהין פארהט מען?"

דעזינינג, גריי-
דינג, סקעמשינג
און דרייפינג
פון ליידיס, מיסעס
און קינדער קליידער

אילוסטרירטע מעשאנס

שפען שוועסטער 7 ביז 9
שבת 2 ביז 5 פארנאכט.

די מאדערן מעשאן אקאדעמיי

114 וועסט 44טע סט., רום 701

שטאטקענען דעם בעלשקא מעשער.

קויפט אויסשליסליך

טאלאמביא טהעע
צוועטשני טשא
והייט לילי טהעע

שטאטקענען, לשמיר אויך וועגן,
טו אונזערע דעלעקטאציעס צו דער קעג-
ווענטשן זיינען פיל עלטערע סטעיטליסטען,
ווי די שרייבער פון וועגן עדיטאריעלס, און
זיי האבען פון זיי גענוג וועגן צו לער-
נען און חלכות סטעיטליסטען, דעם און אוי-
דער מיינונג, נאר אויב די דעלעקטאציע וועלען
האבען מעהר וועגן צו וועגן וועגן דעם,
און אויב זיי וועלען עס האלדען פאר נויטיג,
וועלען זיי סטאמא נישט שווייגען.

בערשט קלויז - מיר זיינען
דער געווען א קורצע וויילע, דער פון שליו,
וועגן מיר האבען געקענט זעהן אין דער קור-
צער צייט, שיינע אונז טו קיין בעסערען שיי-
רוח קען א שטעיטליסט נישט האבען, ווי אין
דער ווינטיגהייט, די לופט איז גוט, דעם
עסען פריש און געשטעקט, און דערצו האט
איהר דער א קאמפאניע פון אייערע אייגע-
נע, וועגן איהר קענט עס נישט האבען אין איר-
גענד אן שטער בשרדינג הויז; איהר קענט
דער האבען אלעליי סטעיטליסטען גענוג:
שפען זיך אויפ'ן וועג, בשרדען זיך, שדער
שוועקענען נאר אין וועג, ווען איהר פיהלט
צו זיין שליו, ווי דעם פאסירט שטאל, מיר
קענען אויך דער געוויסענשאפט ראטען צו
רעזיסטירען זיך און צו פארברענגען
אויבער פאר וועגן וואקייטען אין דער יו-
ניוסייט, דערצו קענט עס איהר דער
פארעלמאנטאציע ביליגער, ווי ערגעץ איר
דערש, פאר איינער, וועגן האט נישט קיין
אויבערגע דאלארס ארויסצוארבעטן, דארף
עס זיין א גאנץ וויכטיגער פונקט, ווען עס

Happiness For Every Home

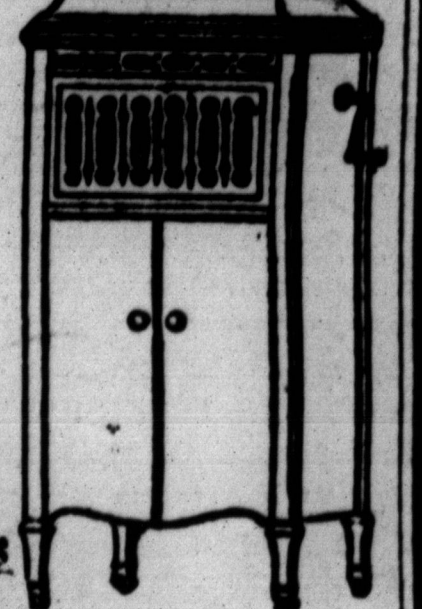
SONORA - \$100.

VICTROLA - \$100.

COLUMBIA - \$100.

PATHE - \$100.

קויפט אייער וויקטאטאל
דירעקט פון

סאול בירנס

נרויסארטע שעהע אינסטרומענטען,
וועלכע ניצען ארויס א קלארען טון,
פיינע ארכייט, אויסגעשטאמעט סיס-
די לעסטע פאטענטירטע אויסגעשטע-
רונגען, פאר דעם פרייז פון \$100
איז עס א זעלטענע סעזאן. נאך מעהר
איז עס דורך אונזער שטער

א ספעשלע אפערעצט!

וויקטאטאל, סאנאטאל
גראמאפאנא, פאמעה

אזוי ווי דא אילוסטרייט \$100
אויסוואהל פון רעקארדס \$10
צוזאמען \$110

\$5

אינצאהלען

דאס איבעריגע אין לייכטע
מאנאטליכע אפצאהלונגען.

אונזערע סטילס \$25 ביז \$1500
מיר האבען צוטרען צו איר, מיר
פערלענען קיין נארשטיק שדער רע-
סערעסעס.

SAUL BIRNS

STORES OF SATISFACTION

DOWNTOWN	BRONX	Wash. Heights	BROOKLYN
111 סעקאנד עוועניו, ניער 7טע סט.	813 וועסטשטעטער ניער פראסטעקט עוו. סטיישאן	805 ו. 181סטע סט. קער, סט. נישטאלס עוו פאבוויי בילדינג	1730 פייסטין עוועניו, ניער אסכארו סט.

אונזערע סטארס זיינען שפען יעדן אבענד ביז 10 אוהר; זונטאג ביז 6 אוהר.

קלאוק אפערירטארס יוניאן לאקאל 1

רענעלע סעקשאן מיטינגען

וועלען אפנעהאלטען ווערען

טאנטאג אבענד, דעם 11טען דזשון, 8 אוהר

אין פאלגענדע האללס:

דאן מאן: - קלינמאן האל, 151 קלינמאן סטריט.

הארלעם: - 62 איסט 106טע סטריט.

בראנקס - דזשוואיש סענטער, פולמאן עוועניו און 151טע סט.

בראנזוויל - לייכאר ליימאום, 229 סעקאן סטריט.

די מיטינגען זיינען זעהר וויכטיג. אלע מוזען קומען.

עס וועט אפגעגעבען ווערען א באריכט פון עלעקשאן פאר מענדזשער-
סעקרעטער.

די עקזעקוטיוו קאמיטע פון לאקאל 1

וואהלען אין ליידיס טיילאָרס
און סעמפל מאַכער יוניאָן
לאָקאַל 3
(שלום פון ווייז 1)
וואָרען און אינטערנעשאַנאַל ארגאַניזאַציע.
ברודער לעקסאָוויטש איז אויך נאָך
באַשטאַנט צו די ליידיס טיילאָרס און אל-
טערייטשער ארבייטער פון דעם געוועזענ-
נעם לאָקאַל 80. אלס אינטערנעשאַנאַל
ארגאַניזאַציע האָט ער געפיהרט איינצע
מאַל גענעראַל סטריקס פון די ליידיס
טיילאָרס אין ניו יאָרק און ער איז זייער
מען נאָך באַשאַפֿט. מען קאָן דערוואַר-
טען אז ער וועט מיט כבוד אויסגע-
פירט ווערען פאר דעם אמט אין לא-
קאַל 3.
די וואהלען קומען פאר דעם שבת,
פון 2 ביז 5 אויפער נאָכמיטאָג, אין
ברייטענט האָל, אין דער 6טער עוועניו,
צווישען 41סטע און 42סטע סטריט. מען
וועט שטימען דורך א באַלאַט.
וואָלען אלע מיטגלידער פון דעם לא-
קאַל זיך באַטייליגען אין די וואהלען און
אויסוועהלען די בעסטע און פעניסטע
פון די, וואס זיינען דאָ אויפ'ן באַלאַט.
פארנעמט נישט, אז דער שיקאָגא פון דער
יוניאָן הענגט פיל אָפּ פון דעם, וואסערע
באאמטעטעס ווערען ערוועהלט, די יוניאָן
צו פארוואלטען.

דער שטענדיגער וואוקס פון דער פאַבליק נעשאנאל באַנק

די היסטאָריע פון דער פאַבליק נעשאנאל
באַנק איז א וואונדערבארער רעקאָרד פון א
שטענדיגען פראַגרעס.

אין נומער צייטען ווי אין שלעכטע, אין פראס-
פערטי ווי אין קריזיסען, זיינען די דעפאזיטס פון
דער פאַבליק נעשאנאל באַנק כסדר געוואקסען.

די באַנק איז געגרינדעט געווארען אין 1907.
אַנפאַנגענדיג מיט איהר אייגענעם קאפיטאַל, אָהן
"א דאָלאַר פון דעפאזיטאָרס, זיינען די דעפאזיטס
כסדר געוואקסען, ביז אין 1914 האָט די סומע דע-
פאזיטס דערגרייכט די ציפער

פון - - - - - \$10,000,000

און פון דאָן אַז איז יעדעס יאָהר א שטענדי-
גער, טריאומפירענדער רעקאָרד פון ריזיגען
וואוקס.

- אין 1915 איז די סומע פון דעפאזיטס — \$13,000,000
- אין 1916 איז די סומע פון דעפאזיטס — 18,000,000
- אין 1917 איז די סומע פון דעפאזיטס — 24,000,000
- אין 1918 איז די סומע פון דעפאזיטס — 39,000,000
- אין 1919 איז די סומע פון דעפאזיטס — 71,000,000
- אין 1920 איז די סומע פון דעפאזיטס — 80,000,000

אין 1921 - - - - - \$90,000,000

די פאַבליק נעשאנאל באַנק און ניו יאָרק סיטי דירענסי קארנער לודלאַז סטס.

- ברענט שעס:
- מאנהעטען:
- בראָדוויי און 25סטע סטריט
- ברוקלין:
- גרעהעם עוועניו און סיגעל סטריט
- בראָנקס:
- 3817 דריטע עוועניו
- האַרלעם:
- מעדיסאן עוועניו און 116סטע סטריט
- בראָנזוויל:
- פיטקין עוועניו און וואטקינס סטריט

קלאוק און סקורט פרעסערס יוניאָן לאָקאַל 35

רעגעלע סעקשאַן מיטינגען
וועלען אָפּגעהאלטען ווערען אין פאַלגענדע פלעצער:
סעקשאַן „איי“ — מאַנטאָג, דעם 11טען דזשואי, אום 8 אוהר
אווענד, אין „פארווערטס“ האָל.
סעקשאַן בראָנקס — אין לאַנדאָן קאסינא, 3875 דריטע עוו.
מאַנטאָג, דעם 11טען דזשואי.
דער בראָנזווילער ברענמש וועט מיטען דעם שבת, דעם
9טען דזשואי, אין דעם בראָנזווילער לייבאָר לייסעאום.
אלע מעמבערס זיינען אויפגעפאָדערט צו קומען צו די מיטינגען.
דוש. ברעסלאוו, מענערזשער.

באַרנעם ל. בעקער אַפּטאַמעטריסט און אָפּטישער

215 East Broadway
1709 Pitkin Ave., Brooklyn
100 Lenox Avenue
895 Prospect Ave., Bronx

דעזיינערס פאַר פרויען קליידער ווערען וועהר פיעל פערלאַנגט!

לייכט צו לערנען און פיעל
נעלד צו פארדינען!
וונדערבארע לייטע האָבען שוין אויס-
געלערנט אונזער מעטאָדע און יעצט
פערדינען די פיעל נעלד.
נעהמט אַצט אַ קורס
— אין די —
מיטשעל סקול
אין דעזיינינג פאַר פרויען. סיסטעם
און קינדערשע קליידער. 5 קורס
אין מיטשעל סקול פיינט אַ באַל-
דינע פאָרשטן און פרויען נע-
האַלט.
די מיטשעל סקול פאַר פרויען
דעזיינינג, פערשען מיטען, נריינג
און פיינט פאַר פרויען קליידער.
עטלעכע איבער 50 יאָר מיט דעם
נעמטען פאַרלאַנג.

נייע אידעען. נייע סיסטעמען. בעסטע מעטאָדען. בעסטע רעזולטאטען.
פראַקטאָר אונטערזיכט אין פירען. פאָג און ציכט פאַסטע.
נומען בערינגטען.
שויכט, סעלעקטאָרס אַדער קומט פאַר א פרויען בילדען, רעפּאַראַטירען
און פולע אויסקלעפערען.
אַבער קלעבט: סעלעקטאָר, סימאָן און פריימאַן.
MITCHELL DESIGNING SCHOOL
912-920 BROADWAY (Cor. 21st). NEW YORK
Fifth Avenue 2122
Benton Building 415

1967 ~~RECORDED~~ : ~~INDEXED~~

הערב-הבוקר

ערבייטער פון טלע
לענדער, פארמיין
נינט אייד, און די
וועלט וועט זיין
איינער

בעדקתי החוקתי
ולא מרפה.
(אויב, 3"6, 6).
טן מיון גערעכט
קייט חלום איך זיך
שטערק, און וועל
סוחר גיט שטלענע.

אפיציעלער ארנאז פון דער אינטערנעשאנאל ליידים גארמענט וואירקערס יוניאן

Vol. III. No. 29.

New York, Friday, July 15, 1921. 1921

PRICE 3 CENTS

נאך אן אינדושטאנשאן געגען אונזער איין טערנעשאנאל

ריכטער טהאמאס פ. דאנעלי, פון סופר
דיס קאורט, האט דעם מאנאטאג ארויסגע-
געבען אן אינדושטאנשאן געגען
אינטערנעשאנאל יוניאן, אין דער קייס פון
דער טאלידער קלאק פירמע, קאמפא, פיר-
לענדער, מארטין און קאמפא.
עס וועט אפשה גיט שאדען צו דערמא-
נען די לעזער, ווי עס קומט, וואס א פירמע
פון טאלידא, אהייט ספייט, איז נאכגע-
אין ניו יארק נאך אן אינדושטאנשאן. די
נעשיכטע איז נעמליך די:
דיוע פירמע האט געהאט אין טאלידא
דא א קלאק שאפ, אין וועלכע עס זיינען
געווען באשעפטיגט א פאר הונדערט
קלאקמאכער.
נאך מיט עטליכע וואכען פאר דעם
לעצטען סיואן האט זיך די פירמע מיט
געווען, אז זי וויל צוריק איינפירען
שטיק-ארבייט, און ווען די ארבייטער הא-
בען דאס גיט געוואלט נאכגעבען, האט די
פירמע אלע ארבייטער אויסגעשלאסען פון
דער ארבייט. האט די יוניאן אויף דעם
געענטפערט מיט א סטרייק.
אין אנדערע שטעט פון טאלידא האט
די פירמע גיט געקאנט באקומען געמאכט
איהר ארבייט און זי האט ארויסגעשיקט
איהרע אנגעטען אין ניו יארק צו מאכען
איהר ארבייט אין די הינע שטעט. אבער
די טאלידא'ער קלאקמאכער יוניאן האט
אפערירט צו דער הינער קלאקמאכער יו-
ניאן, מען זאל זעהן, ווי ווייט ס'איז מעג-
ליך, אז די סעקע-ארבייט פון יענער פיר-
מע זאל אין די הינע שטעט גיט געמאכט
ווערען. אונזער הינע יוניאן האט זיך
אויף דעם אפיעל פון יענער יוניאן בריר-
דערליך אפגערופען און זי האט זיך, נע-
באך, געארבעט ארומטראגען מיט די באני-
דעלס סעקע-ארבייט, פון איין שאפ אין א
צווייטען, ווייל וואו נאך עס איז ערגעץ
(שלוס אויף זייט 7).

אינהאלט-פארצייכנים

„גערעכטיגקייט“ נומער 29.

זייט 2. די וועג. — מאקס ד. רעניש. שלר
סען פון די ערשטע זייט.
זייט 3. ענינים פון אונזער אינטער-
נעשאנאל אין דער פרעסע. — א סטעף
רעפארטער.
זייט 4. מיינונג פון דושינסקי באהער פון דער
קלאקמאכער יוניאן. — א. לאנדער.
זייט 5. מיינונג פון עקסטרעם באהער פון דער
קלאקמאכער יוניאן. — א. לאנדער.
זייט 6. די קלאקמאכער יוניאן וועט זיך
קאל 1. — א. לאנדער. און דער די-
קטער שטערק יוניאן לשקל 17. — דוש.
העללער.
זייט 8. אין דער דריטער באהער יוניאן לשקל
22. — א. סנדרל. צוויי מיינונגען פון
דושינסקי באהער אין דער ווייטע און
דעם אינדושטאנשאן. — א. ס. מאקסאוו.
זייט 7. די כוונה לעסלאך. — א. לעווין.
זייט 8. פון רעדאקטאר'ס געשיכטליכע.
זייט 9. פארוואס אויפער פון אונזערע דעלע-
גאטען האט געשיקט געגען געשעפט'ן
און פאר לויט'ן.
זייט 10. דער מקרה-ידיגער קאמפאן פון
אוידישען קאמפאטריסט. — ש. ראבינא-
וויטש.
זייט 11. פרעזידענט שלעזינגער וועט דער
קאנווענשאן פון דער א. ס. פון דער
ליידינג הענט (געדיכט). — א. פערעל.
זייט 12. ווייל אויפער פון פארווארס-
באטער (ש יוניאן געלייטעט). — א. לא-
נדער.
זייט 13. די 41סטע קאנווענשאן פון דער א.
ס. פון דער א. ס. לאנדער.
זייט 14. פורעם שטעלען.
זייט 15. פורעם שטעלען.
זייט 16. פורעם שטעלען.

דער סטרייק געגען די קלאק דזשא- בערס אין פילאדעלפיה אין פולען גאנג

די ארבייטער האבען געענטפערט דעם סטרייק-דורף מיט באנייטערונג. — סעטעלמענטס ווערען שוין געמאכט. — שלעזינגער און יאנאווסקי אין פילאדעלפיה. — קאנפערענצען מיט די קלאק מאנופעקטורער און ווייטע און דעם מאנופעקטורער ווערען אפגעהאלטען דינסטאגאן מיטוואך.

וועלען נאכגעבען אלע פארדערונגען פון דער
יוניאן. עס האבען זיך אבער געפונען
זעלכע, וועמען די נארישע פאנטאזיע
האט איינגערעדט, אז זיי וועלען קאנען
די יוניאן באזינען און. — זיי האבען זיך
וועגען סעטלען מיט דער יוניאן נאך גיט
וויסענדיג געמאכט. דער דושינסקי באהער
פון דער קלאקמאכער יוניאן האט אלע
גלייך דורכגעפירט דעם באשלוס
פון דער יוניאן און האט מיטוואך דעם
סטרייק ערקלערט.

די יוניאן איז נאנטשלאסען אפצופיר-
ען דעם קאמף ביז ער וועט פאקלעטענדיג
געוואונען ווערען. און דער סטרייק שטעהט
אויסגעצייכענט. אין סטרייק זיינען פאר-
וויקעלט ארום 15 הונדערט ארבייטער.
אבער א היבש ביסעל פון די דושינסקי
האבען שוין געענטעלט מיט דער יוניאן
אין פארלויף פון דער ערשטער וואך. א
סך פון די סטרייקער וועלען כאלד זיך צו
ריקערען צו דער ארבייט. מען קאן,
לזאג, ערווארטען, אז דער סטרייק וועט
לנג נישט געדויערען.

די דושינסקי, וואס האבען שוין גע-
ענטעלט אין די ערשטע עטליכע טעג, הא-
בען דער יוניאן געגעבען סעקיריטי, אז
זיי וועלען זיין פארשטאנדליך פאר דער
ארבייט וואס זיי שיקען ערגעץ אויספאר-
כען. זיי פארשטייטען זיך, אז די ארבייט
זאל ווייטער געמאכט ווערען אין יוניאן
שטעט.

די סעטעלמענט קאמיטע פון דער יו-
ניאן האט געמאכט איהרע העדקווארטער
אין קאנטינענטאל האמפל, טעטע או
טעטענאט סטרייט. דושינסקי און סאב
קאנטראקטארס מעלדען זיך יעדען טאג
פאר סעטעלמענטס.
די שטעט, וואס זיינען אין סטרייק,
ווערען נאנט געפיקעט און, ווי דער שטיי-
(שלוס אויף זייט 2).

דערס וועלען נאכגעבען די גערעכטע פא-
רדערונגען.
די דושינסקי און די „קארפארא-
שאנס“ פון קלאקס טרייד האבען שטערק
געשעריגט די אינטערעסען פון גאנצען
טרייד. די דושינסקי און די גאנצע
האבען געוואלט די יוניאן פארניכטען דורך
דיוע שטערק.
די יוניאן האט קיינמאל גיט געוואלט
קיינ סטרייק. זי האט אלע מאל געמא-
לטע וואס עס איז געווען מעגליך צו פאר-
מיידען סטרייקס און זי האט געשיקט פא-
רדערונגען צו די באשעס, פארלאנגענדיג א
פרייליכע סעטעלמענט. די קליינער פון
זיי האבען פארשטאנען, אז עס לוינט
זיך גיט פאר זיי, און זיי האבען געלאזט
וויסען אין אפיס פון דער יוניאן, אז זיי

לעצטען מיטוואך, 10 אויף אין דער
פרייה, האט די קלאק און סקוירט מאכער
יוניאן פון פילאדעלפיה געגעבען דעם
סטרייק-סיגנאל צו אלע ארבייטער, וועל-
כע זיינען באשעפטיגט אין קארפאראצאן-
שטעט און אין שטעט וואו דושינסקי
פון קלאקס טרייד גיבען ארבייט. דער
סיגנאל איז געענטפערט געווארען אזוי ווי
מען האט ערווארטעט. די שטעט זיינען
געווארען פוסט, און אלע סטרייקערס הא-
בען מארשירט צו דער בילדינג פון דער
קלאק און סקוירט מאכער יוניאן, 282 ג.
סטע סטרייט.

די באנייטערונג צווישען די סטרייק-
ערס איז זעהר גרויס. זיי זיינען שטע-
שלאסען צו שטעהן אין קאמף ביז די
דושינסקי און די סאב-קאנטראקטארס

וואהלען פאר ביזנעס איידושענטס פון קלאקמאכער יוניאן נעקסטען מיטוואך

זאלען וואס מעהר מיטגלידער פון דער יוניאן זיך באטייליגען אין די וואהלען!

גלידערשאפט פון דער קלאקמאכער יוניאן
אן טאג גיט זיין גלייכגילטיג צו דיעזע
וואהלען אין דאך דער ביזנעס אייד-
שענט פון יוניאן דער יעניגער, וואס ביז
א נעוויסען נאך פארוואלטעט די טאג
מעגליכע שאפ-אינטערעסען פון די אר-
בייטער, און די ארבייטער דארפען זיין
פארמיטערט אין דעם, אז דיעזע
מענשען זאלען זיין פון די בעסטע און
פעהיסטע, וואס לויפען פאר דעם שטעט.
(שלוס אויף זייט 16, קעלז 2).

די וואהלען פאר ביזנעס איידושענטס
אין דער קלאקמאכער יוניאן פון ניו
יארק וועלען פארקומען קומענדיגן מיט
וואך, דעם 20טען זשולאי. עס וועלען
זיין רעגולער „פוללינג פלעצער“ און מען
וועט שטימען דורך א רעגולער באלאס,
וואס די וואלטער וועלען אליין אריי-
ווארפען אין באלאס באקס.

שטימען וועט מען קאנען דעם נאנצען
טאג, און אין די פאלגענדע פלעצער:
פאבליק סקול 48, 124 וועסט 28טע
סטרייט. דאס איז די סקול, וואו עס
ווערען אפט אפגעהאלטען שאפ-מיטונגען
און די קלאקמאכער זיינען באקאנט
מיט'ן פלאץ.

אין ליבאר טעמפל, 2טע עוועניו,
קארנעל 14טע סטרייט.
אין ראונטאון אפיס פון דער קלאק-
מאכער יוניאן, 35 איסט 2טע סטרייט,
קארנעל 2טע עוועניו.
אין הארלעם אפיס פון דושינסקי
באהער, 1714 לעקסינגטאן עווי.

אין ברוקלין אפיס פון דער יוניאן,
99 מעסיקען סטרייט.
אין בראנזוויל אפיס פון דושינסקי
באהער, אין בראנזוויל לייבאר לייסעאום,
219 סעקסאן סט.
אין דזשורזי סיטי אפיס פון דוש.
באהער, 76 מאנטנאמער סט, דזשורזי
סיטי.

אין אלע פלעצער וועט מען קאנען
שטימען מיטוואך דעם נאנצען טאג, פון
8 אויפנער אין דער פרייה ביז 7 אויפנער
פארנאכט.

אין דער ארבייטער וועלט איז מען
איצט פארמיטערט צו זעהן, ווי אזוי
די גרויסע מאסע קלאקמאכער וועלען
זיך פארשלאסען צו די וואהלען, ווי גרויס
עס וועט זיין די עקאל שטימען, וואס
וועט אפגעגעבען ווערען אין דער וואהל.
קיינער צוהייפעלט גיט, אז די קלאק-
מאכער אין די שטעט דארפען די וואהל
לען פון ביזנעס איידושענטס נאך
שטארק אינטערעסירען. הארים גאנץ
אפט ווענדט זיך אן די פעהליקייט פון
דעם ביזנעס איידושענט, ווי אזוי א סאב-
פליינט וואס האט געמאכט די וואהל
ביזנעס.

די קלאקמאכער יוניאן איז קלייזלאנד

דער נייער דושינסקי באהער אינסטאלי רט. — באהער און רעפערס גיט אן
ענטשיידונג וועגען סעקע-שטעט. — פרעזידענט שלעזינגער וועט זיין
אין קלייזלאנד די וועך פון 18טען זשוליי.

איהר ווייטע דאך, פארשטעט, קען מען
אין אומ פאל קיינ מאל גיט זיין זיכער,
ווי די וואך וועט זיך אויסדרייען; צוויי
טעגס, פאר א שטארקער יוניאן מיט א
רייכער קאסע האבען די באשעפטיגט
שטענדיג מעהר דרך ארץ און דאס אליין
מיידען אפט אים א סך טראבעל. מען
דארף, לזאג, זיין נאנט צוגענויט.

פאר דעם צוועל רעקאמענדירט דער
דושינסקי באהער צו די לאקאלס, עס זאל
ארויסגעלייגט ווערען א סעקס אויף די
מיטגלידער צו שאפען פאר דער יוניאן
דעם גויטיגען פאנר. דער דושינסקי
באהער רעקאמענדירט דאס דער שטעט
זאל זיין ווי פאלגט: פאר מענער אר-
בייטער — 20 דאלאר; פאר פרויען,
וואס פארדינען אבער 20 דאלאר א וואך,
15 דאלאר; פאר פרויען וואס פארדי-
נען וועניגער, ווי א שטייגער לערנערס,
זאל זיין 10 דאל. מען קאן ערווארטען,
אז די רעקאמענדאציע פון דושינסקי
באהער וועט פון די לאקאלס אנגענומען
ווערען.

דער „באהער און רעפערס“ אין
קלייזלאנד האט לעצטענס ארויסגעגעבען
אן ענטשיידונג איבער א וועג וויכטיגער
(שלוס אויף זייט 16, קעלז 2).

דער דושינסקי באהער פון דער קלאק
מאכער יוניאן אין קלייזלאנד איז אינעם
טאלידא געווארען לעצטען מיטוואך. דער
מיטגליד איז געווען זעהר אן ענטוואסטי-
שער. אונזער ווייטערענדיגע, ברודער
פ. פערעשטיין האט דעם דושינסקי
באהער אינסטאלירט.
די ערשטע פרעג, וואס דער נייער
דושינסקי באהער האט אויסגענומען, איז
די באנייאונג פון אנריכענט וואס ענרייט
זיך אין דעצעמבער. 8 מאנאטען בעפאר
דער אנריכענט ענרייט זיך, דארפען זיך
אנפאנגען פארהאנדלונגען מיט די מאנר
פעקטורערס וועגען באנייען דעם אנריי-
טענט.

די צווייטע פראגע איז, דאס די יו-
ניאן זאל זיין פינאנציעל נאנט פארבא-
רייטעט, ווי א וואך זאל זיך גיט מאכען.
עס איז אמת, אז אין די לעצטע פאר
יאהר האבען די באשעפטיגט אין קלייז-
לאנד שוין צוגעוואונען זיך צו האנדלען
מיט דער יוניאן און מען קאן האפען, אז
זיי וועלען גיט מאכען קיינע שוועריגקיי-
טען ווען דער אנריכענט אין דער איי-
דעסער וועט דארפען ווערען באנייט.
דער מאכער וועט זיין פיל בעסער, די יו-
ניאן זאל זיך אפמאכען מיט די באהער

רען פאר דער קאמיטע, די קאמיטע וועט יעדע קלאנע נענז אינטערעסען און וועט אויסגעפירט זי די קלאנען און אבי-דזשעקשאנס האבען א גרונט, מיר נישט, נאטירליך, נאר באגריפעטע קלאנען ווע-לען פון דער קאמיטע נענטער ווערען אין אנבאטראכט.

די אפליקאנטען דארפן ערשיינען פאר דער קאמיטע צו דער באשטימטער צייט וואס וועט אנגעוויזען ווערען אין דעם ספעציעלען בריף פון סעקרעטער פון דזשאנט באטער, ברודער ל. לאנדער. אלע די, וואס האבען צו מאכען אבי-דזשעקשאנס, קענען אירגענדר וועלכען פון די אפליקאנטען, דארפן דאס טאן, באלד איידער די אפליקאנטען ווערען ארויס-געשטעלט אויפ'ן באלאט. ווענען די וואהלען וועט אנאנסירט ווערען נעסטע וואך.

די וואהלען פאר ביזנעס אייד-זשענטס אין דער קלאוקמאכער יוניאן דערנעהענטערען זיך.

(שלום פון זייט 1.)

רען נעמאכט נענען אירגענדר וועלכען פון די אפליקאנטען. אויף א צווייטען פלאץ אין דער ציי-טונג וועלען די לעזער נעפיען א פולען צעטעל מיט די נעמען פון אלע אפלי-קאנטען, און וויבאלד אימיצער האט עפעס אויסצוזעצן נענען אירגענדר וועל-כען קאנדידאט וואס נעפיעט זיך אין דעם צעטעל, דארף דאס גלייך געטאן ווערען. אלע אויסצוזענען דארפן נעמאכט ווע-

פיט מיר האבען אויסגעצאהלט און נאך אנדערע זעהר אינטערעסאנטע ציפער, אדער דער רעפארט איז שוין אזוי אויך לאנג גענוג און די סאמע וויכטיגסטע פונקטען האבען מיר האפענטליך ארויס-געבראכט, אזוי קלאר ווי מיר האבען דאס געקענט, ווילען מיר דעריבער שליסען אונ-זער נעשעפטס ארטיקל. מיר האפען אז אלע אונזערע מעמבער וועלען דאס ליינען און אזוי ארום ענדליך באקאנט ווערען מיט די אויפטוואונגען אין דעם אפיס מיט די אייזערנע גראטעס, וואו איהר האלט אין איין ברענגען געלד, וואך איין וואך אויס, מאכען פון אייך ווילענדיג און מאכען מיט נישט קיין באזונדערע התמדה. אבער ווי איהר זעהט, איז דאס געלד נויטיג. עס געהט אויף וויכטיגע אויפ-נאכען.

אין דער קלאוקמאכער יוניאן פון שיקאגא.

(שלום פון זייט 7.)

צום סאניטאריום פאנדר — 1,626.00 דא-לאר; צום דזשענעראל אפיס — 3,718.75 דא-לאר. אזוי איז פאר דער דזשאנט באטער וועלכע זיך אפ בלויז 8,458.25 דא-לאר, פון וועלכע בלויז 2,062.02 באשטעהט פון קעש און די אי-בעריגע אין געוויסע חפצים און אויס-שטעהענדע חובות. וואלט אונז דער פלאץ ערלויבט, וואלטען מיר נאך געקענט אויסשרייבען מעהר איינצעלהייטען, ווי צום ביישפיל, צו וועמען איז די סומע פון 4,621.45 צומהיילט געווארען אלס דאניי-שאנס, וויפיל איז געווען די איינגאממע און אויסגאבע פון יעדען לאקאל באזונ-דער, צו וויפיל מעמבערס קראנקען בענע-

קייז אנדערע פאר מיר

Chesterfield

CIGARETTES

20 פאר 20 סענא

פון 100ס פארזינדעלטע סענא. פון 100ס פארזינדעלטע סענא. פון 100ס פארזינדעלטע סענא.

זיי שמעלען צופריעדען

אין דער בלעטער סען נישט נאכגעמאכט היינט